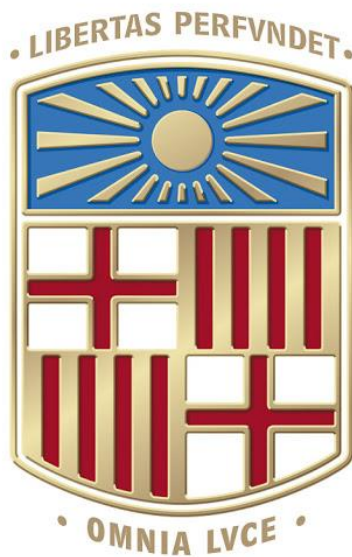

UNIVERSITAT DE BARCELONA
INSTITUT DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA
GRAU EN SEGURETAT

**EL CRIM ORGANITZAT ENTORN EL TRÀFIC DE
MARIHUANA A CATALUNYA**

TREBALL FINAL DE GRAU

Manuel Dugo García

Tutora

Vanessa Peñaranda Tomás

Curs 2023-2024

“Cada detenció i cada judici comporten despeses molt elevades. És important l’ajut econòmic que cal prestar als detinguts i a les seves famílies per evitar que les males condicions de supervivència empenyin algú al penediment i, en conseqüència, a col·laborar amb la magistratura.

No sabeu pas: els amics, els enemics, la màfia”

(Andrea Camilleri, 2007)

“Una cosa es que te detuvieran por yerba, el delito compensa el riesgo”

(La gran caza del tiburón. Hunter S. Thompson, 1979).

“Presidente, cuando quiera mandar en alguna parte del país y no pueda porque alguien manda más que usted, sabrá que la mafia rusa está aquí

(Palabra de vor. Cruz Morcillo y Pablo Muñoz, 2010).

ÍNDEX

1.INTRODUCCIÓ	7
2.OBJECTIUS I HIPÒTESIS	9
2.1. Objectius	9
2.2 Hipòtesis:	9
3. METODOLOGIA.....	11
4.MARC TEÒRIC	13
5.MARC NORMATIU.....	16
5.1 Marc legal del cànnabis a Espanya.....	17
5.2 Marc legal del cànnabis a Alemanya.....	19
5.3 Marc legal del cànnabis a França	21
5.4 Marc legal del cànnabis a Itàlia	21
5.5 Marc legal del cànnabis a Grècia.....	22
5.6 Marc legal del cànnabis a Països Baixos.....	22
6.ANÀLISI DE LA PROBLEMÀTICA	25
6.1 Per què la marihuana?.....	25
6.2 Factors	26
6.3 Similituds amb el fenomen a Andalusia.	32
6.4 Municipis més afectats de Catalunya.....	34
6.5 La corrupció entorn al tràfic de marihuana a Catalunya.....	42
7. SITUACIÓ ACTUAL DEL CRIM ORGANITZAT DE LA MARIHUANA A CATALUNYA.....	48
7.1 Grups organitzats de la marihuana a Catalunya.	48
7.2 Problemàtiques associades al crim organitzat de la marihuana a Catalunya.	54
8. CONCLUSIONS	61
9. BIBLIOGRAFIA	64
10.ANNEXOS.....	75

1. INTRODUCCIÓ

En les últimes dècades, les organitzacions o grups de crim organitzat han experimentat un creixement espectacular. Les seves activitats s'han convertit en una amenaça pública per als propis Estats, soscavant les bases de la societat, fins i tot de les pròpies institucions, exigint de forma accelerada una millora exponencial dels sistemes de seguretat i defensa davant aquests grups, i una millora de l'evolució en matèria de prevenció.

És per això que el present treball final de grau (TFG) centra el seu objecte d'estudi en torn al fenomen del crim organitzat, centrant-se concretament, en el tràfic de la marihuana a Catalunya, amb la finalitat de conèixer si aquest fenomen s'està convertint en una problemàtica de caire estructural.

En els darrers anys, es ve observant amb preocupació un incrementades de les operacions policials contra aquest tipus d'organitzacions criminals dedicades al tràfic de cànnabis.

A l'Estratègia Nacional contra el Crim Organitzat i la Delinqüència Greu (2019-2023), de la Presidencia del Gobierno, ja s'alerta de l'augment exponencial del cultiu i tràfic il·lícit de marihuana a la major part del territori nacional (Ministerio del Interior, 2019).

S'han realitzat intervencions de plantacions a l'interior de domicilis (*indoor*) i a zones rurals (*outdoor*), intervencions de substàncies per consum o tinença a la via pública i s'han incrementat els crims violents, relacionats amb la competència entre aquests grups organitzats. Tot i que son fets que no fa gaire eren residuals o els podien considerar casos aïllats (Anguera de Sojo, 2021) a l'actualitat s'han tornat habituals.

A més, en els darrers anys també s'han vist incrementades les actuacions policials contra empresaris, treballadors i membres de l'administració pública, que han participat en diversos actes il·lícits relacionats amb el negoci del cànnabis (TV3, 2021). Això suggereix que la problemàtica del crim organitzat entorn el cultiu i tràfic de marihuana s'està fent lloc, cada vegada més, a Catalunya i està corrompent la nostra societat, empreses i fins hi tot, les nostres institucions (Riart, 2021).

És a dir, que el crim organitzat està compost per grups o organitzacions (segons si existeix relació jeràrquica entre els membres o no) i que es posen d'acord per realitzar conjuntament i de forma coordinada, operacions il·lícites de qualsevol naturalesa, en el cas dels grups criminals acostumen a ser delictes econòmics i en el de les organitzacions son delictes més greus, inclosos els econòmics.

En els darrers anys, el fenomen dels grups organitzats en torn el cultiu i tràfic de marihuana a Catalunya, està evolucionant de forma semblant a la del Camp de Gibraltar a Andalusia, mitjançant estratègies similars (Moreno, 2021).

L'establiment al nostre país d'aquest tipus d'organitzacions, han evolucionat cap al negoci de la marihuana, bé perquè organitzacions criminals d'altres països, han vist factors socioeconòmics, geogràfics i legals favorables, o bé perquè grups que ja operaven al territori, tot realitzant altres actes il·líicis, han evolucionat cap al negoci de la marihuana, que els hi ofereix menys risc i més rendibilitat (Anguera de Sojo, 2021).

Per tot això, es pot afirmar que el crim organitzat relacionat amb el cànnabis ha adquirit una importància rellevant a Catalunya i això ha pogut afavorir que, fins i tot, el personal de l'administració pública estigui participant en actes il·líicis relacionats amb la marihuana (el Punt avui, 2021; Rovira, 2016).

És per tot això que el present treball pretén analitzar en profunditat el problema que suposa el fenomen del crim organitzat de la marihuana a Catalunya, ja que només coneixent les seves causes, tot incidint en els factors històrics, polítics, legals, culturals, socio-econòmics i tecnològics, que el fan evolucionar ràpidament, i fan que institucions i societat es vegin erosionades, permetrà dissenyar unes bones polítiques públiques de prevenció adients, capaces d'abordar de manera exitosa aquest fenomen.

2.OBJECTIUS I HIPÒTESIS

2.1. Objectius

El present TFG parteix de la següent pregunta d'investigació: "S'ha convertit actualment, el crim organitzat en torn al cultiu i tràfic de la marihuana, en un problema estructural a Catalunya?"

L'objectiu principal del treball és analitzar en profunditat l'evolució del crim organitzat en torn el cultiu i tràfic de marihuana a Catalunya. No obstant, per tal de donar-li resposta es plantegen els següents objectius secundaris:

- Analitzar la situació actual del crim organitzat de la marihuana a Catalunya.
- Analitzar en profunditat els diferents factors legals, econòmics, socials, polítics, culturals i tecnològics que fan que Catalunya s'hagi convertit en un pol d'atracció per aquests tipus de delinqüència.
- Conèixer si existeixen indicis de filtració y corrupció per parts d'aquests grups de crim organitzat a les institucions públiques per tal d'aconseguir un dels seus objectius.

Cada un dels següents objectius respon a cada una de les parts en les que s'estructura el treball.

2.2 Hipòtesis:

Una de les característiques del crim organitzat, segons els criteris establerts per la Organització de les Nacions Unides (ONU), és la utilització d'influències o corrupció per tal d'aconseguir un dels seus objectius, que és el de perdurar en el temps (Gobierno de España, 2019).

Per aconseguir la influència que necessiten, aquestes organitzacions recorren a la seducció, compra de favors, pagaments o suborns, amenaces, exercici de la por o la violència, per tal de corrompre individus clau dins les institucions del territori on s'estableixen, com ara policies, personal administratiu, membres de la judicatura, i fins i tot polítics de diversa escala (Edwin & Peter, 2013).

Els nivells de corrupció poden ser baix, mitjà o alt, en funció de la penetració que aconsegueix una organització criminal dins les administracions. El nivell baix és l'anomenada "*etapa predatoria*", on les organitzacions criminals passen d'exercir la delinqüència comuna a una delinqüència més especialitzada; el nivell mitjà seria "*l'etapa parasitària*", on les xarxes criminals passen a convertir-se en crim organitzat típic, tot acumulant beneficis, recursos, informació, coneixement i

capacitats per corrompre sectors com l'economia, la política o la seguretat. Oficialment, ens trobem en aquest nivell; i per últim "*l'etapa simbiòtica*", que és on la criminalitat organitzada esdevé de més alta intensitat i s'integra profundament en el sistema polític i econòmic, amb la capacitat suficient per tal de substituir l'Estat en molts àmbits (Edwin & Peter, 2013).

El treball parteix de la hipòtesis principal de que Catalunya es troba a l'actualitat en la etapa simbiòtica o nivell alt de corrupció i posa en dubte la versió oficial, que estableix que Catalunya, actualment es troba al *nivell mig* de corrupció o "*etapa parasitària*" respecte el crim organitzat de la marihuana, però tenint en compte diversos indicis, extrets de la informació analitzada en aquest treball i les declaracions dels entrevistats, es pot pensar, si més no, que realment, Catalunya es comença a introduir a la "*etapa simbiòtica*" o *nivell alt* de corrupció.

3. METODOLOGIA

La metodologia utilitzada per a realitzar el present treball és exclusivament qualitativa, l'estudi del cas es basa en l'anàlisi documental de la informació obtinguda de diverses font d'informació: informes policials, articles científics, publicacions bibliogràfiques i de forma complementaria, informació obtinguda de diverses publicacions de premsa.

La recerca d'aquest tipus de documentació s'ha realitzat mitjançant els cercadors Recercat i Cercabib de la UB, així com el Centre de Coneixement de la Seguretat de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (CCS) i la pagina web "Governobert" de la Generalitat de Catalunya, que facilita l'accés a dades o informació pública per tal de crear una relació de confiança amb la ciutadania, segons la llei de transparència 19/2014, del 29 de desembre.

La recerca de documentació s'ha centrat en la temàtica del crim organitzat de la marihuana, tant a Catalunya com a l'Estat espanyol, tendències de consum de marihuana entre la població catalana, i metodologies del crim organitzat per tal d'introduir el producte al territori, tot utilitzant paraules clau com per exemple "Cànnabis"; "Marihuana"; "Crim organitzat a Catalunya"; "Narco-llanxes"; "Contraban a Catalunya"; "Rutes de la marihuana a Europa"; "Història de la marihuana a Catalunya", entre d'altres.

La recerca de la documentació s'ha reduït als darrers sis anys, degut a la necessitat de comparar la problemàtica abans i després de la pandèmia de la COVID 19, i s'han cercat documents per tal d'ampliar la informació documental , s'han realitzat diverses entrevistes semiestructurades a diferents actors claus que permeten oferir una comprensió més en profunditat del fenomen. S'ha seguit un mostreig estratègic, amb una mostra total de 5 entrevistes. Les entrevistes s'han realitzat a persones de la lluita policial i del crim organitzat de la marihuana, amb la intenció de donar lloc a diverses opinions o punts de vista diferents sobre el fenomen, i d'aquesta manera reduir el biaix que pogués oferir la manifestació de les dues parts del conflicte.

La distribució de les entrevistes es la següent: Una primera entrevista, amb codificació E-1, realitzada a un agent del Cos de Mossos d'esquadra (CME), destinat dotze anys a la Divisió d'Afers Interns (DAI). Una segona entrevista, amb codificació E-2, realitzada a un agents del CME, destinat a la Divisió d'Investigació Criminal (DIC), concretament al departament de criminalitat multi-reincident. Una tercera entrevista, amb codificació E 3, realitzada a un membre de la judicatura, concretament titular d'un dels jutjats penals de la localitat de Sevilla, una quarta entrevista, amb codificació E-4, realitzada a un comandament de la Guardia Civil, amb experiència en la lluita contra el crim organitzat dins la Unidad Central Operativa (UCO) i finalment, una cinquena entrevista, amb codificació E-5, realitzada a un Tinent de la Guardia Civil, destinat a un dels

grups, que actualment es troben lluitant contra el fenomen de la criminalitat organitzada de la marihuana a la Província de Tarragona.

El treball s'estructura en cinc parts. En primer lloc, es defineixen els conceptes de marihuana i de crim organitzat i es destaquen les característiques del crim organitzat, per tal d'oferir un coneixement general de l'objecte d'estudi, així com dels nivells de corrupció, que pot assolir la criminalitat organitzada, dins el territori on s'instal·la.

En segon lloc, es realitza una selecció de diversos països de l'entorn de la Unió Europea, on es comparen els seus marcs normatius, en referència als actes il·lícits relacionats amb el cànnabis. D'aquesta forma, es podrà valorar, si l'ordenament jurídic espanyol, en referència al cànnabis, és més permissiu que d'altres i si aquest podria ser una factor que pot afavorir l'augment del crim organitzat de la marihuana al nostre país.

En tercer lloc, s'analitza el fenomen del crim organitzat de la marihuana a Catalunya, s'explica el per que la marihuana és la droga estrella i s'esmenten els factors que afavoreixen, que el crim organitzat s'estableixi a un determinat territori i concretament a Catalunya. S'analitzen les similituds del fenomen amb altres localitzacions de la geografia espanyola, concretament Andalusia. Es realitza una selecció de localitzacions catalanes afectades pel tràfic de marihuana i s'analitza la corrupció entorn al tràfic de marihuana a Catalunya. D'aquesta forma, es pot tenir coneixement de la incidència i evolució del fenomen al nostre país i valorar si es troba en una etapa de creixement.

En quart lloc, es realitza un anàlisi de la situació actual del crim organitzat de la marihuana a Catalunya, tot fent referència als grups criminals que en tenen més incidència i s'analitzen les problemàtiques associades a la criminalitat organitzada del cànnabis.

En darrer lloc, es finalitza amb una apartat de conclusions, on es dona resposta als objectius plantejats en apartats anteriors, tot abans de donar pas a la bibliografia consultada, per tal de realitzar aquest document i l'apartat d'annexos, on es poden trobar les entrevistes realitzades a diferents actors relacionats amb la lluita contra la criminalitat organitzada a nivell nacional.

4.MARC TEÒRIC

En aquest apartat es defineixen els conceptes clau que inspiren el present treball. Abans d'abordar el fenomen del crim organitzat a Catalunya és essencial tenir una idea clara sobre la seva definició i característiques, així com la definició del cànnabis, principi actiu i els seus efectes a curt i llarg termini en el seus consumidors.

El crim organitzat, és un fenomen delinqüencial que s'estudia des de fa molt temps i pot adoptar múltiples cares, segons la forma en que es manifesta se li pot atribuir una definició o altra (Ansgar Tolle, 1998).

Davant la gran varietat de definicions sobre el que és "Crim Organitzat" s'ha optat per dues definicions, primer la que ofereix la Convenció de Nacions Unides per al Crim Organitzat Transnacional (UNTOC), establint una sèrie de característiques que s'han de complir per ser considerat "Grup Criminal Organitzat".

"Grup de tres o més persones format de manera no aleatòria; que hagi existit per un període de temps; actuant de forma premeditada amb l'objectiu de cometre un delictes punible amb, al menys, quatre anys d'engarjolament; amb la finalitat d'obtenir, directa o indirectament, un benefici financer o material" (UNODC , 2022).

D'altra banda s'ha escollit la definició d'organització criminal que realitza el Codi Penal espanyol en l'art. 570 bis. 1.

"agrupación formada por más de dos personas con caracter estable o por tiempo indefinido, que de manera concertada y coordinada se repartan diversas tareas o funciones con el fin de cometer delitos".

Una de les característiques del crim organitzat, segons els criteris establerts per la Organització de les Nacions Unides (ONU), és la utilització d'influències o corrupció per tal d'aconseguir un dels seus objectius, que és el de perdurar en el temps (Gobierno de España, 2019).

Per aconseguir la influència que necessiten, aquestes organitzacions recorren a la seducció, compra de favors, pagaments o suborns, amenaces, exercici de la por o la violència, per tal de corrompre individus clau dins les institucions del territori on s'estableixen, com ara policies, personal administratiu, membres de la judicatura, i fins i tot polítics de diversa escala (Edwin & Peter, 2013).

Hi ha zones del món, on l'economia il·lícita, generada pel crim organitzat, és molt rentable, tan per la població de la zona, com per a les institucions, per tant, aquestes institucions, finalment ajuden al desenvolupament de les activitats

criminals d'aquestes organitzacions, tot afavorint diversos tràfics il·lícits, desenvolupats a nivell transnacional i la creixent demanda dels serveis que ofereix el crim organitzat (Giménez-Salinas, 2023).

Per tal de definir i entendre millor què és el crim organitzat, es fa necessari conèixer una sèrie de criteris analítics, establerts per Europol.

Aquests criteris son els següents:

1. Col·laboració de més de dues persones.
2. Actuació perllongada o indefinida en el temps.
3. Comissió de delictes greus.
4. Recerca de benefici o poder.
5. Repartiment de les tasques.
6. Utilització d'algun tipus de disciplina o control intern.
7. Extensió de l'activitat a l'àmbit internacional.
8. Utilització de la violència.
9. Utilització d'estructures econòmiques o comercials.
10. Implicació en el blanqueig de capitals.
11. Utilització d'influència o corrupció.

D'aquest onze criteris, per tal de considerar que l'activitat d'un grup criminal és criminalitat organitzada, és necessari el compliment de 4 criteris obligatoris, més dos d'opcionals (BOE, 2019).

En aquest cas, s'han endreçat per ordre d'importància, per tant, l'activitat d'un grup criminal, hauria de complir, obligatòriament, els quatre primers criteris esmentats, més altres dos, opcionals, dels que resten, per tal que l'activitat criminal d'un grup o organització, es considerés criminalitat organitzada.

Els nivells de corrupció que pot assolir el crim organitzat, poden ser baix, mitjà o alt, en funció de la penetració que aconsegueix una organització criminal dins les administracions del territori on arrela. El nivell baix és l'anomenada "etapa predatòria", on les organitzacions criminals passen d'exercir la delinqüència comuna a una delinqüència més especialitzada; el nivell mitjà seria "l'etapa parasitària", on les xarxes criminals passen a convertir-se en crim organitzat típic, tot acumulant beneficis, recursos, informació, coneixement i capacitats per corrompre sectors com l'economia, la política o la seguretat. Oficialment, ens trobem en aquest nivell; i per últim "l'etapa simbiòtica", que és on la criminalitat organitzada esdevé de més alta intensitat i s'integra profundament en el sistema polític i econòmic, amb la capacitat suficient per tal de substituir l'Estat en molts àmbits (Edwin & Peter, 2013).

El cànnabis, marihuana o grifa, és el cànem índic, la preparació del qual, es realitza a base d'una o més parts del cànem índic, que consumit de diferents formes, especialment fumat, té propietats estupefaents o terapèutiques (R.A.E, 2014).

Però què és realment el cànnabis i la marihuana? El cànnabis és una planta verda, que dona la droga anomenada marihuana, que s'utilitza pel seu principal component químic, que és el Tetrahidrocannabinol (THC) i produeix relaxació i eleva la percepció sensorial del consumidor (National Drug Intelligence Center, 2006).

El terme marihuana es refereix a les fulles, llavors i les flors seques i triturades de la planta del cànem, la barreja presenta un color verd, marronós o gris, semblant al del tabac. Els consumidors de marihuana, normalment ho fan en forma de cigarreta, barrejada o no amb tabac i també es pot consumir barrejada amb alguns aliments (National Drug Intelligence Center, 2006).

El consum d'aquesta droga, en dosis baixes, pot generar disminució de l'atenció, coordinació i afectar els processament mental de la informació, en canvi, el seu abús, pot generar problemes físics o mentals, com infeccions respiratòries, disminució de la memòria, de l'aprenentatge, cardiopaties, ansietat o atacs de pànic. A més, si el consumidor abusa de la droga de forma sistemàtica, pot experimentar angina de pit, bronquitis crònica, així com elevar la probabilitat de patir càncer al cap, coll, pulmons i de les vies respiratòries (National Drug Intelligence Center, 2006).

5.MARC NORMATIU

Per centrar el marc normatiu i legislatiu en torn al cànnabis, a continuació s'exposen les diferències normatives vigents, respecte el cànnabis dels diferents països del nostre entorn europeu, concretament als països d'Espanya, Alemanya, França, Itàlia, Grècia i Països Baixos.

Tot i que no han estat referits tots els estats membres de la Unió Europea (UE) en aquest apartat, s'haurà de tenir en compte, que qualsevol diferència normativa o canvi normatiu, a l'ordenament de qualsevol estat membre, pot tenir repercussions directes o indirectes en altres estats veïns de l'entorn europeu.

Per tant, els criteris de la selecció de cada país, són els següents:

- Espanya: És l'ordenament de referència al nostre país i el que afecta directament el territori de Catalunya, per tal de lluitar contra el crim organitzat de la marihuana.
- Alemanya: Qualsevol canvi a l'ordenament del país centre-europeu, pot tenir repercussions en altres estats membres de la UE, a més, és molt interessant referir el canvi normatiu que ha patit recentment i que va entrar en vigor el passat 1 d'Abril de 2024.
- França: Catalunya comparteix frontera amb aquest estat i qualsevol canvi legislatiu o pressió jurídica que hi hagi respecte el cànnabis a territori francès, pot repercutir directa o indirectament al nostre territori.
- Itàlia: És estat de la frontera sud d'Europa (com Espanya) i un altre estat pròxim a Catalunya i al continent africà, pel que també és receptor de diferents tràfic il·lícits, entre els que es troba el tràfic de cànnabis, pel que qualsevol canvi a la seva normativa, pot repercutir directament al nostre territori.
- Grècia: Igual que Espanya i Itàlia, Grècia es troba a la frontera sud d'Europa i també és receptora de diversos tràfics il·lícits, com la marihuana, que li arriba des de l'exterior, però en aquest cas no des d'Àfrica (com és el cas espanyol), sinó que aquesta droga li arriba des d'Albània, un petit país Balcànic, considerat el major productor de cànnabis del continent europeu (Pressly, 2016).

Donat que es comparteix problemàtica amb Grècia, és interessant fixar-se en la seva normativa i veure, com es combat jurídicament en aquest país, una droga que cada cop guanya popularitat entre la població i sobretot entre els més joves.

- Països Baixos: La selecció d'aquest estat bé donada per la història del país neerlandès amb el consum de drogues "toves" (cànnabis o haixix). L'anàlisi es centra, bàsicament, en la regulació aplicable als anomenats "coffee shop" i en la normativa aplicable al consum i tinença d'aquest tipus de substàncies.

5.1 Marc legal del cànnabis a Espanya

Les lleis de referència per tal de lluitar contra el fenomen de la marihuana, són bàsicament, la Llei Orgànica 4/2015, de Protecció de la Seguretat ciutadana, que estableix en diversos articles, els tipus d'infraccions existents, la prescripció de les infraccions, sancions econòmiques, criteris per determinar la sanció econòmica i la prescripció d'aquesta sanció.

També podem trobar com a llei de referència la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, que estableix en el seu article 368, els actes constitutius de delictes, en referència a les drogues tòxiques o estupefaents, com seria el cas de la marihuana.

A continuació es descriuen els aspectes esmentats, primer a la Llei Orgànica 4/2015 de Protecció de la seguretat ciutadana i posteriorment, a la Llei Orgànica del Codi Penal:

Segons el que indica l'article 36 de la Llei Orgànica (L.O) 4/2015, de 30 de Març, de Protecció de la seguretat ciutadana, s'estableix com a infracció greu la tinença, o consum il·lícit de drogues tòxiques estupefaents o substàncies psicotròpiques, encara que no estiguin destinades al tràfic a llocs, vies, establiments públics o transports col·lectius, així com l'abandonament a llocs visibles al públic, quan siguin constitutius d'infracció penal, per exemple, als parcs infantils.

La prescripció de la infracció esmentada la trobem a l'article 38 de la mateixa Llei orgànica 4/2015, que estableix, que les infraccions greus prescriuen 1 any després d'haver-se comès la infracció.

En quant a la quantia econòmica, la podem trobar a l'article 39 L.O 4/2015 i estableix diferents quanties econòmiques en funció de la gravetat de la infracció comesa.

La quantia per a les infraccions greus oscil·la entre els 201 i els 30.000 euros.

- Multa de 601 a 10.400 euros al seu grau mínim.
- Multa de 10.401 a 20.200 euros en el seu grau mitjà.

- Multa de 20.202 a 30.000 euros en el seu grau màxim.

Les sancions esmentades anteriorment, s'establiran tenint en compte diversos aspectes, aquests aspectes s'estableixen a l'article 33.2 L.O 4/2015 i son els següents:

- Concurrència en la comissió de la infracció (si és la primera vegada que es comet la infracció o si es reincident).
- Entitat de risc o risc produït al cometre la infracció.
- Presència de menors d'edat (facilitar o incitar dels consum a menors d'edat).
- Alteracions que es puguin ocasionar als serveis públics o perjudicis ocasionats en l'abastiment d'aquests serveis a la resta de la població (si es consumeix en un transport públic i s'hagués de paraitzar el servei fins la normalització del propi servei).
- Grau de culpabilitat.
- Capacitat econòmica de l'infractor.

La prescripció de les sancions esmentades es troben a l'article 40 L.O 4/2015 i estableix que, en el cas de les sancions per infracció greu, prescriuran als 2 anys.

En referencia a la quantitat de marihuana permesa, segons l'ordenament jurídic espanyol, s'estableix que, Espanya no considera com a il·lícit penal el cultiu, consum o tinença de cànnabis, sempre que siguin per consum propi i no sigui destinat al tràfic de drogues, en aquest sentit, l'Institut Nacional de Toxicologia estableix com a quantitat màxima per al consum propi 100 grams de cànnabis (Bartolomé, 2019).

Així mateix, el Tribunal Suprem, estableix una sèrie d'especificacions, en relació al consum propi de cànnabis, sigui en privat o compartit (Galiano, 2023) i son les següents:

- 100 grams de possessió per al consum propi, a consumir en una franja d'entre 3 i 5 dies.
- Que siguin consumidors habituals o addictes.
- Que sigui un grup reduït.
- Que es consumeixi a un lloc tancat.
- Que el consum sigui immediat (sense possibilitat d'emmagatzematge de la substancia), entre 3 i 5 dies.

Per finalitzar amb la L.O 4/2015, aquesta també estableix, al seu preàmbul III, que les sancions a menors d'edat per consum o tinença de cànnabis, podran

esser substituïdes per activitats de reeducació o tractament de rehabilitació, en cas de ser necessari, es a dir, tot seguint el criteri de qui estableixi la sanció, en aquest cas, el jutjat de menors.

L'altra llei de referència a l'Estat espanyol i per tant, a Catalunya, per tal de lluitar contra el fenomen referent a la marihuana, és la Llei Orgànica 10/1995 del Codi Penal, on s'especifiquen els actes constitutius de delictes i les infraccions establertes per a aquestes conductes.

Segons l'article 368 Codi Penal: "El que ejecute actos de cultivo, elaboración o tráfico, o de otro modo promuevan, favorezcan o faciliten el consumo ilegal de drogas tóxicas, estupefacientes o sustancias psicotrópicas, o las posean con aquellos fines, serán castigados con las penas de prisión de 3 a 6 años y multa del tanto triplo (x3) del valor de la droga objeto de delito si se tratasen de sustancias o productos que causen grave daño a la salud, y de prisión de 1 a 3 años y multa del tanto duplo (x2) en los demás casos" (Código Penal, 1995).

És a dir, que s'imposarà presó de 3 a 6 anys + multa del triple del valor de la droga, sempre que causin greu dany a la salut, o de 1 a 3 anys de presó + multa del doble del valor de la droga.

També s'imposarà la pena inferior en grau tenint en compte les circumstàncies personals de l'autor, excepte que, l'infractor sigui funcionari públic, es cometi el delictes a locals de pública concurrència o es facilitin les substàncies a menors d'edat (Código Penal, 1995).

Per tant, l'autoconsum a Espanya no és un delictes, però si és prohibeix plantar marihuana. La pena de presó és de 1 a 3 anys, sempre que no es superin els 10 kilos de marihuana, si es superen o la persona té antecedents penals, estem davant d'un delictes de notòria importància i per tant, la pena de presó seria de 3 a 4,5 anys (3cat, 2019) (Código Penal, 1995).

5.2 Marc legal del cànnabis a Alemanya

Tot i que recentment, la legislació bàvara ha patit modificacions, per tal de legalitzar parcialment el consum de marihuana, la lluita contra el narcotràfic s'estableix a Betäubungsmittelgesetz o llei d'estupefaents. Seguidament es poden observar les accions tipificades com a infracció i la pena establerta per aquestes sancions, abans i després de la seva modificació.

La llei d'estupefaents (Betäubungsmittelgesetz), estableix el següent:

- Pena de fins a 5 anys de presó + multa (segons quantitat i gravetat) als autors de delictes de salut pública (tràfic de drogues).

- Qui cultivi, fabriqui, comerciï amb estupefaents sense permís, exporti o vengui, els regali, els comercialitzi de qualsevol manera, els adquireixi o els obtingui de qualsevol altra forma sense comerciar.
- Qui produeixi un preparat extens sense permís.
- Qui els posseeixi sense permís escrit per comprar-los.
- Qui proporcioni informació incorrecta o incompleta per tal d'obtenir-los, sigui per a ell mateix o una altra persona.
- Qui comercialitzi, produeixi o els vengui il·legalment en grans quantitats.

A la Betäubungsmittelgesetz, el consum de cànnabis a Alemanya no està tipificat com a delicte, però tot i que es toleren petites quantitats, si et sorprenden amb cànnabis serà considerat infracció penal, pot ser que no es decreti presó per a l'infractor, però si que tindrà una important sanció administrativa.

Els antecedents penals de l'infractor perduren diversos anys a l'expedient personal i fins hi tot es pot arribar a realitzar la retirada del seu carnet de conduir, encara que no hagi estat consumit durant la conducció (Sensi Seeds, 2021).

Des del dia 01/04/2024, tot i la forta oposició de les forces polítiques conservadores, el Parlament alemany va aprovar una llei que legalitzava parcialment la marihuana al seu territori, tot autoritzant la possessió de quantitats limitades per a us recreatiu. Passats dos anys es realitzarà un control per valorar l'eficiència de la mesura (EFE, 2024).

La nova mesura estableix que la possessió segueix essent il·legal per als menors d'edat i que els consumidors majors d'edat hauran de tenir cura que els menors no tinguin accés a les plantes de cànnabis, tot i així, les persones majors de 18 anys podran obtenir un màxim de 25 grams de cànnabis per persona, portar a sobre fins a 50 grams per al consum propi (pel que deixa d'esser delicte parcialment la possessió) i cultivar un màxim de 3 plantes de cànnabis per adult o domicili (Sanidad, 2024).

Així mateix, amb la nova llei, els clubs socials de cànnabis podran conrear i vendre 25 grams al dia i 50 grams al mes, únicament als membres del club, i en el cas del majors d'edat fins a 21 anys, només podran accedir a 30 grams al mes (THC Abogados, 2024).

5.3 Marc legal del cànnabis a França

La llei de referència per tal de lluitar contra el narcotràfic a l'Estat amb el que compartim frontera, és el codi Penal francès, el qual estableix la tipificació dels delictes contra la salut pública i les penes establertes per als infractors.

Als articles 222-35 i següents del Codi Penal Francès s'estableix el següent:

- El transport, possessió, subministrament, venda, adquisició o utilització il·lícita de drogues, es penalitzarà amb penes de presó de 10 anys.
- La venda o subministrament de drogues a una persona per a us personal es penalitzarà amb 5 anys de presó.
- La producció o fabricació de drogues il·lícites es penalitzarà amb penes de fins a 5 anys de presó.

5.4 Marc legal del cànnabis a Itàlia

A diferència d'altres estats de l'entorn europeu, la referència de la lluita contra el tràfic de marihuana i altres substàncies prohibides, la trobem a un Decret, on s'estableixen les tipificacions legals, sancions econòmiques i penes de presó per als infractors.

A l'Article 73 i següents del Decret presidencial del 9 d'Octubre, modificat per la Llei 49 de 21 de Febrer de 2006¹, s'estableix el següent:

- Conrear, produir, fabricar, extraure, refinar, vendre, oferir o posar a la venda, distribuir, transportar, adquirir, o enviar a països en transit substàncies estupefaents o psicotròpiques, seran penats amb penes de 6 a 20 anys de presó + multa de 26.000 a 260.000 euros
- Importar, exportar, comprar o rebre d'alguna manera les substàncies estupefaents o psicotròpiques, porta una pena de 6 a 20 anys de presó + multa de 26.000 a 260.000 euros.

¹ Aquesta llei va quedar declarada il·legal pel tribunal constitucional italià l'any 2014 (Ugolino, 2014), però el Codi Penal Italià segueix establint les mateixes sancions punitives per als mateixos tipus penals.

5.5 Marc legal del cànnabis a Grècia

A Grècia, la tipificació i les sancions per tràfic, consum, cultiu o tinença de marihuana, es realitza a una llei estatal, que tot i haver estat modificada diverses vegades, estableix el següent:

L'ús recreatiu del cànnabis a Grècia, està prohibit per una llei de 1985, hi ha hagut reformes legislatives posteriors d'aquesta llei, però finalment, l'actual legislació estableix que, si et sorprenden amb una petita quantitat de cànnabis, pot anar a presó (Sensi Seeds, 2021).

L'any 2017 es va legalitzar l'ús del cànnabis amb finalitat medicinal (Sensi Seeds, 2021).

L'any 2018 es va derogar la llei que prohibia el cultiu del cànnabis (Sensi Seeds, 2021).

Per possessió d'una petita quantitat de cànnabis (ús propi), la pena no és superior als 5 mesos de presó i el delictes no quedarà reflectit als antecedents penals de l'autor, però si l'infractor ho torna a fer dins dels següents 5 anys, aleshores sí quedarà reflectit (Sensi Seeds, 2021); (Martinez, 2022).

El jutge decidirà la sanció segons la quantitat de cànnabis incauta a la persona i les circumstàncies personals de l'infractor (Sensi Seeds, 2021).

Per la venda de cànnabis seran 8 anys de presó, que quedaran reduïts a 3 anys si l'infractor no forma part d'un grup organitzat o no es addicte a les drogues (Sensi Seeds, 2021).

En cas que l'infractor sigui funcionari públic (professor, policia, metge, etc.), serà penat amb cadena perpetua (Sensi Seeds, 2021).

Si el venedor és drogoaddicte, es pot considerar la llibertat condicional, sempre que hagi completat un tractament per a l'addicció, però en alguns casos s'imposa també una sanció econòmica, que oscil·la entre els 50.000-500.000 euros (Sensi Seeds, 2021).

5.6 Marc legal del cànnabis a Països Baixos

A Països Baixos es distingeix entre drogues toves (marihuana i haixix) i dures (cocaïna, heroïna, drogues sintètiques i altres), essent regulades a les directrius per al procediment penal o *Richtlijn voor Strafvordering*.

és il·legal la tinença, venda o producció de drogues, però es permet la tinença i el consum de petites quantitats de cànnabis o marihuana (Gobierno de Países Bajos, 2024)..

Es permet la venda i el consum de drogues “*toves*” a “*cafeteries*” (els anomenats “*coffee shop*”), que son establiments on es ven i consumeix cànnabis en petites quantitats, la normativa que els regula és molt estricta i no està permesa la venda, ni el consum de begudes alcohòliques (Gobierno de los Países Bajos, 2024).

La normativa vigent reguladora de la venda i el consum de cànnabis i haixix als “*coffee shop*” neerlandesos, es la següent (Amsterdam.info, 2024).

- No poden fer publicitat sobre la venda de drogues .
- Els “*coffee shop*” han de disposar de l’autorització corresponent per a realitzar aquest tipus de venda.
- No es permet la utilització de drogues dures (cocaïna, heroïna i altres).
- No es permesa la venda a menors d’edat (18 anys) i en alguns locals, a menors de 21 anys.
- A molts “*coffee shop*” del país (generalment de la part sud), no es permet la venda a estrangers.
- És obligatori comprovar la documentació acreditativa del client.
- No es permet la venda de més de 5 grams per persona i dia.
- No es permet de vendre al mateix client més de dues vegades al dia al mateix “*coffee shop*”.
- No es pot consumir tabac, ni alcohol a l’interior del “*coffee shop*”, es permet el consum de tabac, si l’establiment disposa de seients a l’aire lliure.
- Ni el local, ni els clients, poden realitzar actes que generin alteracions de l’ordre públic (molèsties).

L’any 2023, es va modificar la llei, tot penalitzant el consum en públic, pel que els establiments no poden permetre el consum a les seves terrasses. En cas d’esser sorprès consumint lliurement en via pública, la substància serà intervinguda i s’imposarà una sanció de 200 euros a l’infractor (Amsterdam. info, 2024).

A Països Baixos es permet el cultiu al domicili d’un màxim de 5 plantes, per al consum propi (sigui terapèutic o recreatiu), més d’aquesta quantitat es penalitza, tot depenent dels indicis que es presentin i puguin determinar el cultiu comercial (Sanidad, 2024).

Pel que fa a altres tipus de substàncies, trobem que es penalitza la tinença de drogues dures amb 4 anys de presó, la venda, el transport i la fabricació, de substàncies psicotròpiques relacionades amb drogues dures, amb 8 anys de presó i la importació / exportació amb 12 anys de presó (Fernández, 2012).

Per tant, a Països Baixos, tot i ser il·legal la tinença, venda i el cultiu de drogues, es permet la venda i el consum als “*coffee shops*”. El seu ministeri públic no processa als ciutadans per tinença i la consum de petites quantitats de drogues

toves, però penalitza les altres formes de tinença, venda o producció de drogues toves o dures. Pels problemes associats a les drogues, el govern imposa estrictes normatives als “*coffee shops*” i incideix notablement en la desarticulació de cultius il·lícits de cànnabis i la producció de drogues dures (Sanidad, 2024).

Tot i no tenir coneixement detallat, per tal de comparar els diferents marcs jurídics del nostre entorn, gairebé tots els entrevistats, donat la seva experiència, coincideixen en que, si bé la llei espanyola penalitza les conductes relacionades amb el cànnabis, sí és cert que hauria de ser molt més estrictes, donat que es evident que està creixent el fenomen i sembla que les conductes dels criminals, queden impunes la majoria de vegades (E-1, E-2, E-3, E-4 & E-5).

6. ANÀLISI DE LA PROBLEMÀTICA

En aquest apartat s'explica per què la marihuana és la reina de les substàncies il·legals al nostre territori, per què ha adquirit tant protagonisme en els darrers anys i per què, fins i tot les organitzacions criminals, dedicades a altres modalitats delictives, s'han passat al tràfic de marihuana arran de la pandèmia de la COVID 19.

S'analitzen els diversos indicadors, que afavoreixen el crim organitzat de la marihuana a Catalunya i amb els que podem comprendre millor, perquè aquestes organitzacions criminals, escullen aquest territori per produir el cànnabis, tot donant el malnom d'hort d'Europa a Catalunya.

També s'analitzen les similituds que uneixen Catalunya i Andalusia, com a punts d'entrada de la marihuana a Espanya i posteriorment a Europa, així com les zones i municipis on més incidència existeix per a la producció i distribució d'aquesta droga a Catalunya.

Finalment, s'analitza si existeix o no corrupció entorn el tràfic de marihuana a Catalunya, a quin nivell de corrupció ens trobem, de quin tipus és aquesta, si afecta o no les institucions i de quina forma afecta les institucions i la societat catalanes.

6.1 Per què la marihuana?

Espanya és actualment en primer productor de cànnabis de la Unió Europea, això atrau a organitzacions criminals d'origen nacional i estrangeres, aquestes organitzacions creen entramats empresarials opacs, per tal d'explotar econòmicament la marihuana, donat que és una substància molt rentable i cada vegada millor valorada a nivell social, tot i els greus perjudicis que te per a la salut de les persones, donades les altes concentracions de "THC"² (Hernández, 2023).

El comerç de cànnabis també és una de les principals amenaces criminals organitzades a Espanya i la marihuana és una de les drogues il·legals més consumides. També es considera el nostre territori el principal punt de producció de marihuana d'Europa i principal punt d'entrada d'aquesta droga, que procedeix, principalment, del nord d'Àfrica (Global Organized Crime Index, 2023).

² El "THC" és una substància que es troba a les plantes (i al fum de cànnabis) i esdevé l'ingredient psicoactiu principal del cànnabis, es el component que provoca els efectes d'aquesta droga, els quals afecten a la ment i el comportament del consumidor (OEHHA, 2020).

Els guanyis que genera el cànnabis els trobem al consum local i a la distribució internacional i els grups criminals que la proporcionen, acostumen a ser del nord d'Àfrica, que en arribar al territori nacional, divideixen la càrrega per a que d'altres grups, per als que treballen, siguin nacionals o estrangers i així, aquests, la distribueixen per tot el continent (Global Organized Crime Index, 2023) (UNODC, 2024).

La marihuana es el producte estrella per a les organitzacions criminals establertes a Catalunya, per la seva baixa penalitat i el seu alt benefici econòmic, portant, fins i tot, als traficants, a canviar la cocaïna pel cànnabis. No ingressen a presó tot i que els enganxin amb una plantació i un cop amortitzada la despesa inicial, tot son beneficis (E-5).

Segons un Informe realitzat pel Ministerio de Sanidad espanyol l'any 2022, el consum de cànnabis preval sobre altres drogues il·lícites, el 40.9% de la població ha consumit cànnabis un cop a la vida, i el 10.6% durant el darrer any (Sanidad, 2022).

Aquestes dades es podrien entendre degut a múltiples factors, per exemple la banalització que realitza la societat sobre el cànnabis, tot acceptant-lo com una droga tova, no tant perjudicial com la cocaïna o l'heroïna i que, fins i tot, pot tenir beneficis terapèutics. L'ús terapèutic i els efectes neurològics, son els dos besants del consum del cànnabis, i l'abús d'aquest eleva els riscos sanitaris per a la població, donat que pot afavorir el desenvolupament de quadres psicòtics, com per exemple, l'esquizofrènia (Ferro, 2014).

Cada any augmenten el numero de plantacions i el número de decomisos i es estrany el dia que no arribi una denuncia sobre plantacions dins de domicilis veïns, segons paraules d'un dels entrevistats (E-5).

Sigui com sigui, la realitat i el que indiquen les dades, és que existeix una forta demanda de cànnabis a la nostra societat, això fa que les màfies obtinguin un alt benefici econòmic i que la població en surti perjudicada.

6.2 Factors

Existeixen una sèrie d'indicadors, que afavoreixen que el crim organitzat aparegui i s'estableixi a un determinat territori, aquests son els següents:

- Condicionants econòmics:

L'alta demanda social d'un producte o d'un determinat servei, com poden ser les falsificacions tèxtils, la prostitució o les drogues (Chin, 2006).

- Condicionants polítics:

La laxitud de les lleis o normatives vigents al territori, discordança entre els diversos ordenaments jurídics de països de l'entorn, sobre el gravamen en els bens o serveis demandats.

En aquest sentit també es destacable la manca de coordinació dels diferents cossos de seguretat presents al territori, i que son encarregats de fer front a aquest tipus de problemàtica (Chin, 2006).

- Condicionants socials:

Alguns factors, com el canvi dels fluxos migratoris, per desequilibris econòmics antre diferents territoris, efecte trucada, etc.

Altres condicionants socials serien l'anòmia (manca de lleis), subcultures delictives (bandes llatines, hooligans d'extrema dreta o esquerra, etc.), mancança de recursos per obtenir les necessitats bàsiques (teoria de Maslow), corrupció institucional (policial o política) o la successió ètnica (continuïtat generacional del negoci criminal/clans familiars). (Chin, 2006).

- Condicionants tecnològics:

Els avenços tecnològics, com internet, encriptació de les comunicacions, entre d'altres, afavoreixen l'aparició de noves modalitats de criminalitat, com per exemple les estafes informàtiques, els ciber-atacs, robatoris o segrestos informàtics, etc.

La tecnologia també afavoreix que sorgeixin noves especialitzacions criminals i que els criminals esdevinguin més efectius en la seva tasca delictiva (Chin, 2006).

Una entrevista realitzada al Comissari Ramon Chacón, cap de la Comissaria General d'Investigació Criminal del Cos de Mossos d'Esquadra (CME), al programa "Aquí Catalunya", de la Cadena SER (SER radio) el dia 24-10-2023, i realitzada pel periodista Pablo Tallón, manifesta els motius o factors que podrien donar explicació del per què el crim organitzat, dedicat al tràfic de marihuana, s'estableix a Catalunya i fa d'aquest territori el productor europeu més important d'aquesta droga, també es donaria resposta al per què la marihuana és més econòmica a Catalunya que a les resta de països del nostre entorn.

- Factors històrics:

La marihuana s'inicia a Catalunya amb plantacions "outdoor", afavorides pel clima temperat i es podien trobar les plantacions als camps de conreu de pagesos, enguany les podem trobar a alta muntanya (Chacón, 2023). A més, la ruta de la droga entre Marroc-Catalunya no es nova, als anys vuitanta ja era una via d'entrada de droga a Europa, als anys noranta i principis del nou mil·lenni era entrada habitual, després va disminuir una mica, degut a la pressió que tenien els traficants (la mateixa que a l'estret), però enguany, amb la marxa de la Guàrdia Civil, ha tornat a pujar (Llambrich, 2023).

- Factors econòmics/estructurals:

L'esclat immobiliari del 2008, va fer que es deixessin moltíssims pisos desocupats i naus industrials buides, aquest fenomen no es va produir a altres països europeus, per la qual cosa, les màfies dedicades a la marihuana, van "okupar" molts d'aquests immobles buits per tal d'establir el seu negoci (Chacón, 2023).

No paguen lloguer, defrauden els consums d'electricitat (el més car dels subministres) i d'aigua (molt necessària per al conreu de la marihuana), això fa que la inversió que realitzen sigui molt econòmica i aquests son factors que suposen un avantatge competitiu important, respecte a d'altres països europeus. Enguany, la marihuana s'ha convertit en un salvavides per a moltes persones, a algunes els hi proporciona una alternativa a la precarietat laboral o l'atur, que pateixen des de fa mesos o fins hi tot anys i a d'altres, els proporciona un sobresou per poder viure de forma menys ofegada (Chacón, 2023).

No es pot obviar, que l'any 2020, amb motiu del confinament per la COVID-19, molts grups organitzats van veure la seva modalitat delictiva afectada pel confinament, per exemple els dedicats a robatoris a l'interior dels domicilis, aquest grups van protagonitzar un canvi de modalitat delictiva, passant-se al cultiu de marihuana "indoor". Passat el confinament, molt d'aquests grups van seguir amb el cultiu i tràfic de marihuana, bé com activitat principal o complementaria, el cas es que van engrandir el numero de grups criminals dedicats al tràfic de marihuana a Catalunya (Esparch, 2022). Aquests extrems es poden confirmar en una de les entrevistes, on es manifesta que quasi el 90% de grups criminals investigats actualment, tenen relació directa o indirecta amb el tràfic de marihuana (E-2), per aquest motiu, la opinió general dels entrevistats, és que el fenomen està creixent exponencialment.

- Factors polítics:

Paral·lelament a la crisi provocada per l'esclat immobiliari del 2008, Catalunya aprova l'any 2017 l'anomenada Llei de clubs de consumidors de cànnabis (Llei 13/2017 d'associacions de consumidors de cànnabis), la finalitat era regular una sèrie de locals per tal de poder consumir legalment cànnabis, treure consum del mercat negre i controlar aquest consum, però això va ser aprofitat per les màfies (sobretot sèrbies) per establir-se al territori, que, tot aprofitant la regulació, van obrir multitud de clubs cannàbics i van començar a produir molta marihuana de forma legal (per abastir aquests clubs).

Aquesta llei finalment es va recórrer i el Tribunal Suprem va determinar que Catalunya no tenia competència reguladora en aquest àmbit (Chacón, 2023).

Tots els entrevistats en aquest TFG coincideixen en que el fenomen del tràfic de marihuana està creixent a Catalunya, així com a la resta de l'Estat, i que la manca de mitjans existents per lluitar contra el fenomen, és un aspecte molt important a millorar, siguin aquests humans, materials o legals, tot fent referència en algun cas concret, de que el problema real, tot i la relació de polítics amb l'entorn del narcotràfic, prové, principalment, del poder legislatiu (E-1, E-2, E-3 & E-4).

- Factors socials/culturals:

A Catalunya hi ha molta gent que consumeix marihuana, així com moltes veus que demanen la seva legalització, d'aquí que s'arribessin a debatre aquests extrems a les institucions polítiques i posteriorment la Llei 13/2017, del 6 de juliol, de les associacions de consumidors de cànnabis. També hi ha molt coneixement de com muntar una plantació, com realitzar quatre collites l'any, etc. A més, molta gent banalitzava la marihuana, havent-hi l'acceptació creixent d'aquesta droga, i es justificava el seu consum com una teràpia beneficiosa per a la salut, sense tenir en compte que cada vegada són plantes més manipulades genèticament, per tal de fer-les més additives i per tant, perilloses per a la salut, això a d'altres països del nostre entorn no passa (Chacón, 2023).

Segons l'Informe Executiu "EDADES" de 2022, realitzat pel Ministerio de Sanidad espanyol, a la població d'entre 16-65 anys el consum de cànnabis preval sobre altres drogues il·lícites, el 40.9% de la població enquestada ha consumit cànnabis un cop a la vida, i el 10.6% al darrer any (Sanidad, 2022).

L'accés a cànnabis destaca sobre la resta de drogues, el 56.9 % dels enquestats considera fàcil o molt fàcil aconseguir cànnabis en un període màxim de 24 hores (Melo, 2023).

La "Monografia Cannabis 2022", realitzada per Observatorio Español de las Drogas y las Adicciones, de la Delegación del Gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas, del Ministerio de Sanidad, indica que el cànnabis es la droga que preval per als estudiants d'entre 14 i 18 anys, i que és la tercera substància psicoactiva més consumida a totes les franges d'edat, també indica que l'edat mitjana d'inici del consum de cànnabis és de 14,9 anys, sense molta variació entre nois i noies (Sanidad, 2022).

Enguany l'informe sobre alcohol, tabac i drogues il·legals a Espanya, realitzat pel Ministerio de Sanidad, manté les mateixes dades que l'any anterior (Sanidad, 2023).

L'associacionisme del cànnabis s'ha estès de forma preocupant a Catalunya, molts dels clubs han estat investigats per blanqueig de capitals en relació al crim organitzat, donat que es dedicaven a distribuir cànnabis a gran escala i darrera d'aquest hi havia un entramat empresarial complex, pel que se'ls relaciona amb el crim organitzat de la marihuana. El fet, és que la banalització i acceptació social d'aquesta droga a fet possible l'evolució de les organitzacions dedicades a aquesta tipologia criminal, que cultiven grans plantacions i després la distribueixen per tota Europa (Hernández, 2023).

La banalització no és una cosa que passi desapercibuda per als entrevistats en aquest TFG, de fet, es reconeix la banalització del cànnabis, que es ve realitzant de fa molt de temps, tot i això, no es creu que als governs els hi agradi veure els seus joves consumint o depenent d'aquesta droga, però tampoc s'està tractant com un problema greu, donat que el fenomen cada vegada creix més (E-4).

- Factors legals:

El marc normatiu a Espanya es molt lax en comparació al d'altres països del nostre entorn (com es pot comprovar al punt 3 "Marc normatiu"), pel que proporciona una gran oportunitat per a les màfies que desitgin establir-se al nostre territori (Chacón, 2023).

En aquest sentit, tindrem en compte les diverses opinions dels entrevistats en aquest TFG, on hi ha opinions contraposades a la legalització de la

marihuana per tal de lluitar contra el fenomen del crim organitzat entorn al comerç il·legal d'aquest producte.

Alguns veurien amb bons ulls la legalització de la marihuana, donat que d'aquesta forma, l'Estat tindria el control del producte i es podria minimitzar la problemàtica existent (E-1). També s'aconseguiria que la gent pagués pel producte, no desapareixeria el consum, ni les problemàtiques associades al consum (com les sanitàries), però desapareixeria el narco-tràfic, per que deixaria d'esser il·legal (E-3).

Per altra banda, també existeix la opinió, que la legalització portaria noves problemàtiques, no tant relacionades amb el consum i el cultiu, però sí relacionades amb matèria fiscal, tot i que el tràfic de cànnabis no s'eliminarà (E-5).

Altres entrevistats, en canvi, opinen que no hi pot haver manca de voluntat política, donat que la legalització del producte donaria molt rèdit polític (econòmicament parlant), però tot i així, s'haurien d'endurir les lleis per tal de minimitzar la problemàtica de la marihuana i d'altres associades, la gent s'ho pensaria dues vegades abans de realitzar qualsevol acte relacionat amb el tràfic de marihuana, com el cultiu, per exemple. En aquest cas, la opinió de l'entrevistat, també és la de que el tràfic de marihuana a Catalunya és impune (E-2).

Per altra banda, també trobem la opinió de que, la llei es dura, podria ésser més dura, però no es tova, és dura. Tot i això, el poder executiu no és el problema, sinó que és el legislatiu el poder de l'Estat que no legisla prou per tal de minimitzar la problemàtica, en aquest sentit, manca un control més estricte dels productes legals, que són necessaris per tal de poder muntar una plantació "indoor" de marihuana, pot ser hi hauria formes d'eludir les mesures establertes, però s'han de posar filtres (E-4). Tampoc podem dir que s'investigui prou, per exemple, als fons d'inversió, que són, els que, en moltes ocasions, aporten els diners per tal de comprar materials per muntar les narco-llanxes, això es degut a que els jutjats tenen mitjans insuficients, en quant a temps i personal es refereix, per tal de portar una investigació d'aquestes característiques, a més, els elements d'una narco-llanxa o d'una plantació de marihuana, per separat no són il·legals, es poden comprar tranquil·lament, el problema ve quan s'ajunten els materials (E-3).

6.3 Similituds amb el fenomen a Andalusia.

En aquest apartat es mostren les similituds operatives que pretenen explicar el perquè de l'arribada de les "gomes" a les costes catalanes, pel que s'obviaran similituds de caire més estructural, com ara bé el nivell educatiu de la població de determinades poblacions, l'índex d'atur de les mateixes, afavorit per la pandèmia i el retrocés del turisme i que aboca les persones a col·laborar amb les organitzacions criminals de la droga, o introduir-se a negocis il·lícits, la laxitud de les lleis, la deslegitimació policial, en augment els darrers anys per diversos interessos polítics, que genera desànim i impotència, i per tant, debilita la lluita contra el narcotràfic, o la banalització que es fa de la marihuana dins la nostra societat .

Proximitat:

Amb l'inici del contraban de tabac entre Gibraltar i Algeciras al segle XIX, posteriorment l'arribada d'haixix des del Marroc, a finals del anys 70 (Téllez, 2023), i poc després la marihuana, trobem la primera similitud important, la proximitat dels punts d'origen i de destinació.

De Gibraltar a Algeciras hi ha 8 Km en línia recta tot creuant la Baia, i amb La Línia de la Concepción un salt de la tanca fronterera o bé recórrer els 3 Km de separació amb el centre de la població. Entre aquestes poblacions i la costa marroquina la distància es una mica més, però qualsevol barqueta a motor pot recórrer en poc temps els 14 Km de l'Estret.

La distància entre el cap de tres forques (punt d'origen de molts carregaments de cànnabis) i Catalunya és més llarga que del Marroc a Algeciras, en aquest cas son quasi 800 Km de recorregut, però segueix essent una distància curta fins a Europa gràcies a la potencia dels motors de les narco-llanxes.

Embarcacions:

Els narcotraficants utilitzen diversos tipus d'embarcacions, per fer arribar a destinació la mercaderia entre Marroc i Catalunya, tot seguint la mateixa dinàmica que utilitzen entre Marroc i les costes d'Andalusia.

Per una banda estan les EAV (Embarcacions d'Alta Velocitat), son les anomenades "gomes", que son embarcacions neumàtiques semirígides, i equipades amb tres o quatre motors marca Yamaha, de 100 cavalls cada un, pel que poden arribar als 130 kilòmetres per hora en aigües obertes (Kindelán i Ojer, 2024)

De gomes en poden fer servir de dos tipus, una per a trajectes en aigües de l'Atlàntic, preparades per a grans distàncies en condicions marítimes dures. Aquestes poden arribar fins als 18 metres d'eslora, amb el casc reforçat i amb la possibilitat de posar-li una cabina per tal de protegir els tripulants i la mercaderia, tenen perfil baix per impedir esser detectades pel radar, i amb equipades amb motors que arriben als 2000 cv de potencia (Oliveira, 2021).

L'altre tipus de gomes son equipades per a realitzar trajectes al Mediterrani, la seva característica es la rapidesa a distàncies curtes, no tenen transformacions importants excepte l'augment de la potencia, el casc es prepara per les altes velocitats, però en esser menys pesades no necessiten motors tant potents (300 cv de potencia), cosa que fa variar la seva capacitat de càrrega, a més, el seu calat baix els hi permet desembarcar a platges o rius (Oliveira, 2021).

Per altra banda, també s'utilitzen vaixells de pesca, on s'amaga la droga sota el gel de les neveres on es transporta el peix, o llots i velers d'esbarjo, embarcacions que permeten passar més desapercebuts i on amaguen els fardells sota dobles fons (Llambrich, 2023).

Narco-urbanitzacions:

Si bé no es poden comparar les localitats de Rebetón Chico o el Zabal (on es construeix a zones protegides sense impediment de ningú) amb d'altres del territori català, on els narcotraficants desembarquen la seva mercaderia, si comparteixen característiques comunes.

Per exemple, a les narco-urbanitzacions es construeixen les cases a tocar del riu, podent desembarcar la droga directament a la "guarderia". Això passa també a localitats catalanes com la urbanització de Santa Margarida (Roses), o a Empuriabrava, on els seus canals permeten tenir embarcadors privats on descarregar directament la droga i passar desapercebuts entre la gran quantitat de turistes (Llambrich, 2023).

Orografia:

La orografia de les platges andaluses no es pot comparar amb la Costa abrupta del nord de Catalunya. Aquesta ofereix la possibilitat de diversificar els punts de recollida de la droga, per la quantitat de cales de difícil accés que existeixen.

A la Costa de l'Ebre és on podem trobar més similituds, ja que son zones on no només fan entrar la droga, també avaren les gomes noves que emprenen el primer viatge a terres marroquines, i que son preparades a punts o magatzems propers a la costa (Llambrich, 2023).

En preguntar a un dels entrevistats, per quines zones de Catalunya prefereixen els narcotraficants per tal de realitzar el desembarcament de fardells de marihuana, aquest respon, que no es tant el lloc on prefereixen desembarcar, sinó el lloc on es senten més segurs, donat que els desembarcaments porten associada una bona logística, tant de seguretat, com d'abastiment de benzina i aliments per als pilots, pel que al mateix temps que es realitza el desembarcament dels fardells, es realitza l'abastiment a la narco-llanxa, que haurà de tornar a la costa marroquina (E-5).

6.4 Municipis més afectats de Catalunya.

En data 12 de Gener de 2024 es va presentar una sol·licitud a la web d'informació pública de la Generalitat de Catalunya "Govern Obert", a la sol·licitud es realitzava la pregunta següent: *"Tret de la ciutat de Barcelona, entre 2018 i 2023, quines van ser les cinc poblacions de Catalunya on hi va haver operacions importants contra el tràfic de marihuana, on s'haguessin intervingut grans quantitats d'aquesta droga, a més d'armes de foc real?"*

En data 15 de març de 2024 es va rebre resposta de la Generalitat de Catalunya, la qual esmentava el següent: "Tenint en compte criteris d'objectivitat, no es pot inferir quines son les ciutats més importants. Només es poden aportar les dades en funció de les quantitats comissades durant el 2023 per part de la Policia de Catalunya. Aquest indicador no necessàriament mostra la importància de les ciutats ja que la quantitat comissada depèn de diverses casuístiques, entre elles les investigacions o l'activitat policial que hi ha hagut durant l'any esmentat" (Govern Obert, 2024)

Adjuntes a aquestes línies, van incloure dues taules d'Excel, en les que es feia referència als municipis amb més Kg comissats el 2023 i municipis amb més plantes comissades el 2023, aquestes taules son les que es mostren a continuació.

Taules 1 i 2: Palnte i kilos de marihuana comissats per municipi l'any 2023

Municipis amb més plantes comissades el 2023

Municipis	Plantes de marihuana comissades
Mataró	16.927
Reus	16.471
Prades	14.220
Riudecols	13.627
Sabadell	11.883

Municipis amb més kg comissats el 2023

Municipi	Kg de marihuana comissats
Tarragona	322,14
el Vendrell	257,49
Girona	208,87
Canyelles	200,71
Vilanova de Sau	180,05

Font: Dades proporcionades per la Generalitat de Catalunya, obtingudes a través de la seva web de transparència "Govern Obert", 2024

Tenint en compte que l'any 2021, el CME va decomissar 9 tones de cànnabis (un 212,4% més que l'any anterior) i tenint en compte la resposta obtinguda, es fa difícil intuir la creixent magnitud d'aquest fenomen, pel qual, la policia de la Generalitat, intervé plantacions de cànnabis cada setmana (Muñoz, 2022).

També seria lògic el comís d'armes de foc real en aquestes intervencions policials, tot considerant l'augment de la criminalitat relacionada amb el tràfic de marihuana a Catalunya (Esparch, 2022). A més, un dels entrevistats manifesta que, els grups criminals dedicats a la marihuana, s'estan tornant cada cop més violents envers la policia, tot utilitzant armes de foc real i trampes de caça, per tal de protegir les seves plantacions (E-5).

Per tant, es realitza una selecció de sis localitzacions d'arreu del territori català, per tal de donar una visió del que representa aquesta problemàtica i de com està augmentant exponencialment el crim organitzat de la marihuana a Catalunya i per què s'ha arribat a nomenar el territori català com "l'hort d'Europa".

En aquesta selecció es descarta la localitat de Barcelona.

El motiu de descartar la càpita catalana es troba a les declaracions a l'entrevista número 2, l'entrevista realitzada al Carles, del grup d'Investigació avançada (reincidents) del Cos de Mossos d'Esquadra: "A Barcelona s'han detectat plantacions de marihuana importants, fins i tot en algunes naus industrials, però els que la toquen en aquest tema, tenen preferència per fer-les fora, perquè es més discret i per altres motius importants".

Els motius als quals es refereix un dels entrevistats i que es detallen a la entrevista dels annexos del present TFG, són per exemple el preu de l'habitatge, que en més allunyat estigui de la ciutat, esdevé més econòmic i per tant, més rendibilitat per als narcos (E-2).

Les localitzacions seleccionades son els següents:

1. L'Escala.

Aquest cas serviria per explicar la història del narcotràfic per mar a Catalunya i perquè els narcotraficants escullen la costa catalana.

Com s'ha indicat anteriorment, els narcos fan servir les costes de Catalunya per tal de fer entrar la droga. S'ha trobat que la màfia fins i tot a excavat un túnel a Cala Morisca (entre Lloret i Tossa de Mar), que els permet transportar els fardells de droga des de la platja fins la guarderia, on l'emmagatzemen i la carreguen als vehicles per distribuir-la posteriorment (Bagué, 2023).

En enxampar-los, tenien emmagatzemades 17 tones de droga, i el capo pagava l'equip de futbol de l'Escala i els focs artificials de la festa major, a més era el propietari d'una pizzeria al port de l'Escala, on hi va haver episodis violents relacionats amb narcotràfic, també es van decomissar sis armes de guerra tipus kalasnikov i munició diversa (Bagué, 2023).

Aquest cas és del 1988, però no estranyaria si ocorregués avui a les nostres costes, donat la notorietat que està agafant el tràfic de droga a Catalunya.

Portar la droga des del Marroc a Catalunya porta més temps que portar-la al Campo de Gibraltar, però la portaven i la segueixen portant, en embarcacions semirígides i en altres tipus d'embarcacions (com s'ha comentat en apartats anteriors). També s'utilitzen altres embarcacions per fer entrar la droga a Catalunya, com per exemple vaixells de pesca que surten a la mar per pescar altres coses que no son peixos o velers de lloguer, que no naveguen per l'esbarjo dels ocupants (Llambriç, 2023).

2. Platja Deltebre.

En aquest cas es relaciona un decomís d'haixix a Deltebre amb la localitat de Cunit com a "hub" europeu de la distribució d'haixix.

El dia 20 de Gener de 2022, un tot terreny, en observar la presència d'un control policial es dona a la fugida, quan es interceptat a la zona de Deltebre s'observa que transportava 21 fardells d'haixix, amb un pes total de 748 Kg, es va detenir el conductor (únic ocupant del vehicle) per delictes

contra la salut pública i es va iniciar una investigació policial per aquests extrems (servimedia, 2023) (Juanpere, 2023).

La Investigació la va portar a terme conjuntament Vigilancia Aduanera de la Agencia Tributaria i el Cos de Mossos d'Esquadra, i es va descobrir l'activitat d'una organització criminal dedicada al tràfic de drogues amb centre d'operacions al Marroc i infraestructura a Catalunya (servimedia, 2023) (Juanpere, 2023).

La organització introduïa la droga per l'Estrecho de Gibraltar i la transportava per carretera. A Catalunya, concretament a la localitat de Cunit, tenien un centre de distribució (hub), on intercanviaven la droga de vehicles i sortien cap a la resta d'Europa (servimedia, 2023) (Juanpere, 2023).

Aquesta notícia pot confirmar la funció del territori català a la història de la droga a Catalunya, que sempre havia estat i segueix essent un territori de trànsit, per on passa la droga de camí a la resta d'Europa, per aquí comprovem la sofisticació dels narcos per tal de realitzar aquesta tasca (servimedia, 2023) (Juanpere, 2023).

3. Alcanar (Montsià).

Com ja s'ha indicat anteriorment, la ruta de l'haixix entre el Marroc i Catalunya no ve d'ara, ja es va implementar als anys vuitanta (Llambrich, 2023), avui els narcotraficants només aprofiten les mateixes rutes logístiques.

Per tant, es demostra que aquesta és una localització històrica a la ruta de la droga entre Marroc i la resta d'Europa i queda demostrat en el següent cas, on es detenen set persones per intentar desembarcar haixix a Alcanar.

El 16 d'Octubre de 2022 unes furgonetes van accedir a un càmping d'Alcanar que disposa d'accés a la platja de la localitat. La intervenció policial va frustrar el desembarcament de droga, concretament haixix (ebredigital, 2023).

Es van intervenir al lloc 64 bidons de benzina, utilitzats per abastir les narco-llanxes que realitzen la ruta Marroc-Catalunya, una pistola, un fusell i un fardell de 33 kg d'haixix (ebredigital, 2023).

Les investigacions van donar fruits posteriorment, amb mes detencions i la intervenció d'un fusell, dues escopetes, una pistola, punys americans, defenses elèctriques, diverses armes blanques i munició de calibre divers, a banda es van intervenir 28.000 euros en efectiu, una maquina comptadora de bitllets i 2,5 kg més d'haixix (ebredigital, 2023).

Tot i la petita quantitat d'integrants d'aquest grup criminal organitzat, pels fets exposats es pot deduir la seva perillositat i les connexions amb l'estranger.

4. Cala d'Aiguafreda (Begur).

Aquesta localització del Baix Empordà, podria explicar la operativa del desembarcament de droga a la Costa Brava.

La Cala d'Aiguafreda disposa d'una rampa, habilitada per tal de que els propietaris d'embarcacions d'esbarjo, puguin accedir amb els cotxes i els remolcs, on van enganxades les embarcacions, fins a tocar del mar, i poder introduir fàcilment les embarcacions a l'aigua (Ara, 2023).

Al mati del dia 17/09/2023, amb la calitja de primera hora, un veí de la zona va observar una cosa estranya a la mateixa platja d'Aiguafreda, en acostar-se va poder comprovar com una furgoneta blanca, de grans dimensions, es trobava bolcada i mig submergida a l'aigua (Ara, 2023).

En arribar les dotacions policials, els veïns els van manifestar que semblava que a l'interior portava diversos paquets que semblaven de droga, en realitzar les comprovacions corresponents van trobar al seu interior 76 fardells amb 2300 kilos d'haixix (Ara, 2023).

La furgoneta es trobava bolcada a la rampa esmentada anteriorment, al seu interior portava fardells de droga i altres estaven escampats per la cala (Ara, 2023).

La sospita principal es que els ocupants de la furgoneta, van fer servir la rampa per tal de carregar la droga al vehicle, però aquest va rrelliscar, fins que per causes desconegudes, va bolcar, possiblement per la manca de visibilitat d'aquella mateixa matinada a la zona de la cala d'Aiguafreda (Ara, 2023).

En aquest cas, es pot deduir, que els narcotraficants, que realitzen la ruta entre Marroc i Catalunya, arriben a tocar de la Cala d'Aiguafreda amb les narco-llanxes i després carreguen els vehicles amb la droga per tal de

portar-la a guarderies de la zona, fins a la seva distribució per Catalunya i la resta d'Europa.

5. Urbanització Santa Margarida (Empuriabrava).

La següent localització esdevé objecte d'entrada discreta de droga a la Costa Brava des de fa dècades, així com també ho son altres localitzacions de la costa empordanesa, com per exemple la platja de l'Escala o Begur.

Com especifica Fàtima Llambrich, al seu llibre "*Brots de Narco-societat*", publicat l'any 2023:

"hi havia un contacte entre el clan de "Os Charlín" i Catalunya, tenien un contacte a la zona de la Costa Brava des dels anys 90 un conegut de la DAVA³ que primer havia treballat amb el tabac i després amb haixix. Descarregava a una platja de l'Escala i a Empuriabrava, que es una zona molt turística i els seus canals permeten tenir embarcadors privats, igual que la urbanització de Santa Margarida, a Roses" (Llambrich, 2023).

La urbanització de Santa Margarida, a Empuriabrava (Alt Empordà), també coneguda com la "Venècia de l'Empordà", te uns canals fluvials que arriben fins als domicilis, els quals disposen d'embarcadors privats, on s'amarren les embarcacions d'esbarjo, aquests embarcadors podrien permetre que una narco-llanxa fes arribar la droga discretament fins a zones on espera el transport per portar-la fins les guarderies.

Tot això comptant en que a la mateixa urbanització no hi hagi domicilis que fan aquesta funció d'emmagatzematge, pel que la eficiència del transport es multiplicaria. El que sí sabem segur es el que ens refereix el següent cas.

La notícia que afecta la zona és localitza a la localitat de Castelló d'Empúries, una localitat a tocar d'Empuriabrava, on Vigilància Duanera, Guardia Civil i CME van desarticular una organització criminal especialitzada en la construcció d'embarcacions a demanda d'altres organitzacions criminals relacionades amb el tràfic de drogues entre Marroc i Espanya.

El 2021 es va detectar com es va botar una embarcació tipus narco-llanxa, posteriorment es van detectar 3 embarcacions més, introduïdes a l'aigua a les localitats de Roses, Llançà i Empuriabrava, la policia va detectar que

³ DAVA: División Adjunta de Vigilancia Aduanera, que pertany al Ministerio de Hacienda.

els responsables tenien una nau industrial a la localitat de Castelló d'Empúries, la qual era el seu punt logístic (González, 2022).

Els narcos contactaven amb els investigats i els i encarregaven les diferents embarcacions, que es construïen en funció de la demanda, comproven els materials per separat i realitzaven el muntatge a la nau industrial esmentada, un cop preparades les embarcacions, les traslladaven als punts indicats per tal d'introduir-les al mar (Gonzalez, 2022).

Amb aquest cas podem veure, com un grup criminal es dedica a muntar o fabricar les narco-llanxes, per tal de botar-les al mar i que un altre grup les faci servir per tal de transportar la droga.

Això contrasta amb les informacions rebudes a l'entrevista E-4, on l'entrevistat ens parla de que diverses estructures son contractades per una persona, per tal de portar la droga:

“Hoy en día, lo que más se da, es que varias estructuras son utilizadas por el que quiere la substancia il-legal y la quiere dentro del país, a través de esos intermediarios que ofrecen su producto”; “o sea, hay varias estructuras dependiendo de su especialización”; “Cada estructura es un mundo, però son varias estructuras que no pertenecen a una misma persona y que trabajan para otros” (E-4).

6. Sarroca de Bellera i Sentereda (Pallars Jussà) i Muntanyes de prades (Tarragona).

En el següent cas es pot observar com les organitzacions criminals de narcotraficants, no tan sols es limiten a introduir la droga per mar al territori català, sinó que, fins i tot, ja s'atreveixen a produir al exterior.

Amb aquest cas, ja es pot comprovar com Catalunya ha passat de ser un territori de trànsit, a un territori productor de droga i perquè Catalunya es considerada “l'hort d'Europa”.

Al novembre de 2023, una operació policial va finalitzar amb la intervenció de 8 tones de droga (equivalents a 27 mil plantes de marihuana), amb un valor estimat de 21 milions d'euros en venda a l'engròs i 49 milions en venda al detall (augmentant el seu valor si es venguessin fora del territori nacional), també es van detenir 21 persones a diverses localitats del territori català (Periódico, 2023).

La intervenció de les plantes de marihuana (distribuïdes en diverses plantacions a zones del Pirineu català) i els detinguts, es van realitzar a localitats de l'Alt Urgell, Pallars Jussà, Pallars sobirà, la Noguera i Osona (Periódico, 2023).

Dues de les plantacions més importants es trobaven al municipi de Senterada i Sarroca de Bellera (Pallars Jussà) a zones de difícil accés del Pirineu català, on no es pot accedir en vehicle i on els narcos tenien una bona instal·lació per tal de realitzar la producció de marihuana amb garanties de qualitat (Periódico, 2023).

A finals del 2022 es va rebre denuncia d'un particular que havia detectat una zona desforestada al Pirineu, en fer comprovacions, es va determinar que la zona s'havia pogut fer servir com a plantació de marihuana, en poc temps es va tenir constància que l'activitat de cultiu es va reiniciar a la zona i es va determinar realitzar les actuacions escaients (Periódico, 2023).

La operació va desarticular tota una organització criminal de cultiu i distribució de marihuana a Catalunya, amb quatre plantacions "outdoor" de grans dimensions diferents (Periódico, 2023).

En aquesta línia, és destacable nomenar una intervenció policial que es va realitzar el 2023 a una zona boscosa, denominada d'interès natural, a les muntanyes de Prades, on es van detenir dues persones i es va intervenir una plantació de marihuana amb més de 4000 plantes i 18 kilogs de cabdells (Diari de Tarragona, 2023).

Els responsables havien tallat una zona important d'arbres del bosc i havien instal·lat la plantació de marihuana, a part havien instal·lat dipòsits d'aigua per tal de regar les plantes, i tendes de campanya on vivien mentre cuidaven de la plantació (Diari de Tarragona, 2023).

Les plantes feien entre el 1,5 i els 2 metres d'altura, i el terreny era de difícil accés. El valor estimat de la mercaderia intervinguda voltava els 35 mil euros, però es sospita que la plantació podria produir per tal d'oferir uns guanys de 2 milions d'euros/any (Diari de Tarragona, 2023).

Als casos anteriors, podem comprovar, no tan sols que Catalunya és entrada de droga a Europa des de fa dècades (com també s'esmenta en altres apartats del present treball), sinó l'evolució del narcotràfic de marihuana al territori.

Aquesta evolució també constata el canvi que ha experimentat Catalunya en aquest àmbit, passant de ser zona de trànsit de la marihuana a Europa (que encara ho és), a una zona productora, on els narcotraficants no només introdueixen la droga amb narco-llanxes i altres embarcacions per diferents indrets de la costa catalana, sinó que ara també les construeixen, les introdueixen a l'aigua per iniciar el viatge d'anada i tornada al Marroc i s'aventuren a desforestar les muntanyes catalanes, per tal de construir les grans plantacions de marihuana, tant és si la zona es considera protegida o no.

6.5 La corrupció entorn al tràfic de marihuana a Catalunya.

En aquest apartat s'analitza la corrupció entorn al narcotràfic de la marihuana a Catalunya.

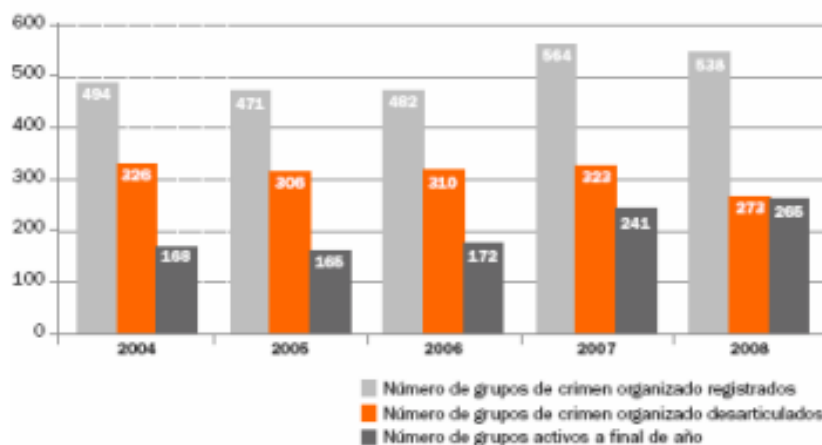
En primer lloc, s'analitza un històric sobre l'augment del crim organitzat a Catalunya i de quants d'aquests grups desarticulats es dedicaven al tràfic d'estupefaents, entre els que s'hi troben els dedicats a la marihuana i l'haixix.

Posteriorment, s'analitza, com una part de la societat, participa activament del crim organitzat de la marihuana, bé directament, tot integrant-se a les organitzacions criminals, o bé indirectament, oferint els seus serveis legals al narcotràfic.

Finalment, s'analitza una mostra de la corrupció institucional entorn al tràfic de marihuana a Catalunya i a quin nivell pot afectar-hi més.

A l'observar un gràfic històric del crim organitzat a Espanya, es pot veure com des de l'any 2004, fins al 2008 es van enregistrar entre 400 i 600 grups criminals organitzats, d'aquests es van desarticular entre 200 i poc més de 300 cada any i les xifres de grups que van quedar actius al cap de l'any estaven entre els 160 i 270 (Cosidó, 2010).

Gràfic 1: Quantitat de grups de crim organitzat a Espanya del 2004 al 2008

Font: Informe d'Ignacio Cosido titulat "Crimen organizado: la amenaza invisible" i publicat pel Grupo de Estudios Estratégicos (GEES) l'any 2010.

El número de grups criminals organitzats actius a Espanya, va passar de 168 el 2004 a 265 el 2008, això significa un augment del 58%, i també, que Espanya ha esdevingut un paradís per al crim organitzat (Cosidó, 2010).

Segons la tipologia delictiva, els grups organitzats dedicats al tràfic de drogues, l'any 2008, eren els més nombrosos del total de grups dedicats al crim organitzat, essent detectats 326 grups criminals, dins dels quals podem trobar els especialitzats en tràfic d'haixix o marihuana (Cosidó, 2010).

Taula 3: Tipus de delictes comesos pels grups organitzat a Espanya l'any 2008

TIPO DE DELITO	NÚMERO DE GRUPOS DETECTADOS
Tráfico de seres humanos	52
Corrupción	10
Delitos contra el patrimonio	193
Delitos contra las personas	52
Tráfico de drogas	326
Otros tráficoos ilícitos	42
Resto de delitos	235

Font: Informe d'Ignacio Cosido titulat "Crimen organizado: la amenaza invisible" i publicat pel Grupo de Estudios Estratégicos (GEES) l'any 2010.

Al tenir en compte la magnitud creixent de la problemàtica del tràfic de marihuana a Catalunya, no és difícil imaginar que aquests números han augmentat els darrers anys. L'any 2014 ja es parlava de la disminució d'organitzacions mafioses a Espanya i l'augment d'aquestes a Catalunya (Baquero, 2014).

Per començar, les taules de l'apartat 4.4 d'aquest TFG, ens mostren una petita part de l'augment de l'activitat d'aquestes màfies entorn el tràfic de cànnabis.

Només a les intervencions que es van realitzar l'any 2018, el Cos de Mossos d'Esquadra va decomissar més de 12 tones de plantes de marihuana, i el 2022 ja en van ser 26 tones (Llambrich, 2023) (Pareja, 2023).

L'any 2019 el 30% de la droga intervinguda a tot el món es decomissa a Espanya i de les 40 organitzacions criminals que van desarticular els Mossos l'any 2018, 33 es dedicaven al tràfic de marihuana, bé com a activitat principal o bé com a activitat secundària (Llambrich, 2023) (Pareja, 2023).

Un dels entrevistats, en ser preguntat, per quants desembarcaments de narco-llanxes es produeixen al cap de l'any a Catalunya, responia, que tot i no tenir dades objectives, des de l'any 2022, a l'any 2023, van tenir moltes intervencions a desembarcaments i de narco-llanxes a la província de Tarragona, i a ran de l'esforç realitzat, s'ha detectat una disminució de desembarcaments a Catalunya, tot desplaçant-se les organitzacions a altres indrets, com són les províncies de Castelló o la de Barcelona, arribant a realitzar operacions com les anomenades "Saranda" i "Drift", on es van intervenir entre 2000 i 3000 kilos d'haixix (a la operació Saranda). Tot i això, a la pregunta de si el tràfic de cànnabis està creixent a Catalunya des dels anys de pandèmia, manifesta que sí, que cada any va creixent, tenint en compte les dades anuals de tots els cossos policials als quals en té accés (E-5). Declaració amb la que, per altra banda, coincideixen tots els entrevistats.

Aquestes són algunes de les dades que mostren l'augment preocupant del fenomen del crim organitzat de la marihuana a Catalunya, un fenomen que estén els seus tentacles a la resta de la societat, creant un concepte que comença a fer-se popular i que s'anomena "*narco-societat*".

Aquest concepte defineix molt bé el nivell de corrupció que poden aconseguir les organitzacions criminals de la marihuana, una corrupció que pot arribar a qualsevol estrat social i que actualment, ja el tenim a Catalunya.

Molts treballadors, que amb la crisi de la COVID-19, van veure degradats els seus negocis o han acumulat deutes econòmics importants, han posat a disposició del narco els seus coneixements i han trobat altres formes de fer negoci i obtenir més rendibilitat.

Podem parlar, per exemple: d'electricistes o personal de les companyies elèctriques, que treballen o fan hores extres per al narco, tot muntant instal·lacions elèctriques segures i discretes, quasi indetectables per a les

companyies del sector elèctric; d'agents immobiliaris, que treballen per al narco tot cercant naus industrials amb les característiques idònies per muntar una plantació “*indoor*” de grans dimensions; d'empresaris o autònoms del transport que posen a disposició del narco el seu vehicle, per moure la droga arreu del continent, tot simulant un transport internacional legal (Llambrich, 2023) (Pareja, 2023).

Hi ha zones del territori, on la gent no té altres oportunitats laborals, bé per la manca de llocs de treball, o bé per la manca de formació acadèmica. Quan apareix el narco, ofereix una sortida ocupacional que, tot i ser il·legal, ofereix major lucre, obtingut més ràpidament que a qualsevol empresa legal. Això enforteix les organitzacions criminals, fent-les més populars a la zona, però a l'hora, debilita la societat que l'accepta i també a l'Estat, donat que genera i exigeix dependència a la organització criminal i es pot perdre el principi d'autoritat i control sobre aquell territori, essent cada cop més difícil aplicar la llei (Ramos, 2024).

Series, pel·lícules, cançons i xarxes socials, difonen i promocionen estils de vida, looks, llenguatge, etc; una “*narco-cultura*” que pot ser molt atractiva per a una societat individualitzada i que no pensa més que en aconseguir les coses de forma fàcil i ràpida, coses que aquest tipus de negoci ofereix, sense deixar de banda valors tradicionals com la família, l'honor, la valentia, la lleialtat, entre d'altres (Carbajal & Hernández, 2023).

Per tant, no es estrany trobar tot tipus de perfils socials treballant per al narco, fins i tot adolescents (Rac1, 2023) (Llambrich, 2023), que realitzen tasques bàsiques dins la organització, com la de “*punteros*”⁴ o descarregant fardells a les platges.

Quant més creix el nivell de dependència al tràfic de drogues, més creix la narco-societat, la gent que hi viu al voltant d'aquest negoci il·lícit és el veritable problema, és un problema social i polític al qual s'hauria de donar una alternativa, per a que la gent no depengui i prosperi dins el món del narco-tràfic. En quant els hi treus la font de riquesa, que es el tràfic de drogues, els hi treus els únics llocs de feina legals que hi pot haver al voltant (E-4).

És a dir, que hi ha poblacions senceres que poden viure directament del narco-tràfic, on tothom tingui un rol establert, però hi ha d'altres poblacions, que tot i no dedicar-s'hi directament al narcotràfic, si que allotgen grans plantacions i la població, obté grans beneficis del negoci (E-3) L'exemple seria, que el narco li compra el pa al forner del poble, o contracta el paleta per a que li faci la mansió

⁴ Punteros: A l'argot policial, es fa referència al “*puntero*” com la persona que vigila els punts de compra-venda de droga i avisa (*dona l'aigua*) als traficants, en cas que detectin activitat policial a la zona o altre tipus d'activitat problemàtica per al negoci.

o al mecànic per a que li arregli el motor de la narco-llanxa o el seu cotxe d'alta gamma.

Una organització criminal necessita corrompre la societat, necessita del talent humà per tal d'esdevenir més eficient en el seu objectiu, però també necessita realitzar un treball d'intel·ligència estratègica per tal de poder portar a terme la seva missió amb garanties i, aquí, és quan trobem la corrupció dins de les administracions. Agents duaners, administració de justícia, policia i d'altres, son objectiu de les màfies per tal d'obtenir la tan preuada informació.

Totes les fonts consultades (com es pot comprovar a les diferents entrevistes d'aquest realitzades) reconeixen que existeix corrupció dins les institucions, donant que han tingut coneixement directe o indirecte, a través de premsa o d'altres. Tot i això, algun dels entrevistats manifesten que la corrupció que existeix no és representativa i que en molts casos és molt baixa, quasi inapreciable, com és el cas dels entrevistats E-3 i E-4.

Tot i que la corrupció no sigui representativa, sigui inapreciable per alguns entrevistats o fins i tot, que per a algun no en tingui coneixement o esperi que no hi hagi, podem trobar diversos casos de corrupció al voltant del tràfic de marihuana dins dels cossos policials i d'altres institucions de Govern de nivell mig, fins i tot es pot trobar corrupció a altes esferes institucionals, tot i que sigui difícil de demostrar. Un dels entrevistats manifestava, que havia tingut coneixement d'algun polític implicat en algun cas relacionat amb el tràfic de drogues i que, sense poder donar més dades del personatge, no li van deixar continuar amb la investigació (E-1).

Un altre entrevistat manifestava, que havia tingut coneixement sobre polítics relacionats amb temes de narcotràfic, bé per que alguns policies li havien passat informació relacionada o bé per que les amistats de l'investigat estaven directament relacionades amb el món del narcotràfic (E-4). Al cap i la fi, els amics s'escullen i ja se sap que, *"a bon amic, se li ha de donar bon pa i bon vi"*.

Gairebé tots els entrevistats coincideixen en que existeix corrupció dins la policia, alguns han tingut coneixement directe de casos concrets i d'altres s'han assabentat per altres vies, fins i tot, un dels entrevistats manifestava, que tot i no tenir coneixement directe de cap policia corrupte, es evident que el fenomen de corrupció existeix dins els cossos policials, fins hi tot a instancies elevades (E-2) i no es pot obviar, que les instancies elevades del poder policial, tenen relació estreta amb instancies elevades del poder polític.

Tot i que arreu de l'Estat, son molts els casos que podem trobar sobre corrupció política entorn el crim organitzat de la marihuana, a Catalunya no hi ha tants, però tot i això, podem trobar casos sonats, com es el cas del regidor d'ERC del *"Montmell"* (Tarragona), Xavier Navarro, a qui van empresonar pel cultiu de més de 4000 plantes (1200 Kilos) de marihuana l'any 2016 (infoLibre, 2016) o el cas del regidor del PSC de Sant Adrià del Besòs, Juan Carlos Ramos Sánchez,

detingut per presumpte desviament de fons públics a clans de la droga del famós barri de “La Mina”, així mateix, també va ser investigat pels mateixos fets, el gerent del Consorci de la Mina, Jose Luis Rosique (3cat).

Son diversos, els casos relacionats amb càrrecs institucionals, els que estan relacionats directament amb el tràfic de marihuana son pocs, la recerca i l’anàlisi de la informació ens porta a determinar, que les màfies utilitzen càrrecs polítics per a realitzar activitats més complexes dins les organitzacions, com per exemple el blanqueig de capitals procedent dels diversos negocis il·lícits, com el de la marihuana, es el cas del tinent d’alcalde de Lloret de mar (Girona), Josep Valls (CIU), detingut el 2013 en el marc d’una operació contra la màfia russa (Coscolluela, 2013).

Aquesta informació contrastaria amb les respostes dels entrevistats, que donen informació diversa. Per una banda, que els membres del govern local, autonòmic o estatal, no acostumen a ficar-se en l’embolic del tràfic de drogues, donat que hi ha d’altres negocis més lucratiu (E-3) i a ran de la informació analitzada, es podria dir, que el blanqueig de capitals, procedent dels negocis il·lícits del crim organitzat, podria ser un d’aquests negocis més lucratiu.

Per tant, a Catalunya podem trobar part de la societat que participa activament al crim organitzat de la marihuana, tot integrant-se dins d’una organització criminal o bé, participant indirectament, tot donant suport a la mateixa, amb les diverses formes com hem vist en aquest apartat.

A les institucions també trobem corrupció entorn al tràfic de marihuana, sigui en forma de participació directa, tot cultivant plantacions “*indoor*”, o altres activitats més sofisticades i que implica utilitzar el càrrec de poder, com els que actuen realitzant desviaments de capitals per beneficiar les organitzacions criminals o bé realitzant altres tasques que beneficiïn aquest tipus de delinqüència.

En manifestacions d’un dels entrevistats: “*al final un policia ho té fàcil, per les eines que té al seu abast, per ser corrupte*”, per tant, a la policia és on més casos de corrupció podem trobar, però segons altres entrevistats, les dades no son representatives, no son alarmants i la corrupció policial, en general, és molt baixa (E-1).

7. SITUACIÓ ACTUAL DEL CRIM ORGANITZAT DE LA MARIHUANA A CATALUNYA.

7.1 Grups organitzats de la marihuana a Catalunya.

L'any 2018 hi havia 40 organitzacions criminals a Catalunya, 33 es dedicaven a la marihuana (Llambrich, 2023) (Pareja, 2023)

El negoci del cànnabis ha seduït a moltes organitzacions criminals, que s'han establert al territori català, arriben atretes per factors com la gran demanda de marihuana a Catalunya i a Europa, la laxitud de les lleis espanyoles, el clima favorable per a la producció “*outdoor*”, la ubicació geogràfica (a prop d'un altre centre productor, com Marroc i a prop de la frontera amb la resta d'Europa), entre d'altres dels que hem parlat en apartats anteriors (3cat, 2019).

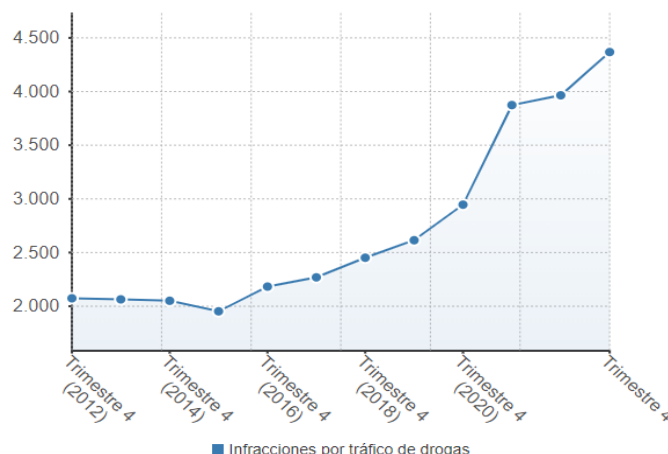
Amb el negoci de la marihuana, els grups criminals guanyen molts diners, diners negres que nodreixen l'economia submergida del país i que guanyen ràpidament amb una petita producció. Per exemple, si es realitzen 4 produccions l'any, a partir de la segona producció, ja s'obtenen beneficis per amortitzar la inversió inicial i en endavant, tot som guanys (3cat, 2019).

Per a fer-nos una idea de la rendibilitat econòmica de la marihuana, segons la VII Conferència Anual Europea sobre Drogas de Europol, el mercat del cànnabis a Europa, mou 11.400 milions d'euros anualment (xifres estimades), aquest és el major mercat de drogues a Europa (Generalitat de Catalunya, 2024).

En arribar al territori, les màfies troben a la població de la zona un actiu valuós i mots es veuen seduïts per aquests grups, que entre d'altres funcions, els utilitzen per conrear o per vigilar les plantacions. Aquestes persones, simplement per vigilar una plantació, cobren 3000 i en cas de ser detingudes, la inversió per a elles serà zero (tret del temps que passin a presó), perquè la pròpia organització es farà càrrec de les despeses judicials, i de que no els falti res a les seves famílies, per tant, la valoració costos/beneficis, en molts casos, pot ser positiva (3cat, 2019).

La següent gràfica mostra l'evolució de les infraccions penals per tràfic de drogues des de l'any 2012, fins el 4^{rt} trimestre del 2023. Si tenim en compte tota la informació analitzada fins a aquest punt, es pot trobar relació amb l'augment de la incidència del crim organitzat a Catalunya (epdata, 2024).

Gràfic 2: Evolució d'infraccions per tràfic de drogues a Espanya des del 2012 al 2023

Font: Imatge obtinguda de la web "epdata" d'Europa Press amb dades del ministeri de l'interior

A banda dels grups criminals que arriben d'altres països, per instal·lar-se a Catalunya. També es poden trobar d'altres, com els que fins ara es dedicaven a altres activitats criminals i que han canviat la seva especialitat pel cultiu i el tràfic de marihuana, com per exemple, els grups especialitzats en robatoris a l'interior de domicilis, minvats l'any de la pandèmia i el confinament (Esparch, 2022).

Aquests "nous" grups dedicats a la marihuana, o fan, bé com activitat principal o bé com activitat complementaria. Altres grups que es dedicaven a la cocaïna, també han canviat de producte perquè la marihuana esdevé més rentable i amb menys risc, com per exemple, que una comanda importada quedi frustrada per l'activitat policial o d'altres grups criminals (Esparch, 2022).

Aquests extrems ens els confirma un dels entrevistats, tot manifestant, que els grups dedicats a la cocaïna, van passar al negoci de la marihuana, en observar que plantejava menys riscos i majors beneficis, es a dir, la penalitat és més baixa al mon del cànnabis i encara que t' enxampin amb una plantació, no entres a presó i en arribar a fer un transport de cànnabis a l'estranger, ja els surt molt a compte, donat que dupliquen el benefici a mesura que van creuant fronteres (E-5).

No és que el negoci de la marihuana estigui exempt de riscos, amb l'augment dels grups criminals dedicats al cultiu de cànnabis, l'activitat policial per combatre'ls s'ha incrementat i a més, també s'han multiplicat els conflictes entre ells, però aquesta és una problemàtica associada, de la que parlarem més endavant.

Els membres dels grups criminals organitzats, sovint tenen vincles comuns, com per exemple llaços geogràfics, ètnics o fins i tot de sang, aquests vincles son connectors molt sòlids entre els membres del grup, que fan que la seva relació sigui difícils de trencat i siguin lleials i fidels al grup (Interpol, 2024).

Històricament hem conegut, que les organitzacions més importants, que treballaven amb el comerç il·legal de cocaïna (a part dels clans familiars autòctons), han estat sud-americanes, les de l'heroïna eren Pakistaneses i les de l'haixix eren d'origen marroquí (Esparch, 2022).

L'any 2022, la nacionalitat més nombrosa en número de detinguts per tràfic de marihuana, va ser l'espanyola (40%), seguidament l'albanesa (15 %) i en tercer lloc la marroquina (9%), tot i que a una mateixa operació contra el tràfic de marihuana, és habitual que apareguin implicats individus de diverses nacionalitats (Navarro, 2023).

Avui, les organitzacions més importants que treballen el negoci de la marihuana i que s'han establert al territori català, son d'origen albanès, serbi i xinès (Esparch, 2022).

A continuació s'analitzen aquests grups organitzats, els seus orígens, la seva aparició a Catalunya i la seva evolució fins a esdevenir els principals narcos de cànnabis al Catalunya.

1. Màfia albanesa o clan dels Balcans:

La majoria dels grups criminals dels Balcans son petits i poc jerarquitats, son flexibles i molt autònoms, desenvolupen diverses activitats il·legals i les lleialtats entre dels membres duren poc. De tots els països d'aquest indret del mon, el més poderós es el d'Albània. Son màfies amb forts vincles familiars , distribuïdes per clans i tenen un fort codi d'honor, denominat "*kanun*" que determina la seva conducta (Ruiz, 2020).

Albània es localitza als Balcans, a l'est d'Europa, és un petit país, molt pobre, on la marihuana ja es considerava "*or verd*" per als pagesos empobrits l'any 2016, aleshores Albània ja era considerat el major productor europeu de marihuana "*outdoor*" de tot el continent, això no sorprèn si considerem que aquest producte mou uns 5000 milions d'euros l'any i que això suposa la meitat del PIB albanès (Pressly, 2016).

A Albània existeixen poblacions senceres dedicades a la producció d'aquesta droga, tant sols un productor pot generar 350 kilos a una sola collita, tenen treballadors que els ajuden a collir i vigilants que els protegeixen i tot i ser conscients, que el que fan no es bo, no tenen més opcions, donat que no es poden guanyar diners conreant altres coses i no hi ha altres possibilitats laborals (Pressly, 2016).

En començar la guerra dels Balcans, la màfia va començar a col·laborar amb l'exercit kosovar, tot aportant el seu domini de les rutes de contraban. En acabar la guerra, molts soldats van passar a formar part del crim organitzat albanès, que amb la migració provocada per la guerra, es va estendre per tota Europa, essent considerats per Europol, com una de les primeres amenaces transnacionals per al continent (Ruiz, 2020).

Els grups criminals albanesos van arribar a Catalunya després de la guerra, es van especialitzar en robatoris a polígons industrials i després van passar a robar a l'interior de cases de luxe (Ortega, 2020). Van començar amb el boom del negoci de la marihuana a Catalunya, tot treballant com a vigilants de plantacions, cultivadors o el que fos necessari. Amb els pas dels anys, alguns d'aquests han evolucionat fins a tenir el seu propi grup criminal dedicat al tràfic de marihuana (Navarro, 2023).

Podem localitzar grups d'albanesos a plantacions de marihuana intervingudes a localitats del litoral i camp de Tarragona, així com a la província de Barcelona, a prop de les vies ràpides de connexió amb la resta d'Europa (Ramos, 2023). Pels seus anys d'experiència al sector, tenen un gran coneixement del cultiu del cànnabis, pel que a un mateix lloc (una nau industrial per exemple) poden tenir diverses plantacions i separar les plantes segons l'estat de maduresa, per tal de realitzar diverses collites l'any, fins i tot reutilitzen l'aigua que surt dels aires condicionats, per tal de regar el cultiu, previ tractament químic (Navarro, 2023).

Però com d'altres grups criminals del gremi, porten compatriotes seus a Catalunya, sigui per la força, l'engany o la coacció, per tal d'explotar-los a les plantacions, aquests treballadors forçats, es troben en situació d'esclavatge i son vigilats per càmeres de vídeo vigilància, fins que els deixen marxar. Aquestes persones es dediquen exclusivament a vigilar i cuidar del cultiu, dormen, mengen i viuen exclusivament al que son les antigues oficines de les naus industrials on es troben les plantacions, acostumen a ser petites cambres, amb les finestres tapiades i on queden confinats, sense que els toqui el llum del Sol ni un moment, fins que un repartidor porta menjar preparat un cop per setmana (Navarro, 2023).

Els albanesos també son grups que es dediquen al comerç d'altres productes, com la cocaïna, amb la que va aparèixer la seva activitat criminal a Espanya, la organització criminal la formen diversos grups homogenis i cada un aporta el que té, pel que entre tots, formen una cooperativa (Frias, 2023).

La màfia albanesa, també coneguda com clan dels Balcans, juguen fort, al negoci de la cocaïna no mouen menys de 3 tones per comanda (Frias, 2023), pel que no sorprèn la gran quantitat de plantes intervingudes a les operacions policials contra aquests grups (Navarro, 2023).

Son molts grups i molt perillosos i cada cop son més les operacions en la que es detecta la seva presència, a totes es troben armes, tot i això, encara no les han utilitzat contra la policia (Frias, 2023).

2. Màfia Sèrbia:

Igual que passà amb la màfia albanesa, les organitzacions criminals sèrbies, ja realitzaven activitats il·lícites abans de la guerra i durant el conflicte van guanyar força, donat que ajudaven al govern, tot utilitzant les seves habilitats i el seu domini de les rutes de contraban, per eludir els bloquejos internacionals. Després del conflicte, van aprofitar la qualitat professional dels soldats que van reclutar i els moviments migratoris, per estendre els seus tentacles per Europa (Ruiz, 2020).

Així doncs, podem trobar els “*boinas rojas*” o els populars “*Tigres de Arkan*”, antigues unitats paramilitars o policials, que durant el conflicte ja eren acusats de diversos crims contra la humanitat i d’activitats pròpies d’organitzacions criminals i que van acabar treballant per als clans mafiosos serbis, sobretot del clan “Zemun”, el més conegut de tots (Ruiz, 2020).

Abans de la seva arribada a Espanya, ja eren grups incontrolables dins del territori serbi, actuaven amb total impunitat, entre els seus crims més coneguts hi és el del primer ministre de Sèrbia, Zoran Djindjic, l’any 2003, cosa que va fer, que el govern serbi els hi declarés la guerra (Comas, 2003).

Van arribar al nostre territori després del conflicte dels Balcans, es van establir a la zona litoral espanyola (Costa del Sol, Alacant i Catalunya), van començar com a sicaris i especialitzant-se en robatoris violents, però actualment s’han deixat seduir pel lucratiu negoci del tràfic de marihuana (Saint-Germain, 2024). Mostra del seu establiment al nostre territori, es que el sicari del primer ministre, Djindjic, membre del grup criminal “tigres de Arkan”, va ser detingut a Valencia, juntament amb dos compatriotes, còmplices del magnicidi (Europa Press, 2012).

Tot i que van arrelar ràpidament per la costa mediterrània, també se’ls pot trobar a les illes canàries, on s’ha trobat que tenien diversos negocis, com pubs i diversos locals comercials a les zones més turístiques, per tal de blanquejar els amplis beneficis que aconseguien amb l’exploració de dones dins la prostitució o el tràfic de drogues a gran escala (el diario.es, 2012).

Els serbis son grups especialment violents, amb una disciplina interna molt forta, el grup serbi més violent és l’anomenat anteriorment com clan “Zemun”, aquest grup ajusticia els membres deslleials de formes molt sàdiques, tot cremant-los, matant-los a cops de martell, esquarterant-los, triturant-los amb una picadora de carn i fins i tot, menjant-se part de les seves restes (Domínguez, 2012).

Històricament la màfia sèrbia mai han tingut bona relació amb els grups criminals albanesos, tot i que darrerament mantenen aliances per tal de controlar el tràfic de cànnabis a Catalunya (Saint-Germain, 2024).

A Catalunya s'han especialitzat en el cultiu i exportació de la marihuana, així com en la distribució d'aquesta droga a diferents clubs de cànnabis catalans, tot realitzant l'explotació de diversos cultius de marihuana "indoor" de grans dimensions, com la trobada en un prostíbul abandonat de la província de Barcelona, on es fa evident la seva sofisticació i grau de professionalitat en trobar els accessos tapiats, per tal de fer veure que no hi havia res, mentre cultivaven al voltant de 37.000 plantes (Collado, 2023).

3. Màfia Xinesa:

La màfia xinesa, va aparèixer al nostre territori amb el tràfic d'essers humans i la seva explotació, dins de tallers tèxtils clandestins i dins el sector de la prostitució, però en poc temps (poc més d'un any) van evolucionar cap al negoci de la marihuana (Liñan, 2017).

Aquesta màfia, en aparèixer, ja movia grans quantitats econòmiques i també controlaven els préstecs a jugadors de casinos, així doncs, podien preparar les seves plantacions amb la tecnologia més moderna i amb tot el necessari per fer el negoci més eficient, com per exemple, rec automàtic, assecadores, extractors, seguretat o dobles parets on poder amagar la droga fins transportar-la a la resta d'Europa, realitzaven una collita mensualment, pel que els guanyis estaven al voltant dels 300.000 euros, que blanquejaven amb negocis lícits, propietats dels caps de l'organització, com per exemple, bars, pastisseries, basars o restaurants (Liñan, 2017).

Van començar a la província de Barcelona, tot establint-se a barris com el de Fondo, a Santa Coloma de Gramenet o a Arc de Triomf (Liñan, 2017), però ràpidament s'han estes cap al Camp de Tarragona, on ja estan completament instal·lats, tot fent-li la competència a les organitzacions albaneses, amb les que poden arribar a iniciar un conflicte obert si els dels Balcans es vegin desplaçats (Ramos, 2024).

Son grups criminals menys analitzats per la policia, però també exploten compatriotes seus a les plantacions de cànnabis, els tenen tancats i esclavitzats durant anys, però tot i que aquests son més dòcils amb els seus explotadors, en comparació amb els d'altres nacionalitats, també son més violents en cas d'enfrontar-se amb grups rivals (Ramos, 2024).

7.2 Problemàtiques associades al crim organitzat de la marihuana a Catalunya.

Arribats a aquest punt podem dir, que el crim organitzat és transnacional, donat que afecta a multitud d'estats i és una lacra, degut a totes les problemàtiques que li son inherents.

Planteja una amenaça per a la pau i la seguretat humana, i en múltiples ocasions, viola els drets humans i repercuteix greument en el desenvolupament econòmic, social, cultural, polític i civil de la societat global (UNOC, 2024).

És un repte majúscul per a molts estats i societats, un fenomen, que si avança descontrolat, l'impacte social, econòmic i fins i tot polític pot arribar a dimensions molt preocupants (Giménez-Salinas, 2023).

La criminalitat organitzada està relacionada pràcticament amb tots els actes delictius greus coneguts, principalment amb aquells que poden beneficiar econòmicament les màfies, però també d'altre delictes greus, que els permet obtenir el poder i la influència necessaris, per tal de perpetuar la seva activitat criminal al territori on s'estableixen (UNODC, 2024).

Entre els delictes que els hi aporta benefici econòmic podem trobar el tràfic d'armes, drogues, persones, òrgans, recursos naturals, menors, obres d'art, espècies animals i vegetals exòtiques, immigrants, falsificacions, estafes, blanqueig de capitals o delictes cibernètics (UNODC, 2024) (Interpol, 2024).

Els delictes que els i permeten obtenir poder i influència per tal de controlar el negoci i el territori, son els de caràcter violent, com per exemple els assassinats, les lesions, coaccions, robatoris violents, lesions greus, amenaces, entre d'altres (UNODC, 2024).

Seguidament s'analitzen les diferents problemàtiques associades al crim organitzat de la marihuana i que actualment estem patint a Catalunya.

1. Tràfics il·lícits:

Per raons de normativa acadèmica, respecte a l'extensió del present document, aquest apartat només farà referència a tres dels múltiples comerços il·lícits comesos per les organitzacions internacionals transnacional, el tràfic de drogues, el tràfic de persones (dones i menors), amb especial incidència al tràfic d'immigrants i el comerç il·lícit d'armes.

Els diferents comerços il·lícits que mouen les màfies transnacionals, trobem el tràfic de drogues. S'escull en primer lloc aquesta tipologia delictiva, perquè és la

que aporta major benefici econòmic a les organitzacions criminals (UNODC, 2024) i perquè també és l'objecte del present TFG.

El delictes de tràfic de drogues inclou conductes com el cultiu, elaboració, comerç, tinença, promoció, afavoriment o facilitació del consum il·lícit (Trujillo, 2024).

Aquest tipus delictiu, aporta a les màfies un benefici econòmic anual de 320.000 milions de dòlars a nivell global, els mercats de la cocaïna i les substàncies opiàcies ascendeix a 85.000 milions de dòlars a nivell global (UNODC, 2024), en el cas de la marihuana, només a Europa, el benefici està al voltant de 11.400 milions d'euros i el situa a la primera posició del mercat de drogues al continent (Generalitat de Catalunya, 2024).

Centrant l'anàlisi en la marihuana, aquesta és la substància més consumida del món, amb 209 milions de consumidors, però avui dia, s'ha vist enfortida per l'adulteració dels cannabinoides sintètics (UNODC, 2024).

Tot i que la majoria de conductes relacionades amb la marihuana, són prohibides de forma general a tot el món, hi ha països, que lluny de combatre aquestes conductes, les afavoreixen, com per exemple Marroc, on l'any 2022 es va crear L'Agència Nacional Reguladora d'Activitats relacionades amb el Cànnabis (ANRAC), l'objectiu de la qual, és implementar una estratègia governamental sobre el cultiu, producció, fabricació, processament, comerç, exportació i importació del cànnabis, dels seus productes amb finalitats mèdiques, farmacèutiques i industrials (ANRAC, 2023).

En el cas del tràfic de persones, afecta tant a homes, dones i nens, moltes persones són objecte de les activitats lucratives de les màfies, que els venen com a esclaus sexuals o laborals (UNODC, 2024).

L'esclavitud, és encara una realitat actual i a Espanya a experimentat una tendència a l'alça, segons el Ministerio del Interior, l'any 2022 van ser 89 les víctimes d'aquesta modalitat delictiva, una xifra superior a la de l'any anterior, en el cas de les explotacions sexuals, la xifra no varia gaire d'un any a l'altre, tot i que les xifres són superiors, no es contempla per la por de les víctimes a interposar denúncia (Hernández, 2023).

El tràfic d'immigrants afecta multitud de països, que són lloc d'origen, destinació i trànsit dels grups migratoris, és un negoci que mou milers de milions de dòlars l'any per a les màfies, a les que no els importa el destí de les persones amb les que comercien, tant és si moren al camí ofegades, deshidratades al desert, violades o assassinades, moltes vegades, són les pròpies màfies, les que cometen les més inimaginables atrocitats, tot vulnerant els drets humans d'aquestes persones (UNODC, 2024).

Moltes investigacions realitzades per tràfic de cànnabis, acostumen a portar a organitzacions que trafiquen amb persones, donat que a moltes plantacions on s'intervé, el cuidador acostuma a ser un ciutadà estranger irregular, que està essent explotat obligatòriament per la organització propietària de la plantació (E-5).

El comerç il·lícit d'armes, mou al cap de l'any una xifra aproximada d'entre 170 i 320 milions de dòlars (UNODC, 2024) i les podem trobar relacionades amb totes les modalitats delictives a les que fem referència a l'inici d'aquest apartat, donat que les organitzacions internacional les utilitzen per tal de poder diversificar les seves activitats delinqüencials i estendre el seu control (Vázquez, 2022).

Les armes de foc il·lícites estan estretament relacionades amb el tràfic de drogues, a Espanya, el 99% de les armes intervingudes, tenen relació amb el comerç de drogues, sobretot amb els enfrontament entre grups rivals, a més, la major part dels homicidis son per disputes derivades del tràfic de drogues (Vázquez, 2022).

2. Robatoris:

El crim organitzat comet robatoris de tot tipus, poden ser comesos amb violència sobre les persones, o amb força sobre els bens.

Per una banda cometen robatoris comesos tot accedint a domicilis de matinada o mentre els propietaris es troben de vacances (Saiz, 2023) i per altra banda, també hi ha que poden cometre robatoris als domicilis, però utilitzant una forta violència i armes de foc simulades, aquest últims acostumen a ser grups criminals procedents d'Europa de l'est (generalment serbis) que cometen robatoris a xalets de luxe, on poden trobar objectes de gran valor econòmic (Interior, 2024).

Darrerament s'ha posat de moda una altra modalitat de robatoris violents, son els anomenats "*vuelcos*" o robatoris de droga entre narcotraficants, generalment de marihuana i que cada vegada son més violents (Negre, 2022).

Aquest robatoris entre grups rivals, son comesos com a part del conflicte que existeix entre ells o com a part d'una venjança, però tot i que s'han multiplicat exponencialment, no s'acostumen a denunciar, donat l'interès il·legítim del comerç que hi ha al darrera, per tant, la policia només en té coneixement, en cas que algun veí sigui testimoni forçat del fet o que aparegui algun ferit per arma de foc (Negre, 2022).

3. Ocupacions:

Degut a la rendibilitat aconseguida pel tràfic de marihuana i el baix càstig penal, les ocupacions d'immobles s'ha tornat una modalitat habitual a tota Catalunya, entre els grups organitzats (Coscolluela, 2015).

Com ens referència l'agent Carles, del CME (entrevista 2), "els que la toquen en aquest tema, tenen preferència per fer-les fora, perquè es més discret i per altres motius importants".

La jutge María Ángeles García, ens feia referència a un d'aquest problemes en ésser entrevistada, tot fent referència a problemes:

"Las causas por las que se puede absolver a un acusado por narcotráfico son por problemas procesales, relacionados habitualmente con las autorizaciones de entrada y registro"

Els problemes de caràcter processal als que fa referència la jutge, és a la delicadesa de concedir una autorització per vulnerar un dret fonamental, com es el cas del dret a la residència, reflectit a l'article 19 de la Constitució espanyola (Coscolluela, 2015) (Constitució espanyola, 1978).

Però el que realment preocupa, sobre tot a la ciutat de Barcelona, és el fenomen dels narco-pisos. El número de narco-pisos ha variat amb el pas dels anys, però la Guardia Urbana de Barcelona, juntament amb els Mossos d'Esquadra, van intervenir en 150 ubicacions l'any 2023, entre narco-pisos i punts de venda de droga (Arriaga, 2024).

Originàriament, tots els narco-pisos estaven ubicats al barri de Ciutat vella, però la pressió policial i la implicació del veïnat, en solucionar la problemàtica, els va fer buscar altres ubicacions, pel que actualment es poden trobar narco-pisos a barris com Eixample, Sants-Montjuïc, entre d'altres (Arriaga, 2024).

4. Salut:

La criminalitat organitzada provoca danys greus a les societats, als estats, a les economies i ta tot allò que trobi al davant, com una malaltia que perjudica un organisme viu, al que fa minvar poc a poc. És obvi doncs, que la criminalitat organitzada és perjudicial per a la salut, igual que ho és el cànnabis, pel que podem imaginar que passaria, en cas que s'ajuntéssim.

El consum de cànnabis provoca danys greus a l'organisme, en cas de consumir-lo en cigarretes tipus porro, provoca els danys habituals de fumar sense filtre, és a dir, bronquitis crònica, emfisema pulmonar, càncer de pulmó o taquicàrdia greu, però també en provoca d'altres, com per exemple, depressions i psicosis (Sanidad, 2024).

Paral·lelament al creixement del consum de cànnabis a Catalunya, s'ha produït un altre fenomen, i és que s'ha observat un increment notable de persones, que demanen tractament per dependència a la substància en qüestió, un abús que els hi ha generat problemes psiquiàtrics (gencat, 2024).

L'impacte psicològic del consum d'aquesta substància, és especialment rellevant, donat que és una substància que prefereixen consumir joves estudiants, a qui provoca disminució de la capacitat de memòria, disminució de l'atenció i concentració i per tant, els hi provoca problemes per estudiar i aprendre, a més, si la persona es propensa a patir algun tipus de trastorn mental, el consum abusiu de cànnabis pot afavorir l'aparició d'aquests trastorns o augmentar la gravetat dels que ja en pateixen algun (Sanidad, 2024).

L'any 2023, el 13% dels tractaments sanitaris iniciats a Catalunya, per persones joves (un 42% eren menors de 25 anys), han estat per addiccions al cànnabis (Europa Press, 2023), pel que podem induir, que el cost sanitari és força elevat.

L'any 2021, es va estimar el cost social del consum de drogues a Catalunya, en uns 326.39 milions €, que suposa el 0.18% del PIB català al 2018. El 15.9% van ser costos directes, corresponents a hospitalitzacions i el 18%, van ser costos indirectes, com per exemple la pèrdua de productivitat per mort o baixes per malalties derivades del consum de drogues (Vella & Ibáñez & Segura & Colom & Garcá-Altés, 2022).

Com ja s'ha indicat en apartats anteriors, el cànnabis és la droga que preval per a la població jove, d'entre 14 i 18 anys i l'edat mitjana, d'inici del seu consum, és de 14,9 anys (Sanidad, 2022).

La preferència per aquesta droga, pot venir donada per la banalització que se'n fa, cosa que ha afavorit la demanda i per tant, l'aparició de més organitzacions dedicades al seu cultiu il·legal (Hernández, 2023).

Un altre fenomen que ha pogut afavorir l'augment del consum de cànnabis entre els joves, és la narco-cultura, un fenomen que, a través de series, pel·lícules, música, etc; fa que aquests idealitzin, tant el consum de cànnabis, com l'augment de la seva participació dins del narcotràfic (Becerra, 2019).

L'accés a cànnabis destaca sobre la resta de drogues, el 56.9 % dels enquestats considera fàcil o molt fàcil aconseguir cànnabis en un període màxim de 24 hores (Melo, 2023), a més, el seu preu pot facilitar l'accés a aquesta droga, que acostuma a ser de 5€ a Espanya actualment (valenciadicciones, 2023).

L'adulteració del cànnabis, és una pràctica habitual de les organitzacions criminals, per tal d'aconseguir major benefici, però també provoca majors efectes adversos en les persones consumidores. L'adulteració de la droga potencia els efectes psicoactius del seu principi actiu, que és el THC o "*Tetrahydrocannabinol*", però també provoca efectes secundaris més potents, com per exemple, marejos,

vòmits, pèrdua de consciència, agitació, taquicàrdies o fins i tot la mort (Fornís, 2021).

Altres motius pels que es pot sospitar de l'augment del consum de cànnabis entre el jovent, és l'increment del setge al tabac. Alguns entrevistats, tot i no creure que això afecti, sí que afirmen que cada vegada es banalitzava més aquesta droga i que s'ha tornat habitual anar pel carrer ensumant a porro o veure joves de setze anys o menys, al parc, fumant marihuana. També es pregunten, que si es prohibeix cada vegada més el tabac, donat els seus efectes nocius, perquè no s'actua amb més contundència contra el cànnabis, que té efectes igualment nocius (E-4 & E-5).

5. Violència:

Hagués estat interessant poder relacionar la manca de l'augment de la violència entre els joves i l'augment del consum de cànnabis, però davant tal mancança de dades objectives, en aquest apartat s'analitza exclusivament la violència relacionada, directament, amb els grups organitzats de la marihuana a Catalunya.

L'augment del crim organitzat, dedicat al tràfic de marihuana a Catalunya, a portat l'augment de la violència, sigui entre membres dels propis grups o entre grups rivals. Homicidis, segrestos o narco-assalts (els anomenats "vuelcos"), han protagonitzat un augment significatiu els darrers anys (Muñoz, 2022).

L'any 2021, va haver 3 homicidis i 107 narco-assalts a Catalunya, tots relacionats amb el crim organitzat de la marihuana (Muñoz, 2021), mentre que l'any 2023, van haver 11 homicidis, 87 narco-assalts, pel que la criminalitat va augmentar exponencialment, així com els crims comesos amb arma de foc (Maideu, 2024) (Ramos, 2024).

És destacable l'alt nivell de violència de les màfies dedicades a la marihuana, tant per els conflictes entre aquestes, com per la inseguretat i la tensió, que generen a les comunitats o els barris, on s'instaura el seu negoci. Protegeixen les seves plantacions, davant les mirades de veïns tafaners, però sobre tot, davant de grups rivals, que les intenten sostreure o realitzar els anomenats "vuelcos", els quals no es coneixerien si no és per la denuncia de testimonis, ja que cap organització vol que es descobreixi el seu negoci il·lícit (González, 2022).

Darrerament, s'està detectant, que determinades organitzacions criminals, utilitzen la violència per defensar les seves plantacions, també capa a la policia, aquestes organitzacions acostumen a ser de nacionalitat sèrbia o albanesa i

utilitzen armes de foc real per a tot tipus de plantacions i trampes de caça, per a plantacions “outdoor” (E-5).

6. Corrupció:

El preu de la marihuana a Catalunya val 1500 €, a Alemanya val 6000€, pel que les inversions del traficants es veuen multiplicades substancialment en poc temps, a més, les penes de presó per tràfic de marihuana no acostumen a passar dels 4.5 anys com a màxim, en cas de tenir antecedents anteriors (especificat a l'apartat 3 de Marc normatiu), pel que el cost del negoci a Catalunya és acceptable per als que s'hi dediquen (Sánchez, 2020).

L'any 2023, la companyia elèctrica Endesa, va detectar 16.096 casos de frau elèctric a Catalunya, el que suposa unes 44 manipulacions al dia, d'aquestes manipulacions, el 37% corresponien a plantacions de marihuana “indoor” (EFE, 2024).

Cada plantació necessita un elevat consum elèctric (el corresponent a 80 domicilis particulars) i suposa un risc elevat per al veïnat on s'instaura, ja que les sobrecàrregues elèctriques poden generar interrupcions del subministrament i fins i tot incendis (EFE, 2024).

Amb aquestes dades es pot observar la proliferació d'aquest negoci il·lícit els darrers anys, tot augmentat per l'arribada de màfies estrangeres, aquestes màfies, poden generar corrupció als poders públics, degut a la necessitat de fer perdurar el seu negoci, pel que la marihuana i les màfies relacionades, s'han convertit en una amenaça important per a l'estabilitat de Catalunya (Sánchez, 2020).

Coincidint amb la instauració i proliferació de les màfies del cànnabis a Catalunya, els darrers anys, s'han pogut observar múltiples casos de corrupció institucional, on diversos funcionaris públics (sobre tot policies) i càrrecs electes (tinents d'alcalde i regidors), han col·laborat amb les màfies del cànnabis, tot realitzant diverses il·legalitats, per tal que tinguessin èxit en la seva tasca (Riart, 2021).

8. CONCLUSIONS

Després d'analitzar en profunditat l'evolució i la situació actual del crim organitzat de la marihuana a Catalunya es pot concloure que a causa de factors geogràfics, climàtics, polítics, històrics, legals, socio-culturals, econòmic-estructurals, tecnològics, així com l'augment de la demanda, la marihuana s'han convertit en el producte estrella de les organitzacions criminals que operen a Catalunya. En analitzar el factor legal i comparar el marc jurídic espanyol amb el d'altres països europeus, es pot observar el tracte diferenciat que es fa de les conductes referents a la marihuana, trobant diferències punitives importants i determinant, que el marc jurídic espanyol és el més lax de tots els analitzats. Per aquest motiu es pot concloure, tot coincidint amb els entrevistats, que la permissivitat del marc jurídic espanyol és un factor clau per a què les organitzacions criminals transaccionals, dedicades al tràfic de marihuana, s'assentin a Catalunya.

Analitzant les dades històriques i l'evolució tecnològica dels mitjans de transport, amb els que s'introdueix el cànnabis, es pot valorar que Catalunya sempre ha estat i és, un territori favorable per a l'entrada de cànnabis a Espanya i per la seva proximitat a la frontera, també ha estat territori propici per a l'entrada a Europa, on el producte multiplica el seu preu.

Existeixen moltes localitzacions per fer arribar el cànnabis a Catalunya i aquestes son escollides pels traficants, segons el risc que presentin per als desembarcaments de les narco-llanxes. Les fonts institucionals consultades, no ofereixen informació sobre les poblacions on el crim organitzat de la marihuana té més incidència, tot i això, per altres informacions obtingudes, es pot valorar la quantitat de cànnabis intervingut pel CME, en desembarcaments de narco-llanxes a la Costa catalana o a plantacions il·legals, "indoor" i "outdoor" arreu del territori. L'anàlisi dels diferents factors, així com de la intervenció de narco-llanxes i plantacions, mostren com Catalunya ha passat de ser un territori de trànsit a un territori productor de marihuana, per tant, es pot concloure, que l'evolució del fenomen del tràfic de cànnabis a Catalunya està creixent exponencialment.

A Catalunya, de fa anys que les organitzacions criminals estrangeres tenen desplegada la seva activitat il·legal, trafiquen amb molts productes, entre els que es troba la marihuana, però el que sobta, és que cada vegada n'arriben de noves i porten associades algunes problemàtiques, com la violència, que és un indicador amb el que es pot valorar el creixement del crim organitzat a Catalunya. Les organitzacions més importants, pel grau de violència emprat, son l'albanesa i la sèrbia, però una tercera organització criminal apareix a Catalunya i reclama

un lloc dins el tràfic de marihuana, és la màfia xinesa, que tot i no ser tant violenta d'inici com les dues anteriors, si utilitza la violència per defensar-se, pel que es tem, que totes tres iniciïn en breu una guerra oberta pel control del negoci.

També, s'ha fet habitual que a les operacions policials, el CME intervingui diverses trampes de caça i armes de foc real, a les plantacions de marihuana controlades per aquestes màfies, fins i tot han viscut algun tiroteig, provocat pels mafiosos, per tal de protegir les plantacions. L'anàlisi realitzat determina que existeix un augment de la violència a Catalunya, que és inherent a l'augment d'aquestes organitzacions criminals, per aquest motiu es pot concloure, que les organitzacions criminals transnacionals, estan proliferant a Catalunya.

Per tal d'intentar conèixer si existeix infiltració del crim organitzat a les institucions catalanes, s'han valorat una sèrie de factors, que en funció dels avantatges que ofereixi cada un, esdevindran clau per tal que el crim organitzat s'instauri a un determinat territori. Un d'aquests factors és la demanda del producte ofert, en aquest cas l'anàlisi es limita al territori de la Unió Europea, on l'acceptació del cànnabis creix notablement i on el preu del producte varia molt d'un país a un altre, així com el risc de la seva producció.

L'anàlisi determina que és evident l'existència de corrupció policial, igual que existeix una narco societat al voltant del negoci del tràfic de marihuana, atraient a empresaris, electricistes, agents immobiliaris, mecànics, transportistes i d'altres professionals, que posen el seu talent a disposició de les organitzacions criminals.

La narco-societat creix a les zones on la població és conscient que no tindrà oportunitats laborals dignes, per la manca de formació i oferta laboral, i en aquests territoris és on les organitzacions criminals recluten els seus treballadors més eficients i on l'autoritat de les institucions no és respectada, afavorint la proliferació de les màfies. Segons l'anàlisi, tot coincidint amb alguns entrevistats, a Andalusia podem trobar indrets on aquests extrems ja son una realitat, com al Camp de Gibraltar o la costa de Cadis i Huelva, i donat que les problemàtiques laborals son d'àmbit nacional, aviat podríem trobar zones de Catalunya, on tota la població local actués en connivència amb les organitzacions criminals, per tal de garantir el seu futur, tot i no ser molt digne.

A nivell local es poden trobar diverses casuístiques de corrupció institucional, des de regidors que conreen plantacions de cànnabis a casa seva, fins a alcaldes que col·laboren amb les organitzacions mafioses (que també trafiquen amb cànnabis) tot realitzant altres il·legalitats més sofisticades, com el blanqueig de capitals o el tràfic d'influències. És obvi, que tota persona vinculada a una institució pública i realitza aquest tipus d'activitats il·legals, utilitza el seu càrrec i influència política per tal d'obtenir algun tipus de benefici o beneficiar algú altre. Les organitzacions criminals que s'instal·len a un territori, tenen com a objectiu

aconseguir la proliferació de l'activitat il·legal que practica i la supervivència de la pròpia organització, per la qual cosa han d'aconseguir controlar les institucions existents, tot corrompent tot tipus de funcionaris públics, com es el cas dels policies, jutges i polítics.

L'anàlisi realitzat determina que algunes organitzacions criminals, originàries de l'est d'Europa, han aconseguit aquest objectiu, havent corromput a policies, funcionaris de la judicatura i polítics locals, conjugant la corrupció institucional amb l'augment exponencial del crim organitzat a Catalunya, podem concloure, que la criminalitat organitzada influeix a les institucions catalanes, si més no, a nivell local i per tant, han aconseguit el seu objectiu, corroborant així la hipòtesi de partida del treball.

L'anàlisi realitzat i les manifestacions dels entrevistats, fan evident i sospitós la manca de recursos per als encarregats de lluitar contra el fenomen de la criminalitat organitzada de la marihuana a Catalunya i sense aquests recursos, no es pot augmentar l'eficiència davant una problemàtica creixent. Aquests recursos, també ignoren als que lluiten contra les malalties mentals, derivades del consum abusiu de cànnabis adulterat, un fenomen que també creix anualment entre els joves catalans i que origina una gran despesa del sector sanitari públic. És sospitosa la manca de campanyes educatives o publicitàries, a escoles, mitjans de comunicació i xarxes socials, que lluitin contra l'augment del consum de cànnabis i l'augment de la narco-cultura entre els joves catalans. Potser, perquè qui ha de proporcionar els recursos necessaris li és més tolerable la despesa sanitària pública, que la manca d'informació sobre els efectes que provoca la droga adulterada al cervell dels joves catalans.

La ràpida evolució del crim organitzat de la marihuana a Catalunya, determinada pels diferents factors analitzats al llarg del treball, determinen l'erosió de la societat i les institucions catalanes, que no fan esforços suficients per implementar polítiques públiques preventives, que facin front a la problemàtica que comporta el fenomen.

La conclusió final i la resposta a la pregunta principal del TFG, demostra la hipòtesi que posa en dubte la versió oficial, que esmenta que la corrupció de les màfies dins les institucions catalanes, no ha passat d'un nivell mig o etapa predatòria. L'anàlisi realitzat, evidencia que existeixen indicis suficients per concloure, que les organitzacions criminals dedicades al negoci de la marihuana a Catalunya, si més no, han començat a filtrar-se i establir vincles corruptes dins d'algunes institucions locals, tot controlant voluntats i accions polítiques, per tal de beneficiar el seu negoci i perpetuar la seva presència al territori, per tant, es pot concloure i afirmar, que el crim organitzat de la marihuana s'ha convertit actualment en un problema estructural a Catalunya.

9. BIBLIOGRAFIA

- Abogados, T. (27 de 11 de 2023). thcabogados.org. Recuperado el 27 de 11 de 2023, de thcabogados.org: <https://thcabogados.org/cual-es-el-limite-del-consumo-propio/#:~:text=El%20Tribunal%20Supremo%20considera%20consumo,decir%2C%20100%20gramos%20por%20persona.>
- Abogados, T. (25 de 04 de 2024). thcabogados.org. Recuperado el 25 de 04 de 2024, de thcabogados.org: <https://thcabogados.org/ley-consumo-alemania/>
- Adicciones, O. E. (2023). Informe 2023 Alcohol, tabaco y drogas ilegales en España. Madrid: Gobierno de España. Recuperado el 17 de 03 de 2024, de <https://pnsd.sanidad.gob.es/profesionales/sistemasInformacion/informesEstadisticas/pdf/2023OEDA-INFORME.pdf>
- Amsterdam info. (2024). amsterdam. info. Recuperado el 06 de 05 de 2024, de amsterdam. info: <https://www.amsterdam.info/es/coffeeshops/>
- Anguera de Sojo, I. (2021, October 23). El negocio del cannabis: Cataluña exporta marihuana e importa crimen organizado. <https://www.elindependiente.com/espana/2021/10/23/el-negocio-del-cannabis-cataluna-exporta-marihuana-e-importa-crimen-organizado/>
- Ansgar Tolle. (1998). Las nuevas formas del crimen organizado. nuevos grupos de delincuencia organizada en el contexto europeo. 111–126. <https://raco.cat/index.php/RCSP/article/view/211465>
- ARA. (17 de 09 de 2023). es.ara.cat. Recuperado el 28 de 04 de 2024, de es.ara.cat: https://es.ara.cat/sociedad/sucesos/encuentran-furgoneta-volcada-llena-droga-flotando-agua-cala-begur_1_4803843.html
- Bagué, G. (19 de 09 de 2023). ara.cat. Recuperado el 28 de 04 de 2024, de ara.cat: https://www.ara.cat/girona/cannavaggio-el-narcotraficant-que-va-convertir-una-cala-idil-lica-la-costa-brava-en-un-cau-de-droga_130_4805056.html
- Baquero, A. (11 de 02 de 2014). elperiodico.cat. Recuperado el 02 de 05 de 2024, de elperiodico.cat: <https://www.elperiodico.cat/ca/societat/20140211/les-mafies-augmenten-a-catalunya-3094329>
- Bartolomé, A. (29 de 08 de 2019). Así es la legislación sobre el cannabis en España. (ABC, Ed.) ABC, pág. 1. Recuperado el 27 de 11 de 2023, de https://www.abc.es/sociedad/abci-legislacion-sobre-cannabis-espana-201908291414_noticia.html

- Cannabis, A. N. (2023). anrac.gov.ma. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de anrac.gov.ma: <https://www.anrac.gov.ma/es/>
- CAT, E. (04 de 02 de 2023). ebredigital.cat. Recuperado el 28 de 04 de 2023, de ebredigital.cat: <https://ebredigital.cat/2023/02/04/els-mossos-detenen-per-trafic-de-drogues-set-integrants-dun-grup-criminal-que-intentava-un-desembarcament-dhaixix-a-alcanar/>
- Catalunya, G. d. (06 de 07 de 2017). Portal Juridic de Catalunya. Recuperado el 17 de 03 de 2024, de Portal Juridic de Catalunya: <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=792564>
- Catalunya, G. d. (17 de 01 de 2024). notesdeseguretat.blog.gencat.cat. (G. d. Catalunya, Editor) Recuperado el 03 de 05 de 2024, de notesdeseguretat.blog.gencat.cat: <https://notesdeseguretat.blog.gencat.cat/2024/01/17/vii-conferencia-anual-europea-sobre-drogas-de-europol/>
- Catalunya, G. d. (15 de 03 de 2024). governobert.gencat.cat. (G. d. Catalunya, Ed.) Recuperado el 29 de 03 de 2024, de governobert.gencat.cat: <https://www.elmundo.es/cataluna/2023/03/07/640701b4fc6c8311568b45b0.html>
- Catalunya, G. d. (2024). drogues.gencat.cat. Recuperado el 08 de 05 de 2024, de drogues.gencat.cat: https://drogues.gencat.cat/ca/ciutadania/el_consum_de_drogues_a_catalunya/
- Catalunya, T. d. (13 de 10 de 2019). Marihuana, made in Catalunya. Marihuana, made in Catalunya. Barcelona, Barcelona, Espanya. Recuperado el 02 de 05 de 2024, de <https://www.ccma.cat/3cat/marihuana-made-in-catalunya/video/5936367/>
- Center, N. D. (01 de 2006). justice.gov. Recuperado el 19 de 05 de 2024, de justice.gov: <https://www.justice.gov/archive/ndic/spanish/13452/index.htm>
- Chin, K. G. (2006). El crimen organizado y el nexos político-criminal en China. Universidad de Nueva Jersey. Nueva Jersey: Universidad de Nueva Jersey. doi: <https://doi.org/10.1007/s12117-006-1001-z>
- CME, R. C. (24 de 10 de 2023). Els traficants venen a comprar la marihuana a Catalunya perquè és més barata. Aquí Catalunya. (P. Tallón, Entrevistador) Barcelona, Barcelona, Espanya. Recuperado el 14 de 03 de 2024, de <https://www.youtube.com/watch?v=iuewZEUC0wI>
- Codi Penal Francès (Parte legislativa) (15 de 09 de 2003). Recuperado el 27 de 11 de 2023, de irp.cdn-website.com: <https://irp.cdn->

website.com/f6e36b8e/files/uploaded/CP%20franc%C3%AAs%20%28em%20espanhol%29.pdf

- Collado, J. (07 de 12 de 2023). elcaso.elnacional.cat. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de elcaso.elnacional.cat: https://elcaso.elnacional.cat/es/noticias/cae-mafia-serbia-marihuana-barcelona-ocultaban-37000-plantas-prostibulo-abandonado_1132501102.html
- Comas, J. (14 de 03 de 2003). elpais.com. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de elpais.com: https://elpais.com/diario/2003/03/14/internacional/1047596418_850215.html?event=go&event_log=go&prod=REGCONTADOR&o=popup_regwall
- Cosidó, I. (2010). Crimen organizado: la amenaza invisible. Madrid: Grupo de Estudios Estratégicos (GEES). Recuperado el 01 de 05 de 2024
- Cosculluela, F. (29 de 01 de 2013). elperiodico.cat. Recuperado el 02 de 05 de 2024, de elperiodico.cat: <https://www.elperiodico.cat/ca/politica/20130129/la-guardia-civil-va-a-casa-del-primer-tinent-dalcalde-de-lloret-josep-valls-2305147>
- Cosculluela, F. (09 de 08 de 2015). elperiodico.com. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de elperiodico.com: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20150809/droga-maria-policia-chalets-ocupacion-urbanizaciones-cultivo-4420563>
- Crime, U. N. (2024). unodc.org. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de unodc.org: <https://www.unodc.org/toc/es/crimes/organized-crime.html#:~:text=Amenazas%20mundiales%2C%20efectos%20a%20nivel%20local&text=Los%20grupos%20delictivos%20organizados%20tambi%C3%A9n%20pueden%20trabajar%20conjuntamente%20con%20delincuentes,m%C3%A1s%20complejo>
- Crime, U. N. (2024). unodc.org. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de unodc.org: <https://www.unodc.org/toc/es/crimes/migrant-smuggling.html>
- Diario.es, E. (16 de 10 de 2012). eldiario.es. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de eldiario.es: https://www.eldiario.es/canariasahora/sociedad/desarticulada-canaria-mafia-serbia-zemun_1_5457273.html
- Dolz, P. O. (03 de 09 de 2020). english.elpais.com. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de english.elpais.com: https://english.elpais.com/spanish_news/2020-09-03/the-balkans-mafias-wielding-their-power-in-spain.html
- Dominguez, E. H. (27 de 10 de 2023). fiscal.es. (M. Fiscal, Editor) Recuperado el 03 de 05 de 2024, de fiscal.es: https://www.fiscal.es/search?p_p_id=com_liferay_portal_search_web_se

[arch_results_portlet_SearchResultsPortlet&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&_com_liferay_portal_search_web_search_results_portlet_SearchResultsPortlet_mvcPath=%2Fview_cont](#)

- Dominguez, T. (21 de 03 de 2012). levante-emv.com. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de levante.emv.com: <https://www.levante-emv.com/sucesos/2012/03/21/clan-serbio-valencia-mato-miembro-12998137.html>
- Durán, F. J. (2020). Historia del crimen organizado II: Las otras grandes mafias. Universidad de Extremadura, Badajoz. Recuperado el 04 de 05 de 2024
- EFE. (05 de 03 de 2024). elperiodico.com. Recuperado el 09 de 05 de 2024, de elperiodico.com: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20240305/37-energia-defraudada-catalunya-corresponde-99060513>
- EFE. (22 de 03 de 2024). Alemania aprueba la legalizacion parcial del cannabis. Recuperado el 25 de 04 de 2024, de [https://efe.com/salud/2024-03-22/parlamento-alemania-aprueba-legalizacion-parcial-cannabis/#:~:text=Berl%C3%ADn\(EFE\).,consumo%20en%20los%20domicilios%20privados](https://efe.com/salud/2024-03-22/parlamento-alemania-aprueba-legalizacion-parcial-cannabis/#:~:text=Berl%C3%ADn(EFE).,consumo%20en%20los%20domicilios%20privados).
- Esparch, P. (15 de 01 de 2022). La Marihuana: la oportunidad de la criminalidad en Catalunya. Diari Ara, pág. 1. Recuperado el 29 de 03 de 2024, de <https://www.elmundo.es/cataluna/2023/03/07/640701b4fc6c8311568b45b0.html>
- Esparch, P. (15 de 01 de 2022). es.ara.cat. Recuperado el 02 de 05 de 2024, de es.ara.cat: https://es.ara.cat/sociedad/marihuana-oportunidad-criminalidad-catalunya_130_4240373.html
- España, G. d. (29 de 12 de 1978). boe.es. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de boe.es: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1978-31229>
- España, G. d. (1995). boe.es. Recuperado el 28 de 02 de 2023, de boe.es: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444>
- España, G. d. (2019). Estrategia Nacional Contra el Crimen Organizado y la Delincuencia Grave. Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes e Igualdad. Madrid: Gobierno de España. Recuperado el 29 de 03 de 2024, de <file:///C:/Users/madug/Downloads/Estrategia%20Nacional%20contra%20el%20Crimen%20Organizado%20y%20la%20Delincuencia%20Grave%20-%20Interactivo.pdf>

- España, G. d. (2024). pnsd.sanidad.gob.es. Recuperado el 20 de 05 de 2024, de pnsd.sanidad.gob.es: <https://pnsd.sanidad.gob.es/gl/profesionales/cannabis/PaisesRegulados/PaisesBajos/home.htm>
- España, L. r. (11 de 2023). seguridadnacional.es. (U. P. Comillas, Ed.) Recuperado el 03 de 05 de 2024, de seguridadnacional.es: <https://seguridadinternacional.es/resi/html/los-retos-de-la-criminalidad-organizada-en-espana/>
- Española, R. A. (2014). die.rae.es. Recuperado el 19 de 05 de 2024, de die.rae.es: <https://dle.rae.es/c%C3%A1nabis>
- Espinosa, I. F. (15 de 07 de 2021). canamo.net. Recuperado el 09 de 05 de 2024, de canamo.net: <https://canamo.net/otras-drogas/adulteracion-de-cannabis-en-europa-con-cannabinoides-sinteticos>
- Esquadra, A. d. (26 de 03 de 2024). Entrevista. (M. D. Garcia, Entrevistador) Barcelona, Barcelona, España.
- Estado, J. d. (30 de 03 de 2015). boe.es. (G. d. España, Editor) Recuperado el 27 de 11 de 2023, de boe.es: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-3442>
- Estado, A. E. (23 de 11 de 2015). boe.es. Recuperado el 02 de 05 de 2024, de boe.es: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444>
- Europa Press, E. (10 de 02 de 2012). europapress.es. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de europapress.es: <https://www.europapress.es/nacional/noticia-detenidos-asesinato-primer-ministro-serbio-zoran-djindjic-declararan-manana-audiencia-nacional-20120210165741.html>
- Europa Press, E. (12 de 12 de 2023). elperiodico.com. Recuperado el 09 de 05 de 2024, de elperiodico.com: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20231212/tratamientos-adicciones-drogas-videojuegos-apuestas-sexo-cataluna-95756644>
- Europa Press, A. d. (01 de 04 de 2024). epdata.es. (E. Press, Editor) Recuperado el 02 de 05 de 2024, de epdata.es: <https://www.epdata.es/datos/crimen-asesinatos-robos-secuestros-otros-delitos-registrados-cada-comunidad-autonoma/5/cataluna/297>
- Fernandez, F. (10 de 05 de 2023). abogadopenalistagranada.es. Recuperado el 27 de 11 de 2023, de abogadopenalistagranada.es: <https://abogadopenalistagranada.es/delito-contra-salud-publica/>
- Fernández, G. (05 de 11 de 2012). pensamientopenal.com. (B. d. Chile, Editor) Recuperado el 20 de 05 de 2024, de pensamientopenal.com:

<https://www.pensamientopenal.com.ar/system/files/2017/09/doctrina45768.pdf>

- Ferro, L. (19 de 01 de 2014). lavanguardia.com. Recuperado el 04 de 05 de 2024, de lavanguardia.com: <https://www.lavanguardia.com/vida/20140119/54398233060/medicos-banalizacion-marihuana.html>
- Frías, C. (13 de 12 de 2023). elindependiente.com. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de elindependiente.com: <https://www.elindependiente.com/espana/2023/12/13/la-mafia-albanesa-la-organizacion-criminal-que-empapa-espana-de-cocaina/>
- Gil, D. T. (15 de 02 de 2024). danieltrujillo.es. Recuperado el 04 de 05 de 2024, de danieltrujillo.es: <https://danieltrujillo.es/blog/delito-trafficodrogas/#:~:text=El%20delito%20de%20tr%C3%A1fico%20de%20drogas%20se%20define%20como%20un,poseen%20con%20los%20fines%20mencionados.>
- Giménez-Salinas, A. (2023). repositorio.comillas.edu. (E. UNiversidad Pontificia de Comillas, Editor) Recuperado el 20 de 05 de 2024, de repositorio.comillas.edu: https://repositorio.comillas.edu/xmlui/bitstream/handle/11531/85755/202312494011669_Torrente_CO.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Gobierno, G. d. (2023). dsn.gob.es. Recuperado el 09 de 05 de 2021, de dsn.gob.es: Ministerio del Interior. (2019). Estrategia Nacional contra el Crimen Organizado y la Delincuencia Grave.
- Gobierno de Países Bajos. (2024). government.nl. Recuperado el 06 de 05 de 2024, de government.nl: <https://www.government.nl/topics/drugs>
- González, G. (17 de 01 de 2022). elmundo.es. Recuperado el 09 de 05 de 2024, de elmundo.es: <https://www.elmundo.es/cataluna/2022/02/17/620e6837fdddffbb408b45ee.html>
- Gonzalez, G. (04 de 10 de 2022). elmundo.es. Recuperado el 28 de 04 de 2024, de elmundo.es: <https://www.elmundo.es/cataluna/2022/10/04/633be146fc6c83f92e8b4599.html>
- Index, G. O. (2023). ocindex.net. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de ocindex.net: <https://ocindex.net/country/spain>
- InfoLibre. (11 de 11 de 2016). infolibre.es. Recuperado el 02 de 05 de 2024, de infolibre.es: https://www.infolibre.es/politica/prision-concejal-erc-detenido-cultivar-4-000-plantas-marihuana_1_1132739.html

- Interior, M. d. (02 de 05 de 2024). interior.gob.es. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de interior.gov.es:
<https://www.interior.gob.es/opencms/es/detalle/articulo/Detenidas-nueve-personas-por-cometer-robos-violentos-en-viviendas-de-lujo-en-Alicante/>
- INTERPOL. (2024). interpol.int. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de interpol.int: <https://www.interpol.int/es/Delitos/Delincuencia-organizada#:~:text=Estas%20actividades%20pueden%20incluir%20trata,falsificaciones%20y%20blanqueo%20de%20capitales.>
- Josa, P. F. (20 de 02 de 2024). theobjective.com. Recuperado el 01 de 05 de 2024, de theobjective.com: <https://theobjective.com/espana/2024-02-20/amenaza-narco-cultura-espana/>
- Juanpere, Á. (07 de 03 de 2023). diaridetarragona.com. Recuperado el 29 de 04 de 2024, de diaridetarragona.com: <https://www.diaridetarragona.com/ebre/cae-una-red-que-transportaba-hachis-de-marruecos-a-europa-a-traves-de-tarragona-HG14030799>
- Justiz, B. d. (27 de 11 de 2023). gesetze-im-internet.de. Recuperado el 27 de 11 de 2023, de gesetze-im-internet.de: https://www.gesetze-im-internet.de/btmg_1981/
- Liñan, G. (19 de 04 de 2017). elnacional.cat. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de elnacional.cat: https://www.elnacional.cat/es/sociedad/mafia-xina-mossos_152175_102.html
- Llambrich, F. (2023). *Brots de narco societat* (1 ed.). Barcelona, Barcelona, Espanya: Columna. Recuperado el 11 de 2023
- LLAMBRICH, F. (10 de 04 de 2023). ccma.cat/324. Recuperado el 28 de 04 de 2024, de ccma.cat/324: <https://www.ccma.cat/324/com-sitominanco-pero-a-lescala-els-inicis-del-traffic-dhaixix-per-mar-a-catalunya/noticia/3222752/>
- Maideu, C. (26 de 03 de 2024). es.ara.cat. Recuperado el 09 de 05 de 2024, de es.ara.cat: https://es.ara.cat/sociedad/sucesos/preparan-mossos-aumento-crimenes-armas-fuego_1_4981049.html
- Martínez Benito, A. (08 de 03 de 2022). La Marihuana en Grecia. 1. (pevgrow, Ed.) La Eliana, Valencia, España. Recuperado el 27 de 11 de 2023, de <https://pevgrow.com/blog/la-marihuana-en-grecia/>
- Melo, M. F. (10 de 01 de 2023). statista.com. Recuperado el 17 de 03 de 2024, de statista.com: <https://es.statista.com/grafico/29078/edad-media-de-inicio-en-el-consumo-de-sustancias-psicoactivas-en-espana/>

- Ministerio de la Presidencia, R. c. (22 de 02 de 2019). boe.es. Recuperado el 19 de 05 de 2024, de boe.es: <https://www.boe.es/boe/dias/2019/02/22/pdfs/BOE-A-2019-2442.pdf>
- Ministerio de la Presidencia, J. y. (28 de 04 de 2023). boe.es. (G. d. España, Editor) Recuperado el 27 de 11 de 2023, de boe.es: https://www.boe.es/biblioteca_juridica/abrir_pdf.php?id=PUB-DP-2023-118
- Mercado, G. V. (08 de 2022). globalinitiative.net. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de globalinitiative.net: https://globalinitiative.net/wp-content/uploads/2022/08/SPA_GI-TOC-policy-brief_Arms-trafficking-web-1.pdf
- Moreno Oliver i Oliver, F. X. (2021). Los clanes del narcotráfico en el campo de Gibraltar. *Quadernos de criminología: revista de criminología y ciencias forenses*, (55), 4-13.
- Muñoz, T. (17 de 02 de 2022). lavanguardia.com. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de lavanguardia.com: <https://www.lavanguardia.com/local/catalunya/20220217/8063947/crece-violencia-marihuana-catalunya-3-homicidios-3-secuestros-ocho-retenciones-107-narcoasaltos.html>
- Navarro, M. (17 de 07 de 2023). Los albaneses escalan posiciones en el ranking de las mafias de la marihuana. (05, Ed.) La Vanguardia, pág. 2024. Obtenido de <https://www.lavanguardia.com/local/barcelona/20230717/9113918/albaneses-escaln-posiciones-ranking-mafias-marihuana.html>
- Negre, A. (31 de 07 de 2022). laverdad.es. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de laverdad.es: <https://www.laverdad.es/murcia/vuelcos-droga-delincuencia-20220731182915-nt.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.laverdad.es%2Fmurcia%2Fvuelcos-droga-delincuencia-20220731182915-nt.html>
- Oliveira, J. A. (17 de 11 de 2021). vadebarcos.net. Recuperado el 29 de 03 de 2024, de vadebarcos.net: <https://vadebarcos.net/2021/11/17/infografia-dos-tipos-de-narcolanchas/>
- (OEHHA), O. d. (07 de 2020). p65warnings.ca.gov. (G. o. California, Editor) Recuperado el 03 de 05 de 2024, de p65warnings.ca.gov: https://www.p65warnings.ca.gov/sites/default/files/downloads/factsheets/thc_fact_sheet_es.pdf
- Pérez, P. A. (19 de 04 de 2024). es.catalunyapress.cat. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de es.catalunyapress.cat: <https://es.catalunyapress.cat/municipios/cifra-narcopisos-que-guardia-urbana-barcelona-cerro-2023>

- Periódico, E. (07 de 11 de 2023). elperiodico.com. Recuperado el 28 de 04 de 2024, de elperiodico.com: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20231107/golpe-marihuana-pirineos-plantaciones-49-millones-euros-94302188>
- Pressly, L. (03 de 12 de 2016). bbc.com. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de bbc.com: <https://www.bbc.com/mundo/noticias-internacional-38189955>
- Ramos, G. (26 de 03 de 2024). elnacional-cat. Recuperado el 09 de 05 de 2024, de elnacional.cat: https://www.elnacional.cat/es/sociedad/disparan-incidentes-armas-fuego-expansion-sin-control-narcotrafico-catalunya_1185366_102.html
- Ramos-Salvat, G. (27 de 09 de 2023). elcaso.elnacional.cat. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de elcaso.elnacional.cat: https://elcaso.elnacional.cat/es/noticias/razias-mafia-albanesa-trafico-marihuana-catalunya_1100166102.html
- Ramos-Salvat, G. (27 de 02 de 2024). elcaso.elnacional.cat. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de elcaso.elnacional.cat: https://elcaso.elnacional.cat/es/noticias/mafia-china-marihuana-tarragona-guerra-albaneses_1167298102.html
- Riart, M. (04 de 12 de 2021). es.ara.cat. Recuperado el 09 de 05 de 2024, de es.ara.cat: https://es.ara.cat/sociedad/destapan-trama-narcotrafico-corrupcion-policia-cuatro-mossos-implicados_1_4203434.html
- Romero, A. T. (2019). Narcocultura y construcción de sentidos de vida y muerte en jóvenes de Nayarit. Universidad de Colima, Nayarit. Recuperado el 09 de 05 de 2024, de <https://www.redalyc.org/journal/316/31661318006/html/>
- Rovira M. (2016, September 30). Imputado el exalcalde de Rasquera por cultivar marihuana. *El País*. https://elpais.com/ccaa/2016/09/29/catalunya/1475176445_922398.html
- R., S. E. (2013). Crimen organizado transnacional. (M. E. Oso, Ed.) Londres.
- Saint-Germain, M. (01 de 04 de 2024). cronicaglobal.elespanol.com. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de cronicaglobal.elespanol.com: https://cronicaglobal.elespanol.com/vida/20240401/serbios-albaneses-alian-cataluna-liderar-mercado-marihuana/843415708_0.html
- Saiz, E. (01 de 09 de 2023). elpais.com. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de elpais.com: <https://elpais.com/espana/2023-09-01/desarticuladas-siete-celulas-de-una-mafia-georgiana-especializada-en-robar-viviendas-en-sevilla.html>

- Sánchez, G. (27 de 07 de 2020). elperiodico.com. Recuperado el 09 de 05 de 2024, de elperiodico.com: <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20200727/mossos-marihuana-catalunya-informe-8049958>
- Sanidad, M. d. (2022). Monografía Cannabis 2022. Madrid: Gobierno de España. Recuperado el 25 de 04 de 2024, de https://pnsd.sanidad.gob.es/profesionales/publicaciones/catalogo/catalogoPNSD/publicaciones/pdf/2022_OEDA_Monografia_Cannabis.pdf
- Sanidad, M. d. (2022). resumen Ejecutivo EDADES . Madrid: Gobierno de España. Recuperado el 17 de 03 de 2024, de https://pnsd.sanidad.gob.es/profesionales/sistemasInformacion/sistemaInformacion/pdf/2022_Informe_Ejecutivo_EDADES_es.pdf
- Sanidad, M. d. (25 de 04 de 2024). sanidad.gob.es. (G. d. España, Editor) Recuperado el 25 de 04 de 2024, de sanidad.gob.es: <https://pnsd.sanidad.gob.es/gl/profesionales/cannabis/PaisesRegulados/Alemania/home.htm#:~:text=La%20Ley%20permite%20adquirir%20hasta,siendo%20ilegal%20en%20los%20menores.>
- Seeds, S. (25 de 09 de 2021). Cannabis en Grecia: Leyes, Uso y Historia. Amsterdam, Holanda. Recuperado el 27 de 11 de 2023, de <https://sensiseeds.com/es/blog/paises/cannabis-en-grecia-leyes-uso-historia/>
- SERVIMEDIA. (07 de 03 de 2023). servimedia.es. Recuperado el 28 de 04 de 2024, de servimedia.es: <https://www.servimedia.es/noticias/una-banda-tenia-tarragona-hub-distribucion-hachis-destino-europa/3636904>
- Solana, M. H. (01 de 10 de 2023). theobjective.com. Recuperado el 05 de 05 de 2024, de theobjective.com: <https://theobjective.com/sociedad/2023-10-01/esclavitud-trata-explotacion-laboral-espana/>
- Tarragona, D. d. (29 de 08 de 2023). diaridetarragona.com. Recuperado el 28 de 04 de 2024, de diaridetarragona.com: <https://www.diaridetarragona.com/reus/desmantelada-una-gran-plantacion-de-marihuana-en-prades-OC16729777>
- TV3. (2021, October 26). Quatre policies de Llinars, entre els detinguts en una operació contra el narcotràfic. <https://www.ccma.cat/324/operacio-contra-el-trafic-de-marihuana-a-llinars-del-valles-amb-policies-locales-implicats/noticia/3126056/>
- Ugolino, F. (2014). El Tribunal Constitucional italiano declara ilegal la ley n. 49 de 21 de febrero de 2006 (Fini-Giovanardi) que equipara "drogas blandas" y "drogas duras". IRENEE. doi:10.3917/civit.032.0285
- UNODC (Oficina de la Naciones Unidas contra la Droga y el Delito). (2022). Crimen organizado transnacional.

- <https://www.unodc.org/ropan/es/organized-crime.html#:~:text=Dicho%20t%C3%A9rmino%20se%20refiere%20no,i mpacto%20substancial%20en%20otro%20Estado.>
- Valenciadicciones.es. (28 de 05 de 2023). valenciadicciones.es. Recuperado el 09 de 05 de 2024, de valenciadicciones.es: <https://www.valenciaadicciones.es/los-precios-de-las-drogas-en-el-mundo/#:~:text=El%20precio%20de%20las%20drogas%20en%20Espa%C3%B1a,- Como%20vemos%20el&text=Veamos%20los%20precios%20de%20las,anfetaminas%2030%20euros%20por%20gramo.>
 - Vargas, K. C. (01 de 06 de 2023). revistaabogacia.com. Recuperado el 03 de 05 de 2024, de revistaabogacia.com: <https://www.revistaabogacia.com/que-es-la-narcocultura/>
 - Vincenzo Vella, N. I.-A. (2022). adicciones.es. (Socidrogalcohol, Editor) Recuperado el 09 de 05 de 2024, de adicciones.es: <https://www.adicciones.es/index.php/adicciones/article/view/1421/1313>
 - 3cat. (19 de 06 de 2017). ccma.cat/324. Recuperado el 02 de 05 de 2024, de ccma.cat/324: <https://www.ccma.cat/324/desmantellen-una-organitzacio-dedicada-al-trafic-de-droga-a-sant-adria-de-besos/noticia/2795073/>

10.ANNEXOS

Taula 4: Edat mitjana d'inici del consum de substàncies psicoactives entre la població de 15-64 anys per CC.AA / Ciutat autònoma. Espanya, l'any 2022

	Tamaño muestra	Edad media inicio consumo tabaco	Edad media inicio consumo tabaco diario	Edad media inicio consumo bebidas alcohólicas	Edad media inicio consumo cannabis
Andalucía	2.229	16,7	18,2	16,8	18,8
Aragón	858	16,8	18,6	16,7	17,9
Asturias	1.296	16,3	18,2	16,3	18,3
Baleares	840	16,8	18,3	16,6	18,3
Canarias	1.698	16,8	17,9	17,1	18,0
Cantabria	995	16,2	18,2	16,1	18,4
Castilla y León	1.784	16,1	17,9	16,2	18,5
Castilla-La Mancha	1.596	16,2	17,5	16,2	17,5
Cataluña	2.117	16,9	18,8	16,8	18,2
C. Valenciana	2.249	16,1	18,9	15,9	18,7
Extremadura	779	16,4	18,3	16,6	18,7
Galicia	1.745	16,4	18,3	16,3	18,3
Madrid	2.500	16,6	18,4	16,7	18,2
Murcia	1.498	16,5	18,2	16,1	18,0
Navarra	1.206	16,1	18,4	15,9	17,5
Pais Vasco	1.108	16,7	18,0	16,3	18,3
La Rioja	999	16,6	18,0	16,1	18,6
Ceuta	618	17,1	19,1	17,3	18,3
Melilla	229	16,8	19,0	17,3	19,2
Media España	26.344	16,6	18,4	16,5	18,3

Font: "Informe 2023. Alcohol, tabaco y drogas ilegales en España" del Ministerio de Sanidad (Gobierno de España).

Imatge 1: Imatges corresponents al punt 6.4 “Municipis més afectats de Catalunya”.

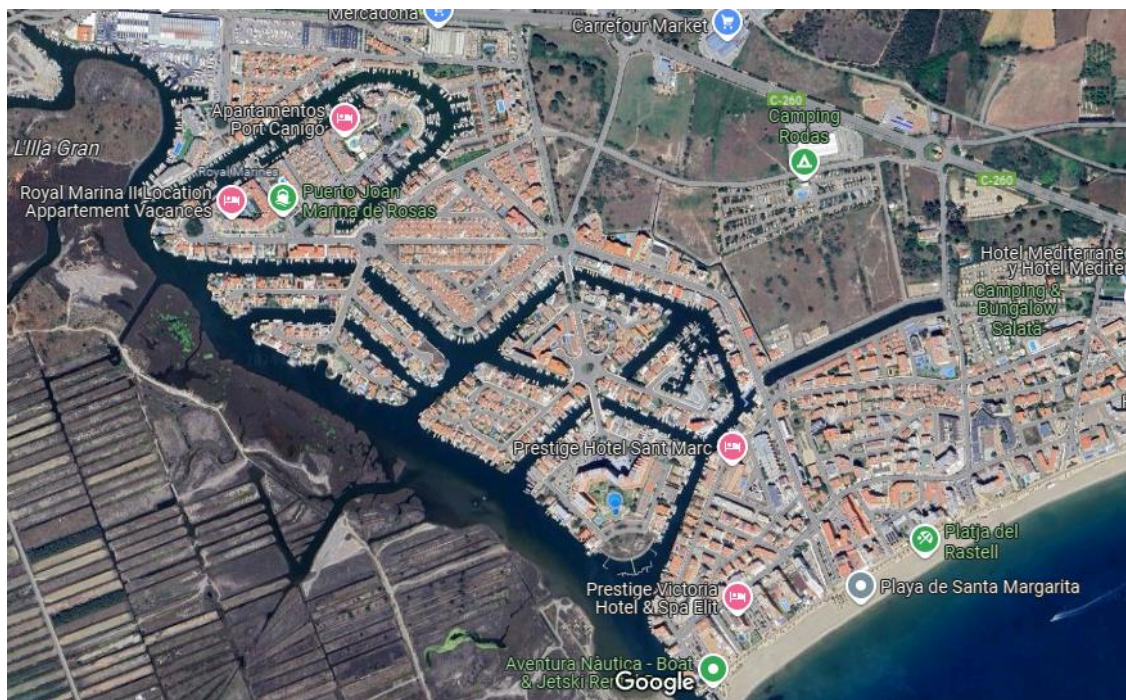
Imatge del “Cos de Mossos d’Esquadra”, extreta del diari “ebredigital” ala noticia de l’any 2022, a la Platja de Deltebre, on es van detenir set persones que participaven en el desembarcament d’haixix procedent del Marroc.

Imatge 2: Imatges corresponents al punt 6.4 “Municipis més afectats de Catalunya”.

Imatge del mitjà digital “Diari ARA”, notícia del dia 17/09/2023 quan es va trobar una furgoneta a la cala d’Aiguafreda (Begur), amb 2300 kilos d’haixix.

Imatge 3: Imatges corresponents al punt 6.4 “Municipis més afectats de Catalunya”.

Imatge actual de “Google maps”, on s’observa la urbanització de Santa Margarida (Empuriabrava).

Per les seves característiques, es determina la facilitat amb la que es poden introduir embarcacions al mar, i com en cas necessari, es fàcil l’arribada d’embarcacions amb droga fins als embarcadors privats dels habitatges de la localitat.

Imatge 4: Imatges corresponents al punt 6.4 “Municipis més afectats de Catalunya”.

Imatge del mitjà digital “osona.com” de l’any 2023 on s’observa la zona desforestada, del Pirineu català, concretament, la zona del municipi de Senterada (Pallars Jussà) i on es pot apreciar una de les quatre plantacions de grans dimensions intervinguda pel Cos de Mossos d’Esquadra.

Imatge 5: Imatges corresponents al punt 6.4 “Municipis més afectats de Catalunya”

Imatge de Mossos d’Esquadra, on s’observa una plantació de marihuana intervinguda a una zona de difícil accés a les Muntanyes de Prades l’any 2023.

Entrevistes

E-1

La següent entrevista es realitza el dia 26/03/2024, a les 16:30 h.

L'entrevistat manifesta que es agent en actiu del Cos de Mossos d'Esquadra, que va esser adscrit a la Divisió d'Afers Interns (DAI) del mateix cos policial durant més de 10 anys i que, per raó de càrrec i servei a la Divisió es troba sota acord de confidencialitat amb el Cos de Mossos d'Esquadra (CME), per tant, es reserva el dret a donar noms, càrrecs o altres dades que consideri sensibles, així com a contestar alguna o algunes de les preguntes que es realitzin a aquesta entrevista, si la resposta pogués vulnerar l'acord esmentat.

1. Quants anys vas estar a la DAI, quines son les competències de la DAI i en que consistia la teva funció dins de l'Àrea?

Vaig estar 12 anys, a la unitat de vigilància i seguiments a la Divisió d'Afers Interns del Cos de Mossos d'esquadra (DAI).

Les competències bàsiques que teníem eren que les Unitat d'Investigació (UI) ens traspassava casos i seguíem els individus investigats. Puntualment transcrivíem les trucades telefòniques que es derivaven de les investigacions.

Nomes teníem competències sobre Mossos d'Esquadra, no sobre Polícies Locals.

A les PL grans si que tinc coneixement que tenen DAI, per exemple a GUB, però a d'altres petites no em consta que tinguin.

Tenim competències sobre PL quan els estan cursant el bàsic , en els meus anys vam fer 2 aspirants, concretament 1 PL i 1 CME que estaven relacionats amb el tràfic de drogues dins l'ISPC.

2. Heu hagut d'investigar alguna vegada a policies relacionats amb el tràfic de drogues?

Si, podria dir-te que, en els anys que vaig estar a la DAI , el 70% o 80% de casos eren relacionats amb el tràfic de drogues. Només teníem competències sobre Mossos, tot el tema de corrupció de PL depèn de cada ajuntament, jo sé que per exemple, la Unitat de Guardia Urbana (GUB) te unitat d'afers interns, però no em consta que hi hagi cap policia local que tingui afers interns.

Va haver-hi una proposta de llei, per unificar criteris i per a que la DAI de Mossos pogués portar tots els casos, però no va tenir recorregut.

La competència era nostra en el cas de que els PL estiguessin cursant el curs basic de policia, que vam fer un parell de casos que vam portar, relacionats amb el tràfic de drogues.

3. Quantes investigacions hi ha al cap de l'any cap a CME en relació al tràfic de drogues?

No et puc donar dades concretes, no sabia dir quantes. Pot ser a l'any, entre consum i tràfic, mes o menys podien entrar de 8 a 10 casos/any, dels quals podríem portar nosaltres la meitat, que tiessin endavant, ja fos per manca de recursos o per que la organització que hi havia al darrera tingués més informació que nosaltres, etc.

A tu t'arribava un cas, investigaves a l'individu en qüestió i no veies res, i al final, si tu no veus indis, o cap conducta que porti a sospitar o pensar que aquella persona es consumidora o traficant, doncs el cas s'acabava arxivant, que no vol dir que no fos consumidor o traficant, però bueno, al final... també hi havia molts interessos, també es veritat que hi havia més casos que es miraven amb mes carinyo que d'altres, per part de...per part dels comandament, al final es complien ordres del director general, que no deixa de ser un càrrec polític.

4. Per què diries que es miraven amb més carinyo?

Bueno...hi havia casos que et donaven més recursos i més temps, i hi havia d'altres que tu intuïes que podies rascar alguna cosa mes, però era qüestió de temps o de recursos, pues de seguida t'ho vetaven, amb qualsevol pretext, eh, que no hi havia res, o que hi havia altres casos en cua, o el que fos, però això es una percepció personal.

5. Heu tingut constància d algun funcionari de la judicatura o algun polític (local o autonòmic) que estigués relacionat amb temes de tràfic de drogues?

En tema funcionaris de presons sí, algun cas he fet, concretament dos funcionaris de presons implicats en tràfic de drogues, en el seu moment es va donar ordre judicial i es va deixar treballar sense cap inconvenient.

Dintre de presons és molt golós el món del tràfic de drogues, i jo...en els meus anys, dos casos segur que es van portar a terme, i...tema polític, si alguna vegada havia fet alguna cosa, que la investigació et portava a un polític, pues...s'aturava i et deien que ho donaven a altres unitats més competents.

6. O sigui, que s'ha tingut constància d'algun polític implicat en tràfic de drogues però no us han deixat fer?

Correcte.

7. Quin nivell tenia aquell polític?

Això no t'ho puc dir.

8. És fàcil corrompre a un funcionari a Catalunya? Per posar un exemple que puguis plasmar, a nivell de corrupció... al final un policia ho té fàcil per les eines que té al seu abast per ser corrupte, no?

Bueno el tentacles arriben, arriben, arriben, Bueno aquesta gent arriben bastant lluny, per exemple recordo un cas als Pirineus, on s'estava investigant a un comandament per tema de tràfic de drogues, i quan va arribar l'auto al jutge de torn, per demanar punxada telefònica, i alguna cosa més, no recordo ben bé quina cosa més se li demanava, bueno, pues... a la persona investigada li va arribar el fax que es va enviar, li va arribar a través d'una secretaria judicial.

Un altre exemple a Hospitalet de Llobregat, d'un mosso que estàvem investigant, i va ser a través d'una administrativa de la generalitat, del departament d'Interior que li va arribar la informació.

Al final, bueno...per molt que vulguis topar la informació, al final sempre es pot escapar algo, evidentment.

En quant a la facilitat per corrompre un funcionari, també suposo que depèn del tarannà de la persona.

També es veritat, jo destacaria aquí, a veure si em se explicar bé...es el corrupte que s'acaba fent per que la pròpia administració l'aboca, amb els anys de servei, a portar una vida no sana, per exemple, el típic company d'Investigació amb vint o vint i cinc ans de servei, a investigació, horaris infernals, no hi ha conciliació familiar, divorcis, mainades, i bueno, al final acabes...sobretot companys

d'investigació en el món de la nit, prostitució, drogues...i al final aquest policia, que segurament a estat un molt bon agent o molt bon policia durant la seva carrera professional, per el lloc on es troba i el desbordament de feina, pues acaba en aquest mundillo, acaba absorbit per aquest mundillo. Això seria un cas on l'administració si que hauria de vetllar molt més pel funcionari públic, que son casos molt puntuals.

Després hi ha el traficant o consumidor que entra a la policia, i que ho continua essent un cop es policia.

9. A la gent que va filtrar o passar la informació se la va investigar per part de la DAI, per saber quina relació tenia amb els investigats?

Vale, aquí estem amb el mateix de sempre, que nosaltres només tenim competència sobre els mossos, vale?, algun cas puntual que amb la unitat central d'Investigació, la DIC en aquest cas, que portes alguna investigació, o alguna conjunta amb altre policies (podia ser Policia Nacional o Guardia Civil), i que estiguessin, no només investigant a mossos, sinó que també investiguessin a tot l'entorn de la banda organitzada, aquí si que teníem competències, però tot el que es tema que surti de l'àmbit jurídic policial, es molt difícil, no recordo haver investigat mai a ningú, de l'entorn del policia corrupte no recordo haver investigat mai, ni parelles, ni familiars, ni contactes.

10. Però per que això passa a tema investigació o a la DIC?

Correcte, això es passava...la part del cas es passava a la part competent, pos si havia alguna administrativa, pues passava al seu superior i al menys, jo com agent ja li perdia la pista, i bueno...en el àmbit judicial també seria alguna administrativa o...alguna persona de la organització, pues no se... no anaves a més, es passava a la persona competent per investigar, jo com agent ja perdia la pista, no se li donava seguiment.

11. Quina era o és la sensació dins la DAI sobre la corrupció policial?

Bueno...a mi per exemple dintre de la DAI... al final es una cosa que, bueno, sempre abans de ser policia es una cosa que et crida l'atenció, com aquell nen que li crida l'atenció ser bomber o ser policia, i al final bueno, la DAI es un món que t'aïlla bastant del cos, per un tema de lògica pura i sentit comú, que al final no has d'estar dintre l'entorn que has d'investigar, no?

I el tema de corrupció dintre de Mossos, era una cosa que no m'ho plantejava fins que feia alguna convivència amb Policia Nacional o Guardia Civil. Aquesta gent la toquen molt, i porten molts anys d'experiència, i al final aquestes reunions o convivències que es feien puntualment, depenien molt de la relació que hi havia entre comandaments que hi havia als cossos.

Si que ells explicaven que Mossos teníem un problema que ells no tenien en tema corrupció, i es el tema filtracions. Teníem moltes, moltes filtracions, i al final es carnassa per la premsa i per a la opinió pública. No se si estàs al cas de les famoses tortures a les garjoles de Les Corts, doncs aquest cas es va donar molt de rebombori a la opinió pública i a la premsa, i per exemple, al mateix temps, la Guardia Civil va tenir un cas al sud d'Espanya molt semblant i no es va filtrar res, es va investigar, van depurar responsabilitats, van portar la seva investigació i van tenir el seu procés judicial, però no va donar cap tipus de ressò.

I això fins a quin punt és bo o es dolent? Bueno, al final també depèn de la maduresa que tingui la societat, per que en aquest sentit, Mossos ha volgut copiar un model més nòrdic, i la societat no està tant preparada.

Després per exemple, si que Guardia Civil i Policia Nacional, igual que Mossos, anaven a buscar el càstig de la persona que ha fet el il·lícit penal i portar-la a davant del jutge, i per exemple, una vegada, Policia Foral de Navarra, em va cridar molt l'atenció, es veritat que son un cos molt més petit, però la seva filosofia va més encaminada a fer una reconducció, quan els hi arribava un cas doncs intentaven...clar, tot depenent de la envergadura del delictes, evidentment, doncs anaven a buscar la causa del problema i anaven a reconduir a aquell funcionari o a aquell policia.

12. Quin tipus de filtracions hi ha dins el CME, o com son aquestes filtracions?

Bueno, moltes vegades, pues pel mateix cos es filtraven moltes coses, a nivell comandaments, exterior a la DAI.

Al final no deixa de ser un cos entre cometes petit, i que està molt, molt polititzat, per exemple, des de la Divisió d'afers interns sempre s'havia demanat que la pròpia Divisió d'Afers Interns no penges de l'organigrama del Cos, i d'un director general que al final no deixa de ser un polític posat a dit, sinó que tingués els seus propis estatuts i depengués de fiscalia o directament dels tribunals, això era una demanda que tenia la unitat però mai s'havia portat a terme, evidentment.

Aquesta es una demanda que sempre hi serà, una Divisió d'Afers Interns no pot dependre d'un comissari, d'un major, o d'un director general, hauria de tenir els seus propis estatuts i dependre d'una fiscalia o d'un tribunal.

13. Hi ha corrupció dins la DAI?

No, al menys des de la meua pròpia experiència i la meua percepció, no hi ha corrupció dins la DAI, a cap nivell.

14. Quina es la teua sensació sobre el fenomen de la corrupció institucional entorn al fenomen del tràfic de drogues? Al final es com tot, no?

El polític de torn te molt de poder (i així és) sobre aquestes institucions, i al final la meua percepció, del anys que hi vaig estar allà, es que per exemple, a nivell d'agents es podia investigar sense cap impediment, o sense cap frontera, i percentualment, no? doncs si hi ha un agent corrupte, doncs percentualment hi hauria d'haver comandaments corruptes, no? i la meua experiència es que, comandaments investigats, durant la meua trajectòria et podria dir que van ser investigats un sotsinspector, un parell de sergents i mitja dotzena de caporals.

15. L'administració catalana tracta correctament els casos de corrupció dins les institucions, o creus que hi hauria una forma millor de tractar el fenomen?

Entenc que sí, però es podria estirar molt més, podria fer molt més, com he comentat depenent del cas i del tipus de delictes comés, ho podrien tractar de reconduir.

16. Penses que el fenomen del tràfic de marihuana està creixent a Catalunya?

Sí, evidentment.

17. La legalització de la marihuana minimitzaria la problemàtica existent, s'hauria d'endurir la normativa vigent en aquests extrems, o hi ha altres formes de minimitzar el fenomen a Catalunya?

Home, jo crec que al final, la història es cíclica i tenim el cas de "la ley seca" a Estats Units, i tota la legalització doncs segurament portaria un major control i segurament s'aturaria tot el tràfic, evidentment. Bueno, hi ha per exemple, a Estats Units hi ha alguns estats que porten uns anys legalitzant el tema de la marihuana, no? i per exemple, Alemanya crec, que recentment també ho ha pogut aprovar al Parlament. Jo personalment estaria a favor de legalitzar-lo,

perquè al final quan legalitzes una cosa es l'Estat que acaba tenint el control de la mateixa.

E-2

La següent entrevista es realitza el dia 23/04/2024 a les 19.15 hores.

L'entrevistat és agent en actiu del Cos de Mossos d'Esquadra.

Actualment és adscrit a la Divisió d'Investigació Criminal (DIC), concretament, al departament de criminalitat multireincident.

L'entrevistat manifesta que es reserva el dret a respondre alguna o algunes de les preguntes que es realitzin per motius de confidencialitat.

1. Barcelona és un centre de producció de marihuana, o bé els narcotraficants prefereixen altres indrets més adients?

A Barcelona s'han detectat plantacions de marihuana importants, fins hi tot en algunes naus industrials, però els que la toquen en aquest tema, tenen preferència per fer-les fora, perquè es més discret i per altres motius importants.

Per a fer una bona plantació de marihuana “*outdoor*” o “*indoor*” es necessitem dues coses.

(*Outdoor*) Aire lliure:

- Això permet tenir una plantació gran, però s'ha de buscar un indret que sigui de difícil accés (limita també la recol·lecció i transport) i el número de plantacions a fer es poden veure limitades per les condicions climàtiques, etc.

(*Indoor*) Interior d'immobles:

- Que hi hagi immobles econòmics (preferentment naus industrials).

- A Barcelona i rodalies les propietats son més cares, la preferència dels grups és adquirir-les a llocs mes econòmics, com Girona (on també és més a prop de la frontera) o Tarragona.

- La despesa econòmica es major que les “*outdoor*”, però permet iniciar la plantació abans, i tenir uns beneficis mes ràpids, mes quantiosos i d'una forma constants, ja que permet realitzar plantacions amb diversos estats de maduresa de la planta (mínim 4 collites l'any).

- Divideixen la nau en diverses estances per tal de poder realitzar diferents plantacions i produir durant tot l'any, així, cada mes recullen producte.

- També acostumen a vendre als “Coffee Sohps”.

Els que la toquen en aquests temes, prefereixen adquirir els immobles de forma legal (les naus industrials), perquè si son ocupades, això implica una denuncia i

la durada de la plantació serà més curta, en canvi, la adquisició de forma legal de l'immoble permet que no s'aixequin tantes sospites, no hi ha un propietari descontent i els veïns no es queixen de les ocupacions.

2. Existeixen deficiències o filtracions en el flux d'informació o bé en la coordinació dels diferents cossos policials actuants a Catalunya?

La coordinació entre CME i CNP/GC és bona, també amb PL.

Una cosa que vam aprendre de CNP i GC, es que fa uns anys, CME demanava autorització judicial per l'entrada i després contractava una empresa externa per traslladar el material intervingut i la seva destrucció, mentre que CNP i GC, demanaven autorització judicial per l'entrada i després una altra autorització per la destrucció del material insitu. Això ho vam adquirir nosaltres també, es millor i ara ho fem igual.

2021= Macro-operatiu CME de SP a can Jodorovich, en ell intervenia molta gent de CME, ARRO, BRIMO, GEI, DIC, USC, a part de la judicatura.

Ens estaven esperant, en alguns casos, estava la porta oberta i la dona, amb els nens veient la TV a dins, en d'altres, el malo entrava davant del xurro i ens deia que ja ens obria ell.

Es va obrir una investigació per descobrir les irregularitats, i encara està en curs.

Que hi ha filtracions entre policies, és evident, que hi ha corrupció és evident, i també en instancies més elevades, però es difícil de determinar, encara que si ho pensem, filtracions directes o indirectes hi ha, hi ha massa informació que s'escampa voluntàriament o involuntàriament, simplement perquè hi ha molta gent implicada, i no cal anar a buscar-la fora, a CME hi ha filtracions.

En aquest cas concret, hi havia 40 i pico entrades autoritzades, cada entrada amb un secretari judicial concret, que rep el seu auto d'entrada corresponent, el tema es que a cada auto, no nomes hi ha l'entrada que te ell, sinó que també es poden veure on seran totes les altres.

Si l'auto no l'ha rebut de forma directa, que l'han rebut per part d'un altre, el numero de persones assabentades es multiplica.

En el cas dels grups operatius, si saben on aniran dies abans (que ja no acostuma a passar) es pot comentar al gym, fent peses, i mai saps qui estarà escoltant, però sempre hi ha algú escoltant, i sempre hi ha algú que coneix a un altre, sigui malo o periodista. Sempre es poden fer comentaris, que per a nosaltres no tenen importància, però per als malos o per als periodistes si en té molta.

Els grups operatius també tenen la mania de fer una passada pel lloc de l'entrada el dia abans, per saber on serà i com es el lloc (qüestions operatives), si ho fan amb vehicles logotipats (a ARRO això es va canviar fa anys), ja estan assabentant al veïnat, i els dolents s'enterren i els dona temps a recollir i marxar.

3. Quantes intervencions realitzeu al cap de l'any, on trobeu relació dels vostres casos amb el delicte de tràfic de marihuana?

Diria que el 90%, perquè és pràcticament en totes les investigacions que acabes tenint marihuana, es a dir, a totes les investigacions, per una cosa o per l'altre acabes tenint plantacions.

4. Quina és la teva sensació sobre el tràfic de marihuana a Catalunya?

Està impune, pots dedicar-te i no passa res.

5. Quina és la teva opinió sobre la manca de recursos que té el CME respecte la lluita contra els grups criminals organitzats?

És escandalosa la manca de recursos, per què... començant per lo mes bàsic, que es el personal, que és la gent i seguint amb els recursos materials i tècnics, vols fer segons quines coses i no pots fer-ho perquè no hi ha els materials per poder-ho fer.

6. Quines coses?

Per exemple, vols ficar balises i moltes vegades no pots perquè no hi ha. O tens altres coses que vols demanar i tampoc, baja, els recursos en general brillen una mica per la seva absència, en quant a Mossos, o no hi ha tots els que hi hauria d'haver per la gravetat de la investigació o de la organització criminal.

7. Penses que s'hauria de legalitzar la marihuana per minimitzar la problemàtica amb aquesta droga, s'hauria d'endurir la legislació, o poden haver-hi altra tipus de solucions?

Per mi, passa per endurir la llei, si l'endureixes acabes amb molta problemàtica.

8. Tenint en compte les problemàtiques associades al tràfic de drogues, a quines problemàtiques et refereixes?

A la problemàtica del tràfic de drogues, si endureixes la llei et treus la problemàtica del tràfic de drogues, que la gent s'ho pensarà dos vegades abans de cultivar marihuana, igual que acabaràs amb altres problemàtiques associades, si endureixes la llei, també trauràs altres coses.

9. Coneixes algun cas de corrupció dins el CME en relació amb el tràfic de marihuana?

Personalment no, però que hagi sortit a premsa sí, els de... però ben bé no era tràfic, lo de Santa Coloma de Fermós no traficaven com a tal, l'únic que feien era agafar el que comissaven per revendre, però que jo hagi viscut no en conec cap cas, i menys que s'hagin provat, això no s'ha pogut demostrar mai.

10. Has investigat algun cas on estigues implicat algun membre del CME que hàgiu d'haver denunciat?

Mossos no, nosaltres com a unitat sí que es va investigar a Guardia Civil, per estar implicats en una organització criminal de tràfic d'influències.

11. Has investigat o has tingut coneixement per la teva feina, d'algun cas on estigués implicat alguna persona rellevant, que fos membre d'altres institucions (civils, judicials o polítiques)?

No, hi ha el cas de Sabadell, del Bustos, però no hi vaig participar jo aquí.

12. Creus que a nivell polític existeix manca de voluntat o implicació per tal de lluitar o dotar la policia de més recursos (operatius i judicials), per tal de minimitzar el problema de la marihuana a Catalunya?

No ho crec, no crec que interessi a nivell polític, bàsicament perquè els polítics no treuen un redit de la marihuana, en traurien redit si legalitzessin la marihuana, però no crec que si posin a legalitzar la marihuana.

E-3

La següent entrevista es realitza el dia 25/04/2024, a les 18:00 hores.

La entrevistada és jutge titular d'un dels jutjats penals de la localitat de Sevilla.

Va iniciar la seva carrera judicial essent adscrita al jutjat d'instrucció número 2 de La Palma del Condado (Huelva), posteriorment va ascendir a Jutge d'Adscripció Territorial (JAT) dels jutjats penals 1, 2 i 20 de Sevilla i posteriorment com a JAT de la secció 4a. del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, Ceuta i Melilla, a la província de Sevilla. Actualment desenvolupa les funcions de jutge titular del penal 13 de Sevilla.

1. ¿A parte de las causas principales de narcotráfico, cuantas causas, que estén relacionadas directa o indirectamente con el narcotráfico en su partido judicial, pueden enjuiciarse al cabo del año?

Te puedo decir que en mi juzgado entran para enjuiciar al cabo del año, en mi juzgado y como 16 penales en Sevilla, entran unas 400 causas en total, de esas 400 causas, pues lo que son el 10/15% son de narcotráfico, pero ten en cuenta que es un penal, es decir que las mayores, las de mayor importancia van a la audiencia provincial.

Este partido judicial es muy grande, porque esto es provincia, y depende del partido judicial varia la incidencia, hay partidos judiciales donde la incidencia es muy alta, como por ejemplo Coria del Rio, y otros como Cazalla de la Sierra que no.

2. ¿Qué incidencia a nivel judicial tienen las causas relacionadas con el narcotráfico?

Tienen una incidencia importante, sobre todo las de notoria importancia, La provincia de Sevilla, ya no hablando de partido judicial, sino que en la provincia de Sevilla la incidencia es notoria, es decir, que Sevilla es una provincia notoria, una provincia con un número de casos importante de narcotráfico.

Aquí el narco tráfico, es decir, el número de causas por narcotráfico es importante, ten en cuenta que tenemos el rio, tenemos el puerto y además es

nudo de comunicaciones, con lo que aquí, a parte de lo que se pueda cultivar en la zona también hay tráfico de entrada y tráfico en tránsito.

3. ¿Qué porcentaje (%) de sentencias absolutorias o condenatorias hay al cabo del año, por causas relacionadas con narcotráfico?

Absolutorias ninguna, una sentencia absolutoria por narcotráfico es rarísimo, el número estadístico es mínimo, inapreciable, pero te puedo decir que, por narco, el año pasado yo no absolví a nadie.

Mira, si lo miro te digo...mira, el año 2023, tuve siete causas por narcotráfico y las siete fueron conformidades, este año 2024 llevo una y también fue una conformidad.

4. ¿Cuáles suelen ser las causas por las cuales se absuelve una causa relacionada con el narcotráfico? ¿Falta de pruebas, errores de prueba u otros motivos?

Las causas por las que se puede absolver a un acusado por narcotráfico son por problemas procesales, relacionados habitualmente con las autorizaciones de entrada y registro, intervenciones telefónicas y cualesquiera que estén relacionadas con derechos fundamentales, esas son las causas principales por las que se puede absolver a un narco.

5. ¿Cuántas solicitudes policiales, para intervenir comunicaciones que estén relacionadas con el narcotráfico, puede llegar a autorizar usted al cabo del año?

Eso lo lleva el juzgado de instrucción y no tengo los datos, pero algunas no se autorizan.

6. ¿Por qué no se autorizan muchas escuchas relacionadas con causas de narcotráfico?

Por qué no existen indicios suficientes de la esa persona, a la que se le va a intervenir el teléfono o sobre la que se va a autorizar la entrada y registro, tenga una participación activa en el delito que se está investigando.

Pero hay otras causas más específicas, como, por ejemplo, que no existan indicios suficientes que el teléfono que se pretende intervenir o la casa que se pretende registrar pertenezca a esa persona.

Que bien, por ejemplo, que la casa que se pretende registrar no sea morada, si no es morada del investigado no se autoriza la entrada y registro.

Se deniegan por esas causas, pero normalmente los atestados suelen venir muy completos, pero a lo mejor falta algún elemento, algún indicio para poder acordar la entrada y registro, para poder acordar una limitación de derechos fundamentales y en estos casos no se puede hacer esa limitación.

7. ¿Son acusados muchos policías por presentar pruebas falsas?

Sí se han acusado, pero el número es inapreciable, ínfimo, no se suele acusar a un policía por presentar pruebas falsas, por lo general son buenos trabajadores, y lo que suelen presentar es real, no se presentan pruebas falsas.

8. Sin tener en cuenta a los confidentes. ¿Cree usted que existen muchos policías que tengan cierta connivencia con el narcotráfico?

Pero no son muchos, el número es pequeño, muy pequeña, por experiencias que he tenido en causas de este tipo, relacionadas con el narcotráfico, el número es muy pequeño.

9. ¿Cree usted que es sencillo corromper a un funcionario (amplio espectro) público en este país?

No, no es sencillo, el que se corrompe, es malo ya de por sí, igual pasa con el resto de funcionarios públicos. Halando de alcaldes, consejeros, etc, igual te lo

digo, aunque en narcotráfico un alcalde, un consejero o un concejal tienen poca relevancia, en narcotráfico lo importante es funcionarios de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad, funcionarios de aduanas o de juzgados.

El poder ejecutivo y el legislativo, la administración pública que digamos, no suele tener relevancia en estos asuntos, y el que se corrompe ya viene corrupto de casa, digámoslo así, no es por que tenga una necesidad que lo empuje o que lo aboque a hacer actividades relacionadas con el narcotráfico.

10. ¿Existe corrupción relacionada con el narcotráfico, en la administración de justicia? ¿Cuál es su opinión al respecto?

En la administración de justicia sí que ha habido, en algún juzgado sí, pero el nivel de incidencia es muy, muy bajo.

11. ¿Existe corrupción en gobiernos locales, o incluso en el gobierno central, relacionada con el narcotráfico? ¿Cuál es su opinión al respecto?

Por narcotráfico no tengo conocimiento, no suelen meterse en esos berenjenales, existen negocios más rentables para la administración general del Estado, el narcotráfico es demasiado descarado, no suele ocurrir que haya gente implicada en el narcotráfico.

Cuando yo estuve de instructora en La Palma del Condado (Huelva), tuve dos causas relacionadas con el narcotráfico y Guardia Civil, ahí nunca descubrimos que hubiera un político o una fuerza política implicada en esa entrada de droga por el parque, se metía la droga por el parque, por Doñana, son casos puntuales, pero son muy, muy puntuales, es un partido grande y aquí tenemos mucho Guardia Civil, y sin embargo eran casos puntuales y todos sabíamos quiénes eran, claro, todo el mundo sabe quiénes son los que se dedican a eso.

Luego aquí. En Sevilla, relacionado con una guardería, hace unos años, en el año 2014 / 2015 sería, hubo también una investigación de asuntos internos en la que cayó prácticamente el puesto entero de Isla Mayor, o sea, la mitad más uno del puesto fue suspendidos, porque estaban todos, casi todos los guardias civiles implicados en el tráfico de estupefacientes y se hicieron entradas y registros en navidades.

Últimamente también ha sonado aquí en Sevilla, una en la que estaba implicado un teniente, pero eso era por robo de droga dentro de la propia comandancia, dentro de la propia comandancia robaban los paquetes de hachís.

Pero ya te digo, cuando salen los casos, se escuchan, pero en términos generales la Guardia Civil y la Policía Nacional no son corruptas.

12. ¿Usted o algún colega de profesión, recibe o ha recibido alguna vez presiones, coacciones o amenazas relacionadas con alguna causa de narcotráfico? ¿Qué tipo de amenazas o coacciones? ¿Por parte de quién?

No, nadie, nunca se han atrevido a hacer eso, incluso en los pueblos, en mi época de estar en el pueblo (juzgado de instrucción de La Palma del Condado de Huelva), donde sí que había tráfico de drogas, nadie se a atrevido nunca a coaccionar o amenazar, ni a mí, ni a ninguno de mis compañeros para dictar resoluciones o para llevar a cabo conductas que pudieran favorecer el narcotráfico.

Yo ejercía de juez instructora en La Palma del Condado (Huelva), que además es un partido judicial que tiene una costa muy grande, incluida la desembocadura del Guadalquivir, por donde es habitual la entrada de droga, lo que pasa es que es un partido judicial limítrofe con el de Sanlúcar de Barrameda (Cádiz), y Sanlúcar tiene puerto, La Palma del Condado no, entonces las intervenciones o los alijos que se podían coger en la costa desembarcaban en Sanlúcar de Barrameda y la instrucción inicial se llevaba a cabo en Sanlúcar de Barrameda y entonces a nosotros nos llegaba...

En mi partido se solían encontrar fardos de hachís en la playa, era bastante habitual, en verano sobre todo se encontraban, casi todas las semanas, se encontraban fardos de hachís.

13. ¿Ha tenido conocimiento o ha enjuiciado algún caso, en el que apareciera implicado, directa o indirectamente, algún cargo político local, autonómico o nacional, o algún miembro de la sociedad civil? ¿Cuál fue la actuación pertinente con respecto a esa persona?

Como instructora no, y luego en lo penal, ten en cuenta que los políticos son aforados, tienen un fuero específico, entonces, en muchas ocasiones puede ser competencia de la audiencia provincial, puede ser competencia de otros entes judiciales.

Pero como instructora, en trece años en la La Palma del Condado (Huelva), nunca he instruido un asunto relacionado con tráfico de drogas, con alguien perteneciente a una administración local o autonómica.

14. ¿Cree usted que el sistema judicial está preparado para poder llevar a cabo una instrucción extensa, sobre organizaciones criminales, para poder desarticular dichas organizaciones y minimizar el problema de la criminalidad organizada en nuestro país?

No, no, no podemos llegar a grandes profundidades, con los medios de los que disponemos no se puede llegar a investigaciones muy profundas, porque, entre otras cosas, tenemos un número limitado de personal y demasiados asuntos por trabajar.

Un pueblo puede tener una entrada de asuntos o una instrucción de 1000/1100 asuntos al año, un penal como en el que estoy yo tiene una entrada de cuatrocientos y algo asuntos al año, dentro de eso es muy complicado dedicar exclusivamente a un funcionario para que lleva a cabo una instrucción de este estilo, ya que son instrucciones complejas, siempre que se meta en profundidad.

La instrucción de un tráfico de drogas, inicialmente es simple cuando no te metes en profundidad, es decir, llega la droga, se analiza la droga, se toma declaración a los implicados en el alijo, en su caso si procede una entrada y registro se hace una entrada y registro, si se acuerda hacer una intervención telefónica, se hace una intervención telefónica, lo que implica tener a un funcionario pendiente de esa intervención telefónica en todo momento, y ahora, una vez finalizado todo eso, que es la fase más de campo, la fase ulterior, que es la investigación económica (la droga también está relacionada con blanqueo de capitales), esa investigación es mucho más complicada, porque supone la petición de mucha documentación, muchos oficios, estas muy pendiente de que llegue esa documentación, examinada por las Fuerzas y Cuerpos y después por el juez instructor, el instructor también tiene que dedicarse además a todos los otros casos que tiene abiertos, con lo que carecemos de medios suficientes para poder dedicarnos en exclusiva a eso.

Distinto es, por ejemplo, la Audiencia Nacional (el Juzgado Central de Instrucción), que tiene un número de entradas mucho menor y que están específicamente diseñados para eso, para llevar a cabo investigaciones relacionadas con narcotráfico a gran escala, entre otros asuntos o competencias.

Allí sí que tiene esa capacidad, pero allí van los casos que son de notoria importancia o afectan a más de una provincia, si no afecta a más de una provincia se los quedan los juzgados de instrucción del partido judicial correspondiente, si afecta a más de una provincia ya podemos hablar de tráfico de drogas a gran escala.

15. ¿Cree usted que en España interesa tener cierto porcentaje (%) de criminalidad organizada y por tanto, economía sumergida, o por el contrario, el sistema es incompetente e incapaz de controlar un problema que es evidente que está sobrepasando las capacidades del propio estado?

Esto es una opinión personal, y mi opinión personal es que no conviene eliminarla del todo, eliminar del todo esa actividad o esa economía sumergida, porque hay poblaciones en las que se mantiene la economía indirectamente derivada de ingresos del narcotráfico.

Ahora como está la actualidad, mírese Barbate, por ejemplo o el Campo de Gibraltar, donde hay muchísima actividad, muchísima economía derivada de la venta del hachís, de la entrada y venta del hachís, y esas personas, ese dinero después lo gastan, lo invierten, y no solo en la compra de productos de primera necesidad, sino en comprarse terrenos o en comprarse gasolinera o coches o motos, entonces, en cierta medida, no conviene eliminar del todo esa economía sumergida, eliminarla supondría eliminar una estabilidad económica en ciertas zonas de España.

A ver, que el sistema sea incapaz de asumirlo, incapaz de hacerlo desaparecer, también es verdad, por que la economía sumergida del narcotráfico es de difícil investigación, muy complicada de investigar, está muy diversificada, los que se dedican al narco no son tontos y tienen mucho dinero y con ese dinero también se contratan a abogados y a fiscalistas, que conocen mucho y bien la materia y que saben cómo mover ese dinero de manera que no se quede quieto en un solo lugar, que este diversificado. A la hora de investigarlo, casi ni siquiera Hacienda puede meterse en profundidad para encontrar el origen de ciertas cantidades de dinero.

16. ¿Cree usted que el sistema penitenciario español, centrado en la rehabilitación del reo, es un sistema realmente efectivo, o sería más eficiente otro sistema más punitivo, como en algunos estados democráticos suramericanos?

Yo creo que la rehabilitación funciona mejor que el simple castigo, porque el sistema estrictamente punitivo no ayuda a que la persona deje de delinquir.

Una persona que es delincuente, que vive dentro del mundo de la delincuencia y que lleva a cabo actividades delictivas de forma habitual o que no conoce otra manera de sobrevivir, por el hecho de que lo castiguen no va a dejar de hacerlo, de hecho, me van a castigar, me voy a pasar "X" tiempo en la cárcel, donde estoy relativamente tranquilo, no voy a decir que este bien, porque en la cárcel no se

está bien, pero sí que es verdad que estoy relativamente tranquilo y cuando salgo, vuelvo otra vez, porque además es un mecanismo fácil de lograr una cantidad importante de dinero. El que se dedica al delito no lo va a hacer por tres habichuelas, es porque le compensa.

El sistema español, que no es estrictamente dirigido a la reinserción social, que no es nuestra finalidad, están las tres motivaciones, retributiva, preventiva y rehabilitación social, están las tres, pero que se dirige hacia esas políticas o que tiene una mayor influencia en las políticas de rehabilitación consigue, que en muchas ocasiones, que las personas que salen de prisión, busquen otras oportunidades, porque ya se les ha abierto esa posibilidad dentro de prisión, ya se les ha abierto en prisión un camino hacia una vida alejada del delito.

De hecho, la estadística indica que en Suramérica no desaparece el delito por tener un sistema estrictamente punitivo, al revés, aumenta, aquí se mantiene, no te digo que baje, porque no baja, pero tampoco aumenta.

17. La marihuana es una droga catalogada como “blanda” en nuestro país ¿Cree usted que la legalización de la marihuana en España, minimizaría el problema existente con el crimen organizado relacionado con esta droga, o provocaría el efecto contrario, como ha ocurrido en otros países?

Lo que conseguiría es que la gente tuviera que pagar más dinero por ella, con lo que a lo mejor reduciría el consumo, porque en el momento en el que tú tienes, creo, en el momento en el que tu legalizar una droga, como el tabaco, o el alcohol, que también tienen la consideración de droga, lo legalizas y cada vez tienes que pagar más, solamente puede mantener el vicio el que lo pueda pagar. El que no puede no lo mantiene.

En la actualidad, dentro del mercado negro existen un gran ámbito de precios para comprar marihuana, de mayor o menor calidad, por lo que la gente, incluso con ingresos mínimos, puede permitirse el lujo de comprar marihuana, si la legalizas y estableces unos precios estándar, no todo el mundo va a poder, ahora bien, no va a desaparecer el consumo, por el hecho de legalizarla no va a desaparecer el consumo.

Creo que desaparecería el problema del narcotráfico, porque dejaría de ser ilegal, eso desaparecería, ahora bien, el consumo va a seguir existiendo.

Desde el punto de vista de la salud pública, va a seguir existiendo el consumo y va a seguir existiendo un problema de salud pública, y hospitales que van a tener que hacer frente a las enfermedades derivadas del consumo, ahora bien, desde el punto de vista del narco tráfico, habría, pero ya no se dedicarían a meter marihuana o a cultivar marihuana, pero habría otras cosas.

18. La fiscal anti droga de Cádiz (Ana Villagómez), ha hecho declaraciones públicas mostrando su disconformidad con la gestión del gobierno, respecto a la criminalidad organizada de la droga en la zona. ¿Comparte usted estas declaraciones?

No las conozco en profundidad, pero por lo poco que conozco de la provincia y lo poco que he leído de ella, a ver... hace unos años, la zona del Campo de Gibraltar, eso incluye Barbate (Barbate es un pueblo más de la zona, incluso podríamos decir que llega prácticamente hasta Conil), aquello era una ciudad sin ley, se dedicaron muchísimos, muchísimos medios, a través del OCON, para empezar a atenuar el efeto que estaba produciendo el que las organizaciones criminales camparan a sus anchas, eso produjo un efecto, allí había concentrado un gran número de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad, tanto Guardia Civil como Policía Nacional y funcionó.

En determinado momento, baja el número de delincuentes, baja el número de alijos, pues se corta un poquito el chorro de dinero dirigido al OCON, el OCONO no desaparece, el nombre lo pierde, pero muchos de los efectivos del OCON siguen allí, claro, ya con una inyección económica mucho menor, y eso produce un rebrote de la situación anterior.

¿Que sería lo ideal? Que se siguiera manteniendo esa situación de guerra, porque lo que había en el Campo de Gibraltar con el OCON era una situación de guerra activa, o sea, de enviar efectivos que no eran ejército, pero eran Policía Nacional y Guardia Civil, a fin de contener el narcotráfico.

Si tu reduces ese número de efectivos o dejas de aportar dinero, pues lógicamente va a rebrotar el fenómeno del narcotráfico, en ese sentido sí que comparto las opiniones de la Fiscal.

Lo mismo te digo que si el Gobierno de España dirigiera más dinero a la provincia de Sevilla para evitar los cultivos ilegales o la entrada de droga por el río Guadalquivir, pues sería lo ideal, no lo dedica, porque la droga sigue entrando por el Guadalquivir y sigue cultivándose marihuana en las 3000 viviendas.

19. ¿Realizaría usted algún tipo de mejora, en cuanto a la gestión del crimen organizado de la droga, en su partido judicial?

Sí, muchas, de omento un aumento de medios, el OCON lo ampliaría aquí, porque esto está al lado y las consecuencias de aquello se extienden aquí en Sevilla, en la provincia de Sevilla, a ver, sino se puedo meter droga por el Campo

de Gibraltar, la meto por el Guadalquivir, y el rio Guadalquivir es navegable hasta la Algaba prácticamente.

Y aquí en Sevilla se cogen narcolanchas, aunque parezca mentira, pero se cogen en la Algaba o en Los Palacios. La Algaba es un pueblo que está a seis kilómetros de Sevilla hacia el norte y los Palacios a unos veinte o treinta kilómetros de Sevilla hacia el sur, todos ellos en el cauce del Guadalquivir.

20. ¿Hay guarderías en Sevilla?

Claro, muchas, alrededor del Guadalquivir muchísimas.

A ver, las guarderías no se saben dónde están, pero que hay guarderías sí, en los pueblos, en la zona del bajo Guadalquivir, de Sevilla hasta la desembocadura, todo lo que son Los Palacios, Lebrija, toda esa zona, ahí hay poblaciones, que son pedanías, sobre todo son pedanías pertenecientes a Los Palacios o a Utrera o incluso a Lebrija, son cuatro casas, son poblaciones que creó Franco en su momento, que tienen cuatro o cinco casas y ahí hay guarderías, muchas.

En la isla del arroz (Isla Mayor o Isla mínima) es la zona del cultivo de arroz en el Guadalquivir, esa zona la conocen los que viven allí, es una zona de acceso difícil. Sevilla también tiene parte del parque Nacional de Doñana, también son zonas de difícil acceso para quien no lo conoce.

21. ¿Por qué cree usted que se desarticuló el grupo anti droga “OCON-Sur”, de la Guardia Civil, ¿teniendo en cuenta los buenos resultados que obtuvo en la lucha contra el crimen organizado de la droga?

Por qué bajaron los números de delincuencia y no se creyó necesario seguir adelante, eso es el motivo principal, pero que luego pudiera haber otros motivos de carácter más político detrás de esa decisión, posiblemente, pero el motivo principal es que cumplió sus objetivos.

22. ¿Cuántos pueblos se calcula que viven de la droga en la región de Andalucía y por qué?

¡Uf! Una barbaridad, casi toda la costa.

Mira en Huelva, tienes desde Ayamonte, que es frontera con Portugal, pues toda la zona esa de Ayamonte, Lepe, Islantilla, esa zona viva del narcotráfico, tiene la entrada del río Guadiana, por ahí se introduce droga.

Cádiz prácticamente entero, toda la zona del Campo de Gibraltar vive de la droga y en cierta medida, la zona de Sanlúcar de Barrameda, Rota y Chipiona, que hay mucho turismo, pero mucha droga también.

Luego ya, pasado Gibraltar, esa zona de costa del Sol no, porque hay mucha edificación, con lo que no pueden introducir la droga por ninguna de las partes, y llegando ya a la costa de Granada también hay introducción de droga en muchos de esos pueblos, ya en Almería no, ya es más complicado.

Hay otro elemento también, que sí que es verdad que hay pueblos, que no es que vivan de la droga, pero sí que se dan las plantaciones ilegales de la marihuana, que también hay mucho campo, entonces hay poblaciones que tienen una inyección económica importante derivada de estas plantaciones ilegales.

La zona donde yo estaba, el Condado de Huelva, es una zona preparque, con muchas plantaciones de fresas, con invernaderos, donde puede esconderse perfectamente una plantación de marihuana sin que nadie la vea, supongo eso también pasará en Almería, en la zona de Almería.

23. Hay pueblos en los que todo el mundo sabe quién tiene marihuana. ¿Se suelen denunciar estos casos o existe connivencia de los vecinos con el traficante del pueblo?

No se denuncia, se sabe porque la Guardia Civil ha pasado por allí, ha olido, ha seguido la pista del olor y ha visto la plantación, que suelen estar en los patios traseros de las casas.

De esas sí he tenido yo varias, de coger y decir una señora “yo no sabía nada”, y decirle yo, “pero señora, que es el patio de atrás de su casa”. Eso pasa en pueblos como Maribañez, el Trobal o Adriano (todos en la provincia de Sevilla), seguro que te metes en Google Maps y te salen las plantaciones desde arriba, porque las ocultan del exterior, que no se vean desde la calle, pero hacia el cielo, no.

La gente no suele denunciar. ¿Por qué? Pues por miedo, por miedo y por otros motivos, es difícil que se denuncie, sobre todo por miedo, y además, que la gente no quiere la molestia de tener que ir después al juzgado, no quieren ir al juzgado a declarar.

24. ¿Se investigan los fondos de inversión de los cuales obtiene financiación el narcotráfico, no se puede hacer, o existe algún tipo de impedimentos para hacer ese tipo de investigaciones?

Es muy difícil, eso es una hipótesis, que es real, pero que tampoco se puede demostrar, es decir, cuando se lleva a cabo una inversión para comprar una narcolancha, para pagarle a las personas que intervienen en el tráfico de droga, eso es una inversión potente, mucho y mucho dinero.

¿Ese dinero como se justifica? Ese dinero no sale de un bolsillo; ¡venga! que tengo 300 mil euros para comprar una narcolancha, eso no se puede justificar así por las buenas, porque, de hecho, a ver, los elementos de la narcolancha, por separado, no son ilegales, lo que es ilegal es todo junto, pero; ¿Tú puedes comprar un motor de esos de tropecientos caballos? Sí, perfectamente lo puedes comprar. ¿Tú puedes comprar una zodiac gigantesca sin motores? Claro que sí que la puedes comprar. A mi me gusta tener una zodiac; ¿Es muy grande? Bueno, y que, pero tú la puedes comprar.

Es igual que cuando pones un invernadero en un piso ilegal de esos que tienen marihuana. ¿Tú puedes comprar aires acondicionados de granja? Los puedes comprar. ¿Las luces? Las puedes comprar. Todo eso se puede comprar por separado, cuando está todo junto es cuando viene el problema, ahora, son inversiones importantes; ¿De dónde sale ese dinero? Pues probablemente sea extraído o sea blanqueado a través de empresas, empresas a su vez participadas por otras empresas, en las que probablemente, existan fondos de inversión, que no saben que están participando indirectamente con empresas relacionadas con el narcotráfico.

A ver, el fondo de inversión no lo sabe, el fondo de inversión es absolutamente legal, no está dirigido a participar en el narcotráfico, el fondo de inversión tiene una cartera de acciones en múltiples empresas, empresas de construcción, empresas de alimentación, empresas de ropa, empresas de todo. Pudiera haber una empresa que esté relacionada y que esté participada indirectamente a través de varias empresas en un fondo, sí, puede haberlo.

A la hora de investigarlo, es muy, muy, muy difícil, muy difícil llegar hasta ahí, porque en el momento en el que te topas con un fondo de inversión, ya te encuentras, por un lado, la multiplicidad de empresas que tiene y por otro lado el principio de buena fe, es decir, el fondo de inversión no sabe, ni está dirigido al narcotráfico, entonces ya te encuentras con una pared, porque no puedes imputar el tráfico de drogas al fondo.

25. Según la versión oficial, el crimen organizado en España, no ha pasado de un nivel medio o “etapa parasitaria”, es decir, que no ha pasado de corromper los niveles intermedios de decisión política. Teniendo en cuenta la situación actual del problema en nuestro país. ¿Qué opinión tiene usted al respecto? ¿Podríamos identificar que el crimen organizado ha alcanzado un nivel alto, o “etapa simbiótica”, incluso sustituyendo el poder del Estado en algunas zonas del territorio?

No, y al menos, en la zona esta que es muy propensa al narcotráfico, no se ha sustituido, los ayuntamientos de la zona del Campo de Gibraltar, al menos de momento, están limpios de sospecha de corruptela relacionada con el narcotráfico.

Esto se puede ver en el caso de las narcolanchas de Barbate, que son los propios ayuntamientos que llaman a Delegación del Gobierno que quiten las narcolanchas.

De momento no se ha llegado a tanto, ni se ha escuchado hablar de eso, porque eso, después, a niveles de la Policía o de los juzgados se suele escuchar, y no se ha escuchado hablar.

No tenemos unas organizaciones tan potentes como tienen en Italia, como es la Camorra o la Mafía, que son los que se han introducido a esos niveles, aquí el narcotráfico no es de ese calibre, son pequeñas organizaciones, o bien son organizaciones exteriores a España, que utilizan a los narcotraficantes españoles.

En la zona del campo de Gibraltar, en un principio lo que hacían era utilizar a los pilotos, utilizar a los que les hacían el transporte, lo que pasa es que algunos de esos han querido un poquito más de poder y se han intentado erigir también en traficantes, con éxito dispar.

Se oye hablar del niño, por ejemplo, o del Messi, que el Messi está en Ketama, según dicen las lenguas, la rumorología, dicen que se fue a vivir a Ketama, a Marruecos, que no aparece por aquí, está huido de la justicia hace años, pero ya te digo, han tenido una suerte dispar, no se escucha hablar tanto de narcotraficantes españoles, los que hay se disfrazan bajo la forma de empresarios.

A ver, alguno hay, ahí en Huelva sabíamos de alguno que se dedicaba al tráfico de droga y que tenían allí sus castillos, en la zona de la montaña media de Huelva, tirando hacia la sierra, tienen su castillo ahí, su cortijo, cerrado, y se sabe que su dinero procede del narcotráfico, pero son traficantes medianitos, tirando a bajo, no son las grandes fortunas que puede haber en Marbella, que son derivadas del narcotráfico, pero eso son todos extranjeros, pero españoles, no se suelen escuchar.

Pero todo se andará, también te lo digo, todo se andará, esto es como el turismo, España es país de servicios, pues en el caso del narcotráfico creo que seguimos siendo igual, somos más país de servicios para el narcotráfico, que país de narcotraficantes.

26. ¿Cuáles son las organizaciones que preocupan más en la zona?

Aquí los marroquí, aquí en el sur sobre todo son marroquí, es Marruecos el que esta ganado el dinero con el narcotráfico.

Si te metes en la zona de Málaga, probablemente los rusos, o mafias del este, están muy relacionados o inviertan en relación con el narcotráfico, pero esos son más de droga dura, a cocaína, no al hachís.

El hachís, que es lo que más se mete por aquí, por el sur, es Marruecos el que tiene el dominio, para eso es, además, empresas nacionales, es decir, el rey tiene el monopolio de las plantaciones de hachís y se le debe pagar a él para poder plantar.

Cocaína ya es otra cosa, porque, además, los medios de introducción de la cocaína son distintos, se introduce de forma habitual a través de contenedores en los puertos, también en aviones, etc, etc; no es lo mismo que el hachís, que es que estamos a 12 kilómetros, está muy, muy cerca, es que se ve, que tú vas a la playa a Bolonia y estas en frente de Marruecos, lo estás viendo, es muy fácil meter una barca cargada de hachís, es muy, muy fácil.

E-4

La següent entrevista es realitza el dia 19/04/2024 a les 18:30 hores.

L'entrevistat és Capità de la Guardia Civil.

Com a Suboficial, amb càrrec de sergent, va ser destinat al Grup de Delinqüència Organitzada de la UCO (Unidad Central Operativa) des del 2006 al 2010, amb competències a Catalunya.

Posteriorment, com a Oficial, amb càrrec de Tinent, va ser destinat a la Fiscalia anticorrupció de Madrid, des de l'any 2010 al 2012 i finalment, al Servicio de Asuntos Internos (ASI) de la Guardia Civil, des de l'any 2014 al 2020, amb especial incidència a la demarcació d'Andalusia i Campo de Gibraltar.

Des d'aleshores realitza altres funcions dins la mateixa Guardia Civil.

L'entrevistat manifesta que per raons de seguretat i acords de confidencialitat, es reserva el dret de contestar alguna o algunes de les preguntes que es realitzin a la present entrevista.

1. ¿Qué me puedes contar del crimen organizado en Catalunya?

En tema de delincuencia contra el patrimonio, que es lo que he tocado en Catalunya, es similar a toda la costa, básicamente, los delitos contra el patrimonio, como son tan amplios, lo que se investigaba eran núcleos de delincuencia organizada, no llegaban a ser bandas organizadas porque esta gente tiende a moverse mucho, la renovación de los miembros es una característica de este tipo de bandas, la organización dura un poquito más, pero los grupos tienden a moverse y a renovarse mucho.

El número de miembros en los grupos organizados es cuantioso a pesar de ser grupos y no organizaciones, y todos ellos estaban interrelacionados. La estructura de poder que hay entre ellos, los llevaba a discusiones, no solo por el botín, sino también por otras cosas.

2. En esta clase de delitos. ¿Cuántas investigaciones por crimen organizado podrían derivar en tráfico de marihuana?

Sí es cierto que me he encontrado, en más de una ocasión, que se podía intuir, que ciertos miembros se podrían dedicar al tráfico de drogas a un estrato menor, como vendedores al por menor de marihuana, eso sí se ha dado.

Cuando te dedicas a una tipología delictiva, te centras en esa tipología delictiva, pero sí que es cierto, que, o bien en las escuchas telefónicas, o bien por sus métodos de actuación, que se podía intuir que se dedicaban al tráfico de drogas.

El número de miembros en los grupos organizados es cuantioso a pesar de ser grupos y no organizaciones, y todos están interrelacionados.

La estructura de poder que hay entre ellos, muchas veces los llevaba a discusiones, no solo por el botín, sino también por otras cosas y dependiendo de la nacionalidad, también tienen como factor común, estar relacionados con otras tipologías delictivas, como el proxenetismo, sobre todo la venta del producto y ahí también se puede mezclar el tráfico de drogas.

3. ¿Existe deficiencia en el flujo de información entre CME i Guardia Civil?

Sí, no se ha trabajado mal con ellos, nunca, a nivel de delincuencia organizada se ha trabajado bien, siempre, pero cuando se trabaja conjuntamente.

4. ¿Cuáles podrían ser las razones?

Por qué estamos todos investigando lo mismo, igual que pasa con Policía Nacional, a mi entender, la delincuencia no entiende de estructuras policiales, entonces, si se va a investigar, en un mismo territorio, todos lo mismo, para mí es un error.

5. ¿Crees que hay jueces que actúan en connivencia con el crimen organizado de la droga en nuestro país? ¿Y políticos?

No, a mi nivel yo no lo veo, a nivel del tipo de delitos que he investigado siempre.

6. ¿Cuántas investigaciones has llevado entorno a la corrupción policial?

Corrupción policial en asuntos internos, todas, era la base del trabajo.

Si en la UCO se deriva una investigación de los miembros de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad, se daba cuenta a la unidad de asuntos internos propia de cada cuerpo, si se podía derivar, se derivaba a los servicios propios, pero luego ya, dentro de asuntos internos, todas son para investigaciones de agentes corruptos.

7. ¿Y de estas, derivadas del narcotráfico?

Todas, excepto una por tráfico de armas. Casi todas son por tráfico de drogas, yo, en los ocho años que he estado, una ha sido por tráfico de armas y el resto por narcotráfico.

8. ¿Tienes la sensación que es sencillo corromper a un funcionario de policía o Guardia Civil?

No, no es fácil, porcentualmente hablando te sale muy baja la corrupción que hay a nivel del instituto armado.

Aunque no das abasto, también es cierto, porque tienes operaciones por todos lados, pero el número que hay, no corrompible es elevadamente más alto del corrompible.

9. ¿En alguna investigación por crimen organizado en Catalunya, o por narcotráfico en otras zonas de España, has tenido conocimiento de la implicación de algún miembro de la administración del Estado o judicatura?

Administración del Estado sí (cualquier empleado público de ayuntamiento, aduanas), alcaldes y jueces no, alguna policía portuaria, los políticos en temas de corrupción, lo puede haber y lo hay, de hecho, han salido en prensa, y Guardia Civiles que han salido, incluso en prensa por pasar información a políticos, los ha habido.

En temas de narcotráfico, en Cádiz y en el resto de España, he encontrado casos de delinquentes con amistades políticas, pero sin poder demostrar que estas estuvieran implicadas en la actividad criminal, no así en Catalunya, que no toque narcotráfico.

Nunca he investigado a ningún político implicado.

Si es así: ¿Cuál ha sido la actuación procedente en este sentido?

El objetivo de asuntos internos es siempre quitar al agente corrupto, independientemente del que le rodea, como cualquier otro delincuente de una organización criminal o de un grupo criminal.

10. ¿Cuál es la estructura empresarial de una organización criminal?

En narcotráfico son varias estructuras criminales, que se juntan para un mismo fin.

El dueño de la droga o el dueño que paga el servicio no tiene toda la infraestructura, necesita de otras organizaciones que le den acceso al producto.

Es muy difícil encontrar mega estructuras a lo “Sito Miñanco” que lo tengan todo, desde la introducción, hasta la distribución y los medios.

Hoy en día, lo que más se da es, que varias estructuras son utilizadas por el que quiere la sustancia ilegal y la quiere dentro del país, a través de esos intermediarios que ofrecen su producto.

Uno intermediario ofrece la intermediación con el cultivo y la venta, que suele ser en Marruecos, otro ofrece el transporte de la mercancía, que es el que la trae a España, otro ofrece la logística, que son embarcaderos, vigilancia, desalijar o desembarcar los fardos, puntos de guarderías seguras, etc.

El de la logística te puede vender el traslado o no, según si te fías de él o no y lo traes tú.

Y luego está el distribuidor, pero ahí ya no llegas, tras el distribuidor estaría el dueño de la mercancía (el capo).

O sea, hay varias estructuras dependiendo de su especialización.

Por ejemplo, lo de los pilotos que ahora está tan de moda, esos se venden al mejor postor y tienen sus pequeñas estructuras de promoción, representación, como si fuese todo como una estructura legal, que hace que un piloto trabaje con una organización u otra.

Cada estructura es un mundo, pero son varias estructuras que no pertenecen a una misma persona y que trabajan para otros.

Cuando pillas una narcolancha, los fardos van marcados, esa marca es del propietario y esa mercancía va para él, aunque hay muchas veces que las barcas traen mercancía para varios.

En la logística podemos poner una línea relacionada, en la que están los agentes corruptos, que ofrecen información de los cuerpos policiales para el de la logística, bien sea una placa de matrícula o para saber si le están investigando o no, cualquier tipo de información de los cuerpos policiales, para saber si se tienen que asustar o no.

Siempre, siempre, siempre, en todas las organizaciones como mínimo hay un agente corrupto.

Alguno de esos escalones, finalmente contactará...pues el de mas alto nivel, tendrá contactos de alto nivel, tendrá contactos con empresarios, con políticos, con alcaldes, pero esos niveles seguro que no preguntan de donde viene el dinero.

Las lanchas que se intervienen no bajan ninguna de 300 o 400 mil euros, eso es un pastizal. ¿Tú te crees que los pelagatos que yo detengo, en el escalón de guardería, de seguridad y logística... que todos esos son unos pelagatos, todo ese escalón tienen dinero para eso? Si todos son unos muertos de hambre, todo ese estrato de ahí, son todos unos muertos de hambre que se lo gastan en... .

El que es inteligente va ahorrando y se convierte en importador, o sea, el que tiene una mentalidad más inteligente y no se compra una moto en el primer pago que le hacen y no se lo funde, el que va ahorrando se convierte en inversor, por eso la droga al final viene marcada.

Esto es lo que sale en prensa, lo que no conseguimos coger, las buenas operaciones que cogen mucho es cuando intervienes un contenedor, los contenedores llenos, esas son las estructuras buenas, muy, muy, muy cerradas de organización criminal, que esas entran por otras vías, entran vía puerto y el puerto es otro mundo, ahí si que, las corruptelas dentro del puerto utilizan empresas y tenemos una especialidad, dentro de la policía judicial, que está dentro de los puertos (las ODAIFI) e investigan el tráfico de drogas dentro de los puertos.

Esas estructuras son más férreas, más piramidales, con más dinero, pero te en cuenta que un contenedor lleno, la mercancía lo que cuesta, ahí, el riesgo de pérdida es mucho mayor que en una lancha, porque un contenedor cargado son muchísimos millones, entonces ahí las estructuras y las corruptelas son más fuertes, ahí sí que entramos en Aduanas, en permisos, en terceros países...ahí sí que hay una delincuencia transnacional, eso ya es harina de otro costal.

11. Fecsa-Endesa reconoce que el 52% de inmuebles ocupados en el conjunto del Estado español están en Catalunya, y Naturgy ha detectado, tan solo en Catalunya, + de 2000 puntos de consumo eléctrico relacionado con el cultivo de marihuana. Dado los intereses de estas compañías, instan al Gobierno a tomar medidas, pero se sienten muy solos en este sentido:
¿Podríamos decir que existe una falta de interés voluntaria, por parte del Estado, en poner remedio de forma seria i eficaz contra el fenómeno del crimen organizado entorno al negocio de la marihuana en nuestro territorio?

Lo que existe es una falta de reglamentación de venta de productos legales enfocados al cultivo de marihuana “*indoor*”.

La marihuana “*indoor*” está ahora en auge, debería ser esa venta de productos más controlada, porque así se lo pondríamos más difícil.

Llevar un foco de 1300 watios, que uno es realmente para autoconsumo, para un par de planta o dos o tres en una casa, pues no puede ser que, como e paso una vez, que cojas una furgoneta con 13 focos, dos filtros de carbono y dos aires acondicionados, que eso está enfocado para el cultivo de marihuana “*indoor*”. Todo el consumo eléctrico que supone el conjunto entero que puede estar trasladando una persona, pues se le retira, porque una persona normal no lo tiene. Eso es o para montar una granja, una instalación industrial o eso no se puede tener.

Pues en ese caso conseguí, no con facilidad, la destrucción de esos equipos, porque se presuponían para el cultivo de marihuana “*indoor*”, pero no es fácil destruir un producto de venta al público que es legal, un foco de 1300 Watios es legal, pero lo llevaban en una furgoneta, personas con antecedentes por tráfico de drogas y demás, en una zona marginal de Sevilla, como son las 3000 viviendas, la mercancía era toda legal, pero se presumía que era para cultivo “*indoor*”.

Tuve que fundamentar el escrito con noticias de que en esa zona hubo ya tres reventonas de transformadores por sobrecarga eléctrica, y aun así, no se autorizó la destrucción del material confiscado hasta la segunda petición.

La dificultad también viene por el informe del Fiscal, porque es preceptico, el fiscal si no puede acusar, no puede destruir, y aquí no puede acusar porque falta el elemento fundamental, que es la marihuana y no es tentativa porque el material no está instalado, era un transporte de un equipo legal y todo ahí hay un vacío legal.

Para poder actuar con esta gente lo que hay que meterse, necesariamente, con los medios, si los medios son legales, es muy difícil actuar, pues hay que meter mano con esos medios legales para poder atacarles.

Una forma de controlar o meter mano a esto, sería controlando la venta de los productos, pidiendo la identificación cuando los compra, y controlar cuantos se compran y quien los compra. La gente, cuando se siente identificada ya se corta más.

¿Qué hay mil maneras de eludir la medida? Si, pero se trata de poner filtros. A los Coffee Shops se les controla, venden mucho más, pero también se les controla muchísimo más, una persona no te puede comprar 13 focos a la vez.

Con un DNI te vendo un foco, pero no te vendo 13 focos, un filtro de carbono, ni te vendo 2 filtros de carbono, ni una instalación entera como si fueras a plantar tomates.

La norma no te pone cuantas son las plantas que puedes tener en casa para autoconsumo, se permite lo que por autoconsumo se entienda, pero mas o menos son dos o tres plantas, no más y eso, con un foco te llega.

12. ¿Sienten ustedes en la Guardia Civil similar sensación de soledad?

Um...yo no diría del Gobierno, yo diría más del poder legislativo, más acciones legales, más leyes ayudan a cortar el problema, yo diría que lo que noto es más ausencia de ley en tema de control del narcotráfico.

Porque si hablamos de ahora, ya es delito de contrabando el tener la lancha, pero esto hace...la reforma fue en el año 2020. AÑO 2020.

¿Cuántas narcolancha se han metido hasta el año 2020?

¿Cuántas veces hemos tenido que salir detrás de una narcolancha?

Y ahora, es delito de contrabando tener la lancha, AHORA, AÑO 2020, o sea, la ley ha cambiado en el 2020.

¿Cuántas lanchas hemos por el Guadalquivir hasta el año 2020?

Para mentira que nos hayamos dado cuenta ahora, que ese tipo de embarcación debe ser ilegal desde el minuto uno.

Si hacemos ilegal material que para una persona normal sería ilegal...ejemplo el de los focos, tu puedes venderle 13 focos a un CIF, a una empresa, que lo va a usar en una instalación industrial, pero no se lo puedes vender a un paisano, a un particular, eso debería ser ilegal, la ausencia de ley, creo que nos provoca esa falta de amparo, no el Gobierno, si no la ausencia de ley.

13. ¿Qué grupos parlamentarios dirías que ponen más travas a la hora de legislar contra el narcotráfico?

Mi sensación es que los grupos de la ultra izquierda, posiblemente sean los que pueden poner algún impedimento en reformar la ley, por ejemplo, en la producción de marihuana “*indoor*”.

14. Hace décadas que se viene observando y padeciendo este fenómeno, pero la marihuana sigue tratándose como “droga blanda”, y por tanto, la penalización es igualmente “blanda”, teniendo en cuenta las consecuencias y todo lo que atrae este fenómeno:

¿Esto podría ser debido, a una mayor aceptación o banalización social de esta droga, que se percibe, incluso como terapéutica, o podría haber interés institucional?

Si, si, se banaliza mucho los efectos de la marihuana, que los tiene y graves, lo que pasa es que no son tan inmediatos como otras drogas duras, pero se banaliza mucho con el consumo de marihuana.

Por otro lado, yo no alcanzo a ver, que a un Gobierno o que un partido político le guste ver a su gente a su gente joven dependientes o ya consumiendo a edad temprana, vaya, quiero pensar que no, ahora bien, si existe, por experiencia de que vivo en esta sociedad, de que se banaliza con esa droga.

Además, las leyes no son del todo blandas, la ley no es del todo blanda, la ley no es del todo permisiva con ese tipo de sustancias, no lo es, si te cogen con ese tipo de sustancia y de cierta cantidad, ya es tráfico de drogas y puede ser relativamente fácil que una persona consumidora porte en sí una cantidad suficiente una determinada cantidad para meterle el delito de tráfico de drogas, y es consumidora solo.

¿Por qué? Porque la marihuana se consume con cierta frecuencia y se consume mucho, pero si es cierto que se banaliza mucho, eso si tengo la sensación, no se trata como un problema serio, debería ser más serio.

De hecho, como no se trata como un problema serio, cada vez crecen más, en los pueblos de toda Andalucía, plantaciones de particulares, en casas de la abuela.

15. ¿Qué sensación general existe en la Guardia Civil, sobre el apoyo de las instituciones políticas en la lucha contra el crimen organizado de la marihuana, la corrupción policial o institucional, etc.? ¿Y cuál es su percepción personal en este aspecto?

Corrupción institucional, por encima nuestro, yo no lo veo para favorecer ningún tipo de delincuencia organizada, siempre, siempre, la corrupción que hay a nivel nuestro, sea de mando hacia arriba o hacia abajo, es personal, es por aprovechamiento personal, pero puede pasar a cualquier nivel, yo he detenido desde un coronel a un guardia raso.

Cuanto más alto el rango, más atractivo para un tipo de organización criminal u otra.

16. ¿Cree que algún día sería posible revertir los niveles actuales de crecimiento del crimen organizado de la marihuana?

No, NO.

17. ¿Qué cree usted que haría falta para hacerlo posible?

Para poder frenarlo, extinguirlo nunca, eso va con la condición humana.

Para minimizar esas actuaciones una policía conjunta haría falta, pero no solo a nivel península ibérica, no vamos a meternos en política, yo haría una policía conjunta a nivel europeo, pero una policía conjunta ejecutiva, una policía conjunta que pudiera actuar en todos los países de Europa, eso si que daría miedo a esas super estructuras que pueden existir y si nos venimos a nivel nacional, yo integraría todas las policías, para el tema de tráfico de drogas, en una sola unidad, TODAS, la policía judicial solo tiene que ser UNA.

Los problemas que nos encontramos al estar tres o cuatro cuerpos investigando lo mismo, lo cuatro a la vez, porque eso ha sucedido, cuatro a la vez, en Cádiz ¿eh? Estamos hablando de Cádiz, y luego encima si se mete asuntos internos ya, se acabó, eso es ya la liamos, eso me ha pasado a mí. Mossos d'Esquadra, Policía Nacional, Guardia Civil y Asuntos internos en la misma operación, eso es que no puede ligar en la vida, o sea, a nivel de policía judicial, que se nos quite de la cabeza, la delincuencia organizada, este sistema le beneficia, la disgregación que tenemos en este sistema le beneficia.

Aquí todo el mundo quiere el pastel y nadie se da cuenta de que, o contribuyes a un bien común, que es quitar a ese delincuente de la calle o si me quiero comer el pastel, se acabó, entonces, existen un montón de fullерías, para que el cuerpo hermano, o Mossos d'Esquadra o la Ertzaintza no se entere de la investigación que estoy haciendo, entonces, cuando llegas al CITCO, que se encarga de que no nos peguemos entre nosotros, ahí es cuando revienta todo y se sabe todo.

Hay veces que un cuerpo prefiere que reviente todo, de cualquier manera, para que el otro no consiga un éxito mayor y eso puede llegar a perjudicar algo muy grave, que al otro cuerpo le hacía falta esa información o seguir un poco más.

Cuanta más potencial tienen las policías autonómicas en capacidad de investigar, peor actúan el resto de unidades, por crecimiento de estas no lo veo mal, lo que veo mal es que no exista un cuerpo en el que estén todos, en el que se integren todos, ya se establecerá el nivel de oposición, como en Europol, allí, en Europol, existen todos los cuerpos, pero dejan de ser todos del cuerpo donde vienen y pasan a ser eso.

18. ¿Pero tal y como dices, para esta solución que propones, no existe ya Europol?

En España no existe, en Europa existe Europol, pero no llega a tal la capacidad de ejecución en los países como debería ser, que a lo mejor desde arriba, esa sería la solución, que a partir de ahora, la cúspide de las investigaciones debería ser Europol.

Debería haber alguien hacia arriba, que aglutinara a todas las unidades de policía judicial, de todos los cuerpos, a nivel nacional, pero claro, ese pastel, repartirlo es difícil, porque ese pastel trae condecoraciones, trae logros, trae prensa, etc.

Mira el CNI lo bien que funciona, ahí entran todos, incluso paisanos.

19. Teniendo en cuenta que la droga que entra en el país procede de Marruecos: ¿Cree que existe voluntad por parte del país alauita por revertir o minimizar la situación?

Parte de la droga entra de Marruecos, que es principalmente el hachís, aunque también se deriva, en la misma pirámide de estructura, ahí entra cualquier tipo de producto.

No existe voluntad, es un país interesado en que exista el tráfico ilegal, sobre todo de hachís, puesto que allí es legal.

20. Dices que allí es legal, pero en Marruecos ha habido detenidos por tráfico de hachís. ¿Es cierto?

Los que ellos quieran.

Las plantaciones son legales, el tráfico, lo que ellos puedan considerar es ilegal, pero las plantaciones son legales, no se destruyen plantaciones, entonces, si la plantación es legal, a partir de aquí, lo demás...

Allí es una cultura, es como la manzanilla, es como el té, entonces, y si la planta es legal, luego, las estructuras ilegales ya vienen.

21. Teniendo en cuenta la tendencia creciente del crimen organizado de la marihuana ¿Cree que el Estado español, están realizando esfuerzos suficientes para minimizar la entrada de droga de Marruecos?

Se podría hacer más, se podría hacer aún más.

Estructuras como el OCON deben seguir trabajando, con otros nombres, da igual que se llame así o no, pero esas estructuras deben seguir, porque son estructuras multidisciplinares, con un objetivo, que es el tráfico de droga por el Estrecho, ya tiene un objetivo común.

¿Qué es lo que ha hecho la Guardia Civil? Meter a todas las especialidades, a todas, GRS, GAR, información, que normalmente se dedican a terrorismo, subversivos que quieran revertir el orden constitucional, pues se ha metido información con sus técnicas de información, se ha metido Policía judicial, todos los tipos de servicios, metidos todos a un fin común, todos tenían su representante en esa unidad multidisciplinar, para un mismo objetivo, que es la lucha del narcotráfico por el Estrecho, entonces, eso debe seguir.

Esa unión de TODOS, que cada uno tiene su forma de trabajar, ha hecho frenar en seco la entrada de droga por el Estrecho, si ese tipo de actuaciones se extrapola a todas las policías, a todos los cuerpos de seguridad que actuamos a nivel nacional, pues imagínate que resultados habría.

22. ¿Cuál es tu opinión sobre la desarticulación del OCON-sur, teniendo en cuenta la magnitud del problema y los buenos resultados que obtuvo?

El OCON no se ha desarticulado, lo que pasa es que se ha dado menos publicidad y la capacidad operativa pudo verse mermada, porque todo tiene un principio y tiene un fin.

Son unidades que no tienen ninguna sede, están compuestas por gentes de otras unidades y al final, esas estructuras, como no son tan físicas, pues se van disolviendo y se van generando otras, que es lo que está ahora en estado de transición, que se está generando ahora, que es la unidad física, de lo que era el antiguo OCON, no se los éxitos finalmente el día de mañana, pero lo que si tuvo éxito fue lo otro, eso está por ver.

Son unidades formadas por gentes que están en comisión, que están seis meses y luego vienen otros, ese impulso que da la gente fresca, con cada golpe de comisión, eso también es la clave del éxito, porque aportan nuevas técnicas de investigación aprendidas en sus unidades matriz.

23. ¿Cree que la narco-sociedad es un fenómeno creciente y problemático en nuestro territorio?

Claro, cuanto más crece el nivel de dependencia al tráfico de drogas, más crece la narco-sociedad, gente que vive alrededor de, eso si es un problema, y ahí si es un problema social y político, el dar una alternativa a esa gente para no depender de que vaya bien el negocio del tráfico de drogas.

En el momento en que se detecta que una población vive entera, los negocios legales que crecen alrededor de, pues en el momento en que les quitas la fuente de riqueza, que es el tráfico de drogas, le estas quitando los únicos puestos legales que hay, pero se puede hacer, porque si tiramos de archivo, en Galicia, en los años noventa, el tesón de las madres por quitar ese problema de raíz, porque veían que sus hijos morían por culpa de la dependencia a las drogas, pues gracias a ese movimiento social de las madres se consiguieron más actuaciones judiciales.

Ahí sí que empezaron a hacer operaciones importantes, con detenciones de empresarios, alcaldes, etc.

Hoy en día es muy difícil llegar a ellos, ahora se hace todo más fino, más oculto, ahora descúbrelo.

24. ¿Cuál sería la solución para minimizar el fenómeno de la narco-sociedad?

Mi opinión para quitar la narco sociedad todo gira entorno a las soluciones políticas y soluciones educacionales, desde las capas bajas y también alternativas de trabajo, alternativas de trabajo y cultura.

No puede haber otra manera, porque desde pequeños no les enseñan a que en eso no debes caer y luego, para no caer debes darle una salida, porque si no, al final, oye, me has enseñado desde pequeño que esto está mal, pero si no me das otra alternativa, al final voy a tener que elegirlo.

Entonces, educación y políticas sociales de trabajo, no hay otra manera, las políticas de autoridad no...por mí la ley no acompaña, es cierto, el principio de autoridad debería ser más fuerte, pero no quita de que esa sea la solución.

Para mí la ley debería ser más dura, nuestras leyes no son blandas, son fuerte, pero podrían ser más duras, ahora bien, esa no es la solución, las políticas de autoridad nunca son la solución, la solución son siempre la cultura y el trabajo, no hay más, o educas a la gente y les das posibilidades o se te van a ir al otro lado.

25. La marihuana ha traído consigo problemas de seguridad física, ejemplo de ello es que se han visto aumentados exponencialmente los incidentes con armas de fuego, homicidios, y otros episodios de violencia en vía pública, que hasta hace poco no se experimentaban en nuestras calles:

¿Hay más intervenciones de armas de fuego por parte de la Guardia Civil o Policía Nacional actualmente que hace cinco años?

¿Cuál es la ruta de entrada de estas armas en nuestro territorio?

Puedo hablar de hace 10, 15 o 20 años, que las misiones internacionales han traído muchos contactos a nivel de fuera para poder traer armas.

Yo he investigado el tráfico de armas a nivel interno y sobre las armas que se han podido crear aquí y son las que no han ido para destrucción, las que se han camuflado en el tráfico legal y se han convertido en ilegales, pero no he investigado las que han venido de fuera, como mucho algún militar que haya podido entrar algún arma ilegal de fuera, pero el tráfico ilegal extranjero no lo he investigado.

26. ¿Cree que la legalización de la Marihuana minimizaría el fenómeno del crimen organizado en nuestro territorio, o cree que debería endurecerse la normativa vigente al respecto?

Legalizar nunca, yo no legalizaría algo que va contra la salud pública, ya creo que es bastante legal el hecho de tener una plantación propia, tuya, de un par de plantas para el autoconsumo, porque de ahí, para dar el salto para el tráfico de... queda muy poquito, por un poquito más de cantidad, pues ya me dedico a traficar.

Bastante ya está, que dos o tres plantas en el interior de casa no te van a juzgar, pero no por ley, sino por jurisprudencia, por jurisprudencia no te penan, no porque lo diga la ley, la ley no dice nada, pero por jurisprudencia ya no te penan porque se considera para autoconsumo y ya está, con eso creo que llega y luego cada uno con su vida que haga lo que quiera, pero el hecho de legalizar y poner plantaciones legales para poder consumir, que plantaciones legales de marihuana las hay, para productos legales que contienen cáñamo y demás, pero con las legales que hay ya es suficiente.

Yo pienso que legalizar el consumo de marihuana y la fabricación sería un error, para mí, eso daría más campo de acción a menores al consumo y un aumento del crimen organizado, porque al final, quieres comprar esa sustancia, y un niño de 14 años no va a tener la capacidad suficiente para comprarla, y eso va a favorecer el crimen organizado.

27. ¿Crees que el yugo al tabaco favorece o es uno de los motivos para el aumento de consumo de marihuana?

¿Si estamos restringiendo el tabaco, como damos ese paso para autorizar otro tipo de sustancias adictivas? Esto es incoherente, es decir, estamos restringiendo el tabaco por todas las esquinas, pero vamos a aumentar otra sustancia más que será legal, pero que es igual de adictiva, aunque digan que no.

Yo no digo que no se pueda utilizar para medicina, si te la prescribe un médico y tu tienes tus dos plantitas en casa porque te lo ha prescrito un médico, pero si de dos plantas me acabo fumando una plantación porque es tan adictiva que necesito más.

Si estamos intentando quitar todas las sustancias que hacen daño al cuerpo, va en contra sentido a lo que queremos.

28. ¿Entonces crees que el yugo al tabaco favorece el aumento del consumo de la marihuana?

Tiene su lógica la pregunta, pero no lo se.

No tengo una experiencia que, de respuesta a la pregunta, porque he conocido a gente que fuma tabaco y gente también que fuma marihuana, pero también gente que fuma marihuana y odia el tabaco, así que tengo una opinión dispersa, no te podría concretar.

Lo que si es cierto es que, si estoy prohibiendo l tabaco, porque mata, los efectos de la marihuana son tan nocivos como el tabaco, por lo menos a nivel mental, hay gente que lo soporta, pero hay quien acaba con los años con el cerebro como el aceite, porque no es capaz de eliminar toda la toxina que se está metiendo en el cuerpo.

29. Según la versión oficial, el crimen organizado en nuestro territorio no ha pasado aún de una etapa “parasitaria”, corrompiendo niveles intermedios de decisión política. ¿Cree usted que esta versión se sostiene, teniendo en cuenta la magnitud del problema, o por el contrario podríamos hablar de una etapa “simbiótica” actualmente?

La gente, cuando dice que esto es un estado bolivariano, y que la política superior del país está enfocada al tráfico de drogas, no, yo pienso que no, que se queda a nivel parasitario.

Jueces no lo sé, a nivel policial sí lo sé y sé que, existe. No existe con tanta alarma, porque la pregunta provoca alarma, porque parece que esto esté corrupto, pero no es alarmante.

El que haya metido en una organización un Policía nacional, un Guardia Civil, un Policía Local, un Mosso d’Esquadra o un Ertzaintza es normal, porque en todos los cuerpos hay gente que es adicta, gente que le gusta mucho el dinero y tiene un alto nivel de vida y esas son sus motivaciones siempre personales, pero son motivaciones personales, no de una estructura superior que me ordena hacerlo y yo estoy dentro de esa estructura criminal de poder, en la que hay un jefe que dice que eso tiene que entrar por ahí porque la organización del Estado, como tal, se dedica al tráfico de drogas y al tráfico de armas, etc.

El nivel de corrupción que tenemos es bajo, los indicadores que nosotros manejábamos en asuntos internos, el indicador a nivel de corrupción es bajo, pero a nivel de nosotros y a nivel de Policía Nacional, porque en las reuniones que se hacen, los indicadores siempre son bajos, y la motivación personal es la que lleva al agente a corromperse.

Esas estructuras de corrupción de nivel alto, son más tipo mafia, que, si existen en Italia, que las organizaciones están tan metidas en la sociedad, que llegan a esos niveles de corrupción alto y es cierto, que el paso último de una organización es cuando ya controlas la política y lo controlas todo, pues como pasaba en Galicia.

¿Qué a nivel hacéis mueve esa cantidad de dinero para hacer eso? Por supuesto que lo mueve, mueve muchísimo dinero, y ya se ha dado este tipo de casos, como en el caso “*Polverino*”.

30. ¿Qué lleva a un policía a corromperse?

Trafico de drogas, vicios, separaciones que dejan el nivel económico caótico lleva a la gente a corromperse, pero sobre todo el consumo de drogas, el que sea un consumidor de drogas es un factor de riesgo muy, muy alto, el que consume drogas dentro de un cuerpo policial es un factor de riesgo muy alto a la hora de corromperse, ese es el mayor, ahora.

La gente que le gusta el dinero y vivir por encima de sus posibilidades también, esos también existen, también me he encontrado con ellos, pero el factor de riesgo fundamental es que seas consumidor, que tengas algún vicio.

E-5

La següent entrevista es realitza el dia 22/05/2024 a les 18:00 hores.

L'entrevistat és Tinent de la Guardia Civil, destinat a la Província de Tarragona, a un dels grups que lluiten contra les organitzacions criminals a Catalunya.

Va iniciar el seu servei cap a l'any 2018, a la companyia de Tortosa, on li van assignar un dels equips dedicat exclusivament, a la investigació d'organitzacions criminals de la marihuana a Tarragona i on va estar destinat des del 2018, fins al 2021.

L'any 2021, va passar a la Unitat Orgànica de Policia Judicial, on investiga organitzacions criminals de tot tipus, com les dedicades a tràfic de drogues, tràfic de persones, delictes econòmics, delictes informàtics, entre d'altres.

L'entrevistat manifesta, que actualment, tot i treballar a investigacions d'organitzacions criminals dedicades al tràfic de cànnabis, el que més incidència té i més problemes dona a la província de Tarragona, es el tràfic d'haixix.

1. ¿Cree que el tráfico de cánnabis está creciendo en Cataluña desde los años de la pandemia?

Si, cada año va creciendo. Tengo acceso a los datos anuales, de todos los cuerpos policiales y si, cada año van en aumento, tanto el numero de plantaciones, como el número de aprensiones. Sin ir más lejos, antes de ayer, pillamos en un control, un coche con 45 kg envasados al vacío, que iba en dirección norte.

También, raro es el día que no llegue una denuncia, donde se alerta de plantaciones dentro de viviendas.

La gente puede tener miedo a denunciar al principio, pero cuando se acaban hartando del olor, que les molesta, acaban denunciando.

2. ¿Cuántas investigaciones de crimen organizado puede realizar usted al cabo del año en Catalunya?

Contando que aquí hay una unidad dedicada exclusivamente a la marihuana, donde estaba yo antes, donde hablamos de 10 – 15 organizaciones criminales grandes.

También hay freelance, que podrían llegar a ser grupo criminal, personas que montan plantaciones modestas, pero esos no necesariamente, están dentro del seno de una organización criminal, podrían a llegar ser grupo criminal, pero al no llegar a ser organización, no nos sale a cuenta iniciar una gran investigación de algo tan pequeño, nosotros vamos a por las organizaciones grandes.

3. ¿Cuándo se investiga, por ejemplo, una organización dedicada al tráfico de seres humanos, puede llegar a derivarse en un caso de tráfico de marihuana?

Más bien suele ser al revés, es decir, cuando investigamos un caso por tráfico de personas, no suele derivar en tráfico de marihuana, sino que el tráfico de marihuana, suele derivar en tráfico de personas. Por ejemplo, cuando llevamos una investigación por plantaciones de marihuana, el día de la intervención, se hace una entrevista con el cuidador de la plantación, para ver si está aquí obligado o de forma voluntaria y muchas veces, acaban siendo personas obligadas, que están siendo explotadas por las organizaciones criminales.

O al menos, no lo hemos detectado, que no quiere decir que no pueda ocurrir.

4. ¿Cuántas organizaciones criminales se dedican hoy día a traficar con cánnabis en Catalunya?

Es imposible cuantificarlas, no hay organizaciones como tal instauradas y permanentes en el tiempo, se hacen investigaciones, se detienen y van saliendo según se van investigando.

En cuanto a nacionalidad, se han detectado mafias albanesa y serbia en la provincia de Tarragona y se detecta que en la mayoría de entradas realizadas, se detectan armas, trampas y más violencia por su parte.

Con otras nacionalidades, por ejemplo, con los españoles, no hay problemas, porque saben que el enfrentamiento con la policía puede implicar más pena, pero lo albaneses y los serbios si que son cada vez mas violentos, habiendo pegado algún tiro en alguna entrada.

5. ¿Cuáles son las que más preocupan?

Los que más preocupan son esos, porque cada vez utilizan más la violencia.

6. ¿Cuántos desalijos de narcolanchas se producen al cabo del año en Catalunya?

Del año 2022 al 2023 tuvimos muchos desalijos de hachís e intervenciones de narcolanchas en la provincia de Tarragona, que es la provincia donde más desembarcos hemos intervenido.

A raíz de ese esfuerzo, ese número de intervenciones realizada, hemos detectado una disminución en el desalijo de narcolanchas, por lo que se ha producido un desplazamiento a otras zonas, como Castellón o la provincia de Barcelona.

Más arriba de Barcelona, se han hecho varias operaciones, como es el caso de la operación SARANDA y la operación DRIFT.

La operación SARANDA, tuvo que ver con una organización detectada en Tarragona, que llegó a realizar un desembarco en la provincia de Girona, llegando a intervenir 2000 o 3000 kilos de hachís.

7. ¿Qué zonas prefieren los narcos para realizar los desalijos en Catalunya?

Al final no es tanto la zona favorita, sino la zona donde se sientan seguros, es decir, los desembarcos llevan detrás una logística, tanto de seguridad, como de abastecimiento de gasolina, alimentos para los tripulantes, etc. la gasolina es muy importante, porque tienen que regresar a Marruecos.

Esta es una diferencia importante con respecto a los desembarcos realizados en la zona del sur de España, donde las planeadoras, las EAV (Embarcaciones de Alta Velocidad), van desde Marruecos a Almería, Granada o donde sea y pueden volver con la carga de gasolina que tuvieran, pero aquí, con toda la travesía marítima que tienen que hacer, necesariamente se tienen que suministrar de gasolina aquí, entonces, la operativa que hay es la siguiente, se descargan los fardos de hachís y recargan de gasolina, eso lo intentan hacer en paralelo, durante el desembarco.

8. ¿Por qué diría usted que la marihuana es la droga estrella para las organizaciones criminales?

Principalmente por la baja penalidad, es decir, el hecho que este poco penado hace que sea una droga con poco riesgo y con un gran beneficio, especialmente si va cruzando fronteras, cuando cruza fronteras va duplicándose el precio de la droga, por lo que, aunque te pillen la plantación, no ingresan en prisión y con que hayan conseguido llevar una carga a destino, les sale muy a cuenta. Se junta

esto, con el fraude eléctrico, que abarata todo y en el momento que se amortiza la inversión en material, prácticamente todo son ganancias.

Sale muy a cuenta, incluso hay organizaciones, que tradicionalmente se dedican a traficar con cocaína, que han visto el filón y se han pasado a la marihuana.

9. ¿Cree usted que en Catalunya existen recursos policiales suficientes para luchar contra este fenómeno? ¿Por qué?

Ese es un tema que no puedo tocar.

Pero al final es como todo, cuanto más gente tengas más podrás trabajarlo, pero ya no es un tema más policial, sino que si no se aborda desde un punto de vista penal y no hay una pena contundente, lo que se consigue es un efecto llamada, porque se voy a sacar dinero y aunque me pillen, no voy a ir a prisión, ni casi voy a tener consecuencias.

Al final, si hacemos el trabajo policial, pero no hay casi consecuencias, se llevan tres días de calabozo y poco más.

10. ¿Qué haría falta en Catalunya para ser más eficientes en la lucha contra el crimen organizado de la marihuana?

Mejor legalidad y en general más recursos materiales y humanos.

11. ¿Qué sensación tiene usted, sobre el apoyo de las diferentes instituciones (gubernamentales, judiciales, etc.) hacia la lucha policial contra el crimen organizado de la marihuana?

Te puedo hablar de la colaboración y las relaciones con las eléctricas, que son buenas, también porque son interesados, ya que pierden dinero con el fraude eléctrico, por lo que responden bien cuando les requerimos para hacer mediciones, sino que ellos, por voluntad propia, nos informan de lugares con posibles plantaciones. Además, tienen algoritmos y herramientas de IA (Inteligencia Artificial), que tienen la capacidad para detectar lugares donde posiblemente hubiera plantaciones, en base al consumo, en base a las distintas fases de las plantaciones, eso es bastante reciente, desde la pandemia hacia aquí, por el boom de la IA, que se implementan en muchos ámbitos y las eléctricas son uno de esos sitios.

12. Fecsa-Endesa reconoce que el 52% de inmuebles ocupados en el conjunto del Estado español están en Catalunya, y Naturgy ha detectado, tan solo en Catalunya, + de 2000 puntos de consumo eléctrico relacionado con el cultivo de marihuana “indoor”. Dado los intereses de estas compañías, instan al Gobierno a tomar medidas, pero se sienten muy solos en este sentido: ¿Podríamos decir que existe una falta de interés voluntaria, por parte de los gobiernos, en poner remedio de forma seria i eficaz contra el fenómeno del crimen organizado de la marihuana?

Ahí no me puedo mojar, a nivel Guardia Civil.

No se cuál es el motivo o si realmente hay un desinterés, realmente no lo sé.

Pero sí diré, que desde 2021, estamos detectando grupos que emplean grandes generadores de gasolina, en la provincia de Tarragona, que dificultan la detección de consumo eléctrico. Aunque ellos no lo hacen tanto por el impedir la detección, sino porque en los lugares donde se instalan, no llega el flujo eléctrico suficiente y ya de paso, dificultan su detección.

También están utilizando bombillas LED, cuyo consumo es menor y también reduce la detección de exceso de consumo eléctrico.

13. Estamos viendo un yugo al tabaco cada vez mayor. ¿cree que esto favorece al consumo de la marihuana y con ello, al auge del crimen organizado en nuestro país?

Buena pregunta, pienso que no es que afecte, lo que sí que hay a nivel social, es una aceptación cada vez mayor del consumo de la marihuana. Es una droga muy instaurada, muy normalizada por la juventud o a nivel general, no se percibe o por lo general, no se dan a conocer las consecuencias que pudiera tener el consumo, entonces, no tanto por la normativa del tabaco, sino ya por un problema de base, en el que está muy normalizado.

14. ¿Por qué crees que no se dan a conocer las consecuencias de esta droga?

No que no se den a conocer, sino que, tal vez, deberían darse más a conocer, sea por campañas publicitarias o por charlas policiales en los colegios. Lo que si tengo es la percepción a nivel social, de que cada vez va a más y que hay mayor aceptación de esta droga, por qué vas a un parque y están los chavales de 16 y menos, con un porro de marihuana y tan normal, casi que va uno por la calle y no le parece raro oler a marihuana.

15. La marihuana es considerada una droga blanda en España. ¿Diría usted que la legislación sobre marihuana, es igualmente blanda con respecto a otros países de nuestro entorno?

Recientemente se celebraron unas jornadas sobre la marihuana, en la que intervinieron los representantes de Alemania, y lo que veo, es cada vez más permisividad por parte de los Estados para el consumo de esta droga.

Pienso que la legislación en España debería ser as estricta.

Comparativamente no se si la ley española es la mas laxa, pero pienso que debería ser más estricta.

16. ¿Ha tenido conocimiento de la implicación de policías relacionados con el crimen organizado de la marihuana en Catalunya?

En lo que llevo yo aquí, no. Temas de organizaciones de marihuana, no.

17. ¿Y ha tenido conocimiento sobre políticos, jueces u otros miembros de las diversas administraciones?

Tampoco.

18. ¿Dirías que hay policías corruptos?

Espero que no. No te puedo dar luz en este caso.

19. ¿Que lleva a un policía a corromperse?

Hay muchas situaciones personales, muy diversas, y según el perfil de cada policía, por desgracia, la gente, por desgracia tiene un precio.

La gente se ve en una situación, que por lo que sea, necesita un dinero, lo abordan en situaciones, cerca de puertos o otros lugares e intentan que se haga la vista gorda, que dejen pasar un cargamento, etc.

Te hablo de casos pasados más que de actuales, eso es una realidad.

Actualmente tenemos varios mecanismos para detectar eso y actualmente no se han detectado casos, ni de policías, ni de políticos implicados.

20. ¿Cree que corromper a un policía es fácil para una organización dedicada al tráfico de marihuana?

No debería serlo.

Las subidas salariales, puede ser un aliciente para que no se den situaciones de corrupción policial y hoy día la policía está suficientemente bien pagada.

21. ¿Cree usted que legalizar la marihuana aportaría alguna solución al problema?

Personalmente, yo creo que más que solucionar, daría otros problemas, es decir, no sería ilegal el consumo o el cultivo, pero intervendría el estado, regulación y controles de calidad y pasaría a ser materia fiscal.

El problema seguiría, en el ámbito fiscal, pero se seguiría dando.

22. Según la versión oficial, el crimen organizado en nuestro territorio no ha pasado aún de una etapa “parasitaria”, corrompiendo niveles intermedios de decisión política. ¿Cree usted que esta versión se sostiene, teniendo en cuenta la magnitud del problema, o por el contrario podríamos hablar de una etapa “simbiótica” actualmente?

Quiero pensar que seguimos en la etapa parasitaria, ya dar el salto a la fase simbiótica, no lo he detectado en lo que llevo de experiencia, quiero pensar que no llegaremos, porque tenemos nuestros mecanismos.